

НАША НІВА

№ 4 (42)
29 сакавіка 1996 г.
пятніца

КУЛЬТУРА, ПАЛІТЫКА

ТЭЛЕПРАГРАМА

БІРЖА ПРАЦЫ

■ 24.ІІІ.1996

Салідарнасць

Салідарнасць — гэта калі мы разам, калі нас многа, калі ты адчуваеш аднасць з абсалютна незнаёмымі табе людзьмі, аднасць у радасці, і ў горы, і ў барацьбе, бо ты маеш зь імі супольную мэту.

Салідарнасць — вось галоўнае пачуццё Дня Волі. Зазвычай мы чужыя адзін аднаму. За колькі дзясяткаў гадоў нас прывучылі да няўдзячнасці, жорсткасці, ляянкі, узаемнай нянавісці. На вуліцы, у краме, у мэтро кожны думае пра сваё і кожны мае сваю справу.

У нядзелю мы мелі агульную справу. Мы зведзелі салідарнасць радасці. Экспрэсія пачуцця, памножаная ў грамадзе, сьцірае межы паміж людзьмі, і мне становіцца нечакана блізка і вусаты дзядзька з заводу, што стаіць поруч, і вясковая бабулька ў хустцы, што спэцыяльна прыехала ў Менск паглядзець на Пазыняка, і сьмяшлівы студэнт, што расказвае ўжо каторы анекдот пра "ўсенародна абранага". Для ўсіх нас гэта своеасаблівы момант яднаньня душаў, і калі мужчыны ўскідаюць рукі ў воклічы "Жыве Беларусь!", бабулька прытуляе рукі да грудзей, і ўсміхаецца шчасьліва так, як толькі могуць усміхацца спрацаваныя вясковыя кабеты.

Так, мы былі разам у той дзень. І мы былі адзіныя ня толькі ў радасці, але і ў нашай моцы, і ў сіле нашага гневу. Адчуваньне, што ты есьць частка велізарнай магутнай грамады, натхняе цябе і мацуе твой голас. Воклічы "Незалежнасць!", "Далоў Лукашэнка!", якія лунаюць над сонечным праспэктам, над дзясяткамі тысяч галоваў, акрыляюць ня толькі цябе. Псыхічная энэргія натоўпу дае сілы зьянявераным і абыякавым. Людзі чапляюць сьцяжкі на тралейбусах і машынах, высоўваюцца з вокнаў, каб памахаць нам ру-

кой, а то папросту выходзяць і крочаць поруч. Для некаторых гэта першы крок да абуджэньня веры. Веры ў Бацькаўшчыну, у народ, але найперш — веры ва ўласныя сілы, у тое, што разам можна адолець, здавалася б, неадольны страх перад рэжымам.

А потым было хрышчэньне ў новую веру. Хрышчэньне газам, крывёю і сьнегам. Міліцыянты спрабуюць разгнаць натоўп, і ўся іх сытая нянавісць абрушваецца на нас. Мы прагнем не набітага трыбуху, а свабоды Бацькаўшчыны, і яны люцеюць ад няздольнасці гэта зразумець. Вось азьявэрэлы дзяцюк бяжыць за старою кабетай. Схапіўшы яе за шыю, ён крычыць: "Адказвай, сука, колькі далараў табе заплацілі!" А вось другі даганяе немаладога ўжо інтэлігента зь бел-чырвона-белым сьцягам. Пэнсіянэру ўжо не стае сілаў, ён спыняецца і тут жа падае на асфальт ад удару дубінкай. Міліцыянт выцягвае сьцяг з-пад мужчыны і... старэнькая бабуля па-дзіцячы жвава падбгае да яго і вырывае сьцяг. Рукі бабулі сьціскаюць сьцяг так моцна, а ў позірку столькі ўпэўненасці ды пагрозы, што зьнікавалі боўдзіла паварочваецца ды бяжыць назад.

У адказ у бок міліцыянтаў ляцць сьнег, лёд, пустыя бутэлькі. Сьнег кідаюць усе, хто можа і хто ня можа. Нават пэнсіянэр, што ляжыць на лаўцы з разьбітым у кроў тварам, падмаецца і хапае кавалак льду. Кроў засьцілае яму вочы, ён ня бачыць і ня можа кінуць, аднак упарта сьціскае лёд у руцэ.

Значнасьць Дня Волі-96 ня ў тым, што гэта была найбольшая палітычная акцыя ў Беларусі за апошнія чатыры гады. Галоўнае тое, што зьмяніўся сам склад удзельнікаў і зьмяніліся іх паводзіны. Ніколі яшчэ не было гэтак многа моладзі на мітынггах. Другога красавіка а 10-й гадзіне мы будзем на плошчы Незалежнасці. Гэтага вымагае наша салідарнасць, якая сталася незваротнай.

Пятро Рагойша

НАПЯРЭДАДНІ

Юры Захаранка:

"Пасьля выступленьня ў парлямэнце я зраблю заяву..."

Ці прыме Вярхоўны Савет адстаўку Ю.Захаранкі, якога бяз згоды парлямэнту А.Лукашэнка зьняў з пасады міністра ўнутраных справаў? На месца Захаранкі (і таксама бяз згоды ВС) ужо прызначаны новы міністар — Валяцін Агалец. Толькі ў гэтым эпізодзе прэзыдэнт парушыў Канстытуцыю двойчы. І заўтра, калі Ю.Захаранка будзе выступаць у Авальнай залі, парлямэнту давядзецца выбіраць паміж ім і А.Лукашэнкам, паміж прэзыдэнтам і законам. Напярэдадні гэтых падзеяў карэспандэнт "Нашай Нівы" Алег Дашкевіч узяў інтэрвю ў Юрыя Захаранкі.

Старонка 2.

РАСПАД Расеі непазьбежны, — лічаць расейскія навукоўцы. Да непадсільнага энэргетычнага цяжару і эканамічнага крызысу дадаецца дэмаграфічны цяжар імперыі — найвялікшая дзіцячая і агульная сьмяротнасць. У гэтым нумары "НН" мы падаем вынікі найноўшых дасьледаваньняў расейскіх вучоных у галіне эканомікі, энэргетыкі і дэмаграфіі. Перад тым, як уступаць у саюз з усходнімі суседзямі чаканьне лепшага жыцьця для ўсіх нас, мы павінны ведаць Расею, разумець Расею, спачуваць Расеі...

Старонкі 2 і 20.

Вынікі сьвяткаваньня Дня Волі 24 сакавіка ў Менску: блізу дзесяці чалавек шпіталізаваныя, больш за трыццаць затрыманыя міліцыяй. Асабліва жорсткія сутычкі паміж удзельнікамі мітынгу й міліцыяй адбыліся каля тэлецэнтру і ў раёне будынку КДБ. Улады шукаюць зачыншчыкаў. На думку прэс-сакратара БНФ Сяргея Навумчыка, улады рыхтуюць забарону Фронту.

навіны 1 радком

ПАМЫЛКА. Прэзыдэнт Расеі Ельцын заявіў, што ня можа быць гаворкі пра стварэньне адзінай зь Беларусыяй дзяржавы. Ён сказаў, што, мабыць, нехта нешта паблытаў.

ВЫБАРЫ. Лі Дэнхуэй быў абраны прэзыдэнтам Тайвань на першых дэмакратычных выбарах насуперак узмацненым пагрозам Пэкіну, які адмаўляе Тайваню ў незалежнасці.

ВІЗЫТ. Каралева Вялікабрытаніі Элізабэта II разам з мужам наведла Польшчу. Гэта першы ў гісторыі афіцыйны візыт брытанскіх манархаў у Рэч Паспалітую.

ДЫПЛЯМАТЫЯ. Генэральныя консульствы Рэспублікі Беларусь ў Італіі, Румыніі, Галяндзі ды Канадзе пераўтвораны ў пасольствы.

ВЫБАРЫ-2. Цяперашні прэзыдэнт Татарстану Шайміеў зноў перавыбраны на гэтую пасаду на безальтэрнатыўнай аснове.

ГРОШЫ. ЗША ўвялі ў абарачэньне новыя 100-даларавыя купюры. Старыя застаюцца ва ўжытку.

БЕСПРАЦОЎЕ. У Нямецчыне колькасць беспрацоўных перавысіла 4 мільёны чалавек, гэта самы высокі паказьнік у Заходняй Эўропе.

ШЛЮБ. Гомасэксуальныя шлюбы, а таксама шлюбы паміж роднымі братамі ды сёстрамі неўзабаве могуць быць юрыдычна прыраўненыя да звычайных. У галяндзім парлямэнце пачаліся дэбаты за наданьне "альтэрнатыўным" шлюбам афіцыйнага статусу.

ШЛЮБ-2. Чарнаскуры прэзыдэнт Паўднёвай Афрыкі Нэльсан Мандэла разьвёўся зь сваёй жонкай з-за яе нявернасьці.

ЧЭКІ. Прыём заяваў аб налічэньні прыватызацыйных чэкаў "Маёмасьць" заканчваецца 30 красавіка. Выдаваць самі чэкі будуць да 1 ліпеня.

КАРА. Гандлярам ці кантрабандыстам наркотыкаў цяпер будзе выносіцца сьмяротны прысуд у Кувэйце ды Аб'яднаных Арабскіх Эміратах.

ОСКАР. Фільм "Адважнае Сэрца" рэжысэра Мэла Гібсана зь ім самім у галоўнай ролі заваяў "Оскара" за найлепшы фільм. Гэта відовішчыны эпас пра паўстаньне шатлянцаў супраць ангельцаў у XIII ст.

ВЫКЛІК

Беларускаму грамадзтву кінуты культурна-цывілізацыйны выклік.

За папярэдніх дзесяць гадоў адбылася інстытуалізацыя, афармленьне беларускай супольнасьці. Грамадства, сфармуляваўшы свае адмысловыя інтарэсы, перастала быць тое самым дзяржавай. Апроч адзінак дысэдэнтаў зьявіліся цэлыя плыні жыцьця, незалежныя ад дзяржавы й афіцыйнае ідэалёгіі. Вынікам эвалюцый мусіла стаць пастаноўка дзяржавы на службу супольнасьці, што адбывалася б праз складаны працэс самаацэнкі грамадства, праз дыскусію адносна эфэктыўнаўсці сацыяльных інстытутаў.

Сёньня падпарадкаванае маніякальнай мэце зрабіць аднаго чалавека галавою 1/6 плянэты, беларускае кіраўніцтва, як зачараванае, вядзе грамадства да ізаляцыі

— інфармацыйнай, культурнай, палітычнай. Беларусь толькі пачала абжывацца ў сваёй культурна-цывілізацыйнай Радзіме — Сярэдняй Эўропе, як цяпер яе зноў спрабуюць выштурхнуць з кола суб'ектаў гісторыі.

У Маскве ва ўрадзе многім міністрам блізка ідэі эўрапескага лібэралізму, чым кіраўніцтву Беларусі. У нейкім сэнсе некаторыя маскоўскія міністры ў параўнаньні зь беларускімі лідарамі — эўрапейцы. Але гэта зусім не азначае, што пры абсалютнай залежнасьці ад Расеі Беларусь стане больш сучасна дзяржавай. Расейская дзяржава пабудавана паводле канцэпцыі жорсткага цэнтралізму. Цемрашальства ўскраінных губэрняў толькі падкрэсьлівае лібэралізм сталіцы. Просталінейных сувязяў тут няма. Усё падманяецца тэзаю:

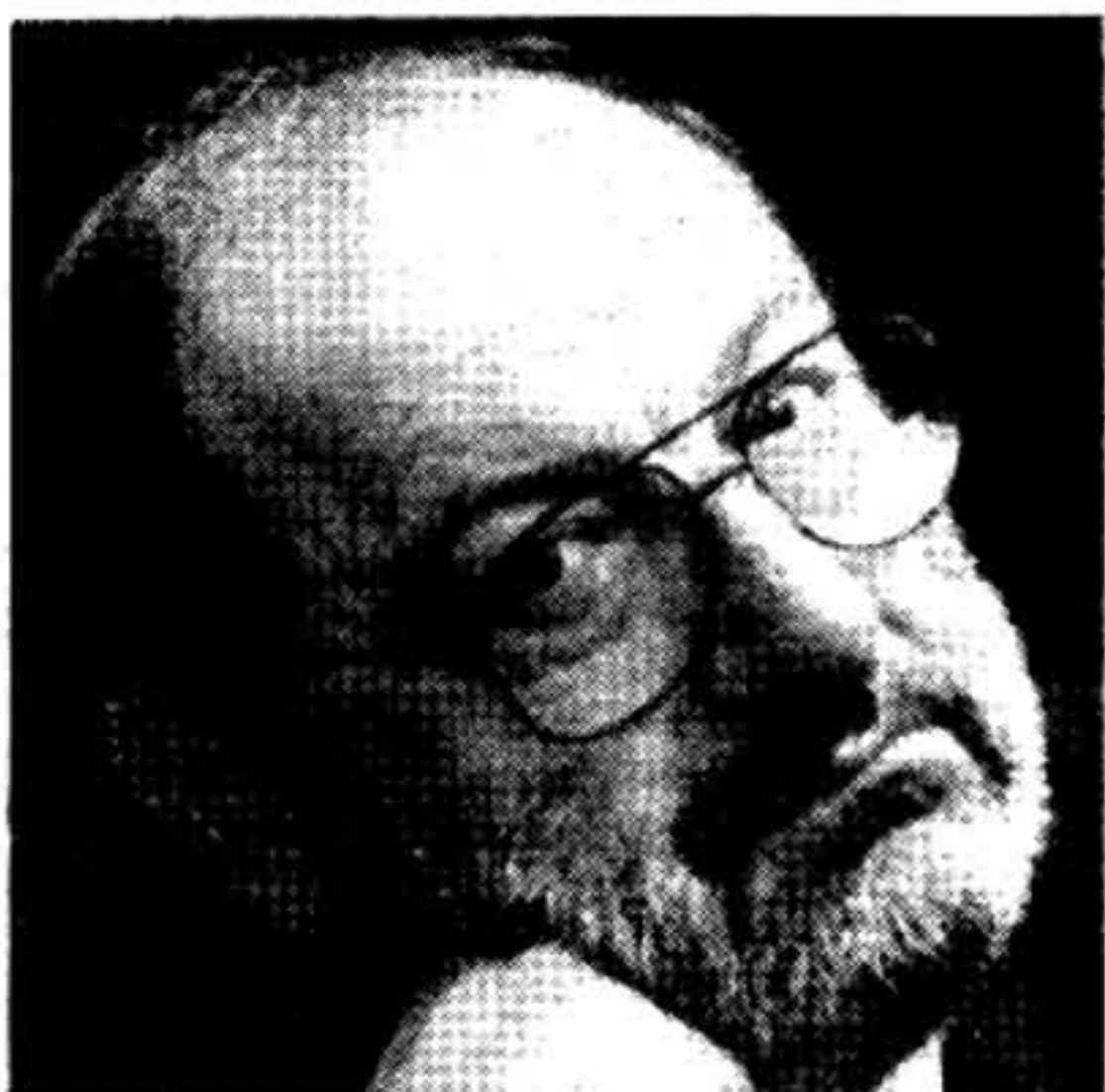
Працяг на старонцы 2

■ ЛІТАРАТУРА

УМБЭРТА ЭКА

Пад уплывам першага рамана Ёмбэрта Эка ў Эўропе павялічылася колькасць студэнтаў на аддзяленьнях сярэднявечнае гісторыі... Італьянскаму пісьменьніку, чьё імя сёньня адначасова ўзначальвае сьпісы бэстсэлераў інтэлектуальнай і папулярнай літаратуры, прысьвечаны гэты нумар "НН".

Старонкі 4-5 і 22-23.

ВЫКЛІК

Працяг са старонкі 1

“Берасье — заходні рубаж”. Праблема культурнай арыентацыі апынаецца болей важнай, чым чыста эканамічныя пытанні: эканоміка ўсё адно патрэбна іншая, ад культурнае арыентацыі залежыць існаванне супольнасці.

Вынікам намаганняў цяперашняга кіраўніцтва Беларусі стане поўная дэградацыя народнай гаспадаркі. Канфэдэратыўныя ідэі, якія эканамічна і ідэалагічна абгрунтаваныя тэзаю доступу да сыравінных рэсурсаў, сацыялістычна можна вызначыць як спробу ўратаваць старую індустрыяльную цывілізацыю. Канфэдэрацыя з Рассеей кансервуе беларускую эканоміку, ня проста захоўвае яе на старым тэхналагічным узроўні, а паступова ператварае яе ў кучу мэталюму. Дарагія, няякасныя, неэкалагічныя тавары, якія прадуюць гіганты сацыялістычнай індустрыі, перапрабляюцца ў штучныя кветкі на могілках утапічных сацыяльнай і імперскай ідэяў.

Шанец для беларускай гаспадаркі — інтэграцыя ў сусветную эканоміку. З пачаткам таго працэсу, дарэчы, і быў звязаны працэс станаўлення Беларускага грамадства, дзе грамадства можна разумець як гаспадарку з усёй інфраструктураю. Сёння мы канстатуем узростаўне супярэчнасць паміж грамадствам і дзяржавай. Наступ таталітарнай дзяржавы вядзе да спрашчэння формаў сацыяльнага жыцця ў Беларусі, прафанацыі прыватнай грамадзкае дзейнасці — забараняюцца прафсаюзы, ізаляюцца партыі, не рэгіструюцца прыватныя фірмы, закрываюцца недзяржаўныя ўніверсітэты... Усе афіцыйныя газеты ператвараюцца ў адну вялізную газету, якая выходзіць пад рознымі назвамі. Беларусі прапануюць вельмі жорсткія іерархічныя сістэмы кіравання, у той час як эвалюцыя грамадства мусіла прывесці да ўтварэння функцыянальна дыферэнцаванай супольнасці, у якой няма ні цэнтру, ні верхавіны, дзе грамадства магло б выступаць як грамадства і быць прадстаўленым у якасці такога. У такім функцыянальна дыферэнцаваным грамадстве губляе актуальнасць праблема няроўнасці як прычылу ўпарадкавання. Цяпер жа ў Беларусі будзе дазволена багацце толькі абранаму колу людзей, у залежнасці ад блізкасці да ўтрапанага.

У беларускім грамадстве павінна быць усведамленне таго бяздоння, да якога падведзена нашая краіна. Узнікла пагроза існавання беларускага грамадства як самастойнага самапрадуктыўнага феномену.

Адначасова трэба ведаць глыбальныя тэндэнцыі: 1) сёння эканомікаю немагчыма з’яўляцца кіраваць з аднаго цэнтру, лезунг сучасных сістэмаў кіравання — дэцэнтралізацыя; 2) У Расеі няма эканамічных і, высвятляецца, сыравінных рэсурсаў, каб рэалізаваць імперскую ідэю.

А пяць гадоў незалежнасці даюць беларускаму грамадству вялікі досвед — мадэрныя ідэі рынку і дэмакратыі не імпартаваны ў Беларусь. Гэтыя ідэі могуць быць успрыняты тутэйшымі інтэлектуаламі, але каб стаць фактарам грамадзкага жыцця, яны павінны быць прадскаваныя тут, адаптаваныя да тутэйшых умоваў, прынятыя выбаршчыкамі як каштоўнасці. Падобны імпорт не адбываецца нават з Масквы, якая мае сёння найбольшыя магчымыя ідэалагічныя ўплыў на беларускае жыцццё.

Патрэба інтэлектуальнае працы — вось досвед беларускае незалежнасці.

Важна тое, што беларускае грамадства мае свае здабыткі, напрацавана ўжо свая інфраструктура. Каб не апынуцца пасярод ідылічнай начы шызафрэнікаў, грамадства валодае сваімі мірнымі сродкамі супраціў. Сумлены чыноўнік можа без небажальства для сябе затрымаваць рэалізацыю абсурдных загадаў, імкнучы мінімізаваць разбуральны наступствы гэтых загадаў; настаўнік можа адхіліцца ад школьных праграмаў, напоўненых атрутаю і хлуснёю; любы нармальны чалавек можа блякаваць расейскую ды савецкую папсу, якой поўніцца радыё- і тэлеэфір ды кніжныя паліцы — не ўключаць, ня слухаць, не купляць, ня раіць, не дазваляць вырывацца з радыёпрыёмніка ў таксоўцы, у якой вы едзеце, у краме, дзе вы купіцеце рэч; усе мы можам падтрымаць незалежныя сродкі масавай інфармацыі і недзяржаўныя інстытуцыі.

Асэнсаванне бездані, усведамленне таго, што наступнаю ахвяраю пасля Беларусі будзе астатняя Эўропа, павінна скасалідаваць і змабілізаваць беларускае грамадства. Тады магчымае існаванне і нават прадуктыўнае дзейнасць ва ўмовах акупацыі, якая ўжо пачынаецца. Тады можна будзе сказаць, што беларускае грамадства прыняло культурна-цывілізацыйны выклік.

Алег Дзярновіч

■ НАПЯРЭДАДНІ

Юры Захаранка:

“Пасья выступленьня ў парламэнце я зраблю заяву...”

— Прэзідэнт грэбуе Канстытуцыяй, а парламэнт ня мае моцы яго спыніць. У такіх умовах ці застаецца ў сіле Вашае выказванне пра тое, што па сваёй волі Вы ў адстаўку ня пойдзеце?

— Так, безумоўна. І мае рашэнне прадываганна не якімсь асабістым карысьлівым інтарэсамі. У мяне вельмі баліць сэрца за тую сытуацыю, якая склалася ў Рэспубліцы.

— Калі ВС не прымае Вашую адстаўку, то Вы застаецеся міністрам. У такім разе як будзе складацца Вашыя адносіны з прэзідэнтам і з спадаром Агальцом, які выконвае абавязкі кіраўніка МУС?

— У адпаведнасці з Канстытуцыяй і законамі Рэспублікі Беларусі.

— У журналісцкіх колах Вас называюць фігурай, якая здольная аб’яднаць усіх дэмакратаў і стаць на чале апазіцыі. Ці гэта так?

— Я хацеў бы, каб у нашай Рэспубліцы слова “апазіцыя” гучала ўсё радзей. Сёння склалася такая сытуацыя, калі прэзідэнт растаптаў Канстытуцыю, растаптаў і Вярхоўны Савет, растаптаў і Канстытуцыйны Суд, растаптаў і патрыётаў, сапраўдных патрыётаў Рэспублікі Беларусі. Таму мне вельмі хацелася б, каб і камуністы, і дэмакраты, і фракцыя аграрнікаў і ўсе іншыя партыі нарэшце адчулі тое, што паміж імі на дадзены момант, у дадзенай сытуацыі практычна няма ніякіх адрозненняў. Таму што гутарка ідзе пра пагрозу нашаму грамадству ў цэлым, прагрозу той маленькай прававой аснове, якая была закладзена раней.

— Ці бачыце Вы сябе на чале гэтых аб’яднаных сілаў? Пасья выступленьня ў парламэнце я пра гэта зраблю заяву.

— Падчас Вашае службы на пасадзе міністра і падчас Вашае адстаўкі Вы былі папулярныя ў міліцэйскім асяроддзі. Ці захавалі Вы гэты ўплыў?

— Гэта мае жыццё. Гэта ня проста служба. Я іншага жыцця ня бачу і не ўяўляю. Але я ўяўляю сваё жыццё ў абсалютна іншай, у прававой дзяржаве, ад якой мы, на жаль, адкінутыя на некалькі пяцігодкаў назад.

— Ці ёсць у МУС людзі, якія падтрымваюць з Вамі кантакты і здольныя супраціўляцца парушэнню закону?

— Абсалютна памылкова меркаванне самога прэзідэнта, калі ён перакананы, што сілу ягонай улады будзе вызначаць штык. Людзі ў нас у Міністэрстве зусім іншыя. Калі і ёсць нейкая кучка людзей, якія здольныя ісьці на гвалт, супраць свайго ж народу, то гэтая кучка не вызначае сытуацыю ў цэлым у МУС і ў Рэспубліцы. Мне прыемна тое, што я сапраўды не сустраю літаральна ніводнага чалавека з тых, з кім мне даводзілася працаваць, які б не паціснуў мне руку і не сказаў цёплыя і добрыя словы.

— Якія Вашыя адносіны да ініцыятывы Лукашэнкі і Ельцына ў аб’яднанні Беларусі і Расеі?

— Гэта вельмі палітычнае пытанне. Урэшце, калі казаць пра беларускую палітыку, то беларускія палітыкі павінны былі ўсё ж такі дачакацца прэзідэнцкіх выбараў у Расеі. І ў мяне няма сумневу, што мінулы прэзідэнцкі перыяд у Расеі мае вельмі сур’ёзныя заганьы. Я б нават сказаў — крываўны. У дадзеным выпадку пазыцыя Лукашэнкі перадусім роднасная паводле духу пазыцыі прэзідэнта Расеі і вызначаецца тым, каб падтрымаць перадвыбарную кампанію Ельцына. Толькі гэтым тлумачыцца Лукашэнкава пазыцыя сёння, а зусім ня тым, што ён дбае пра свой народ, які знаходзіцца ў скрайнім, я б сказаў, жыццёвым стане. Я цяпер у вёсцы наведваю некалькі сем’яў, літаральна дзесяць хвілін як прыхаю зь сям’яў ўдзельнікаў вайны. У мяне сьлёзы на вачах — у такім стане гэтыя людзі.

— Як Вы думаеце, якую карысьць для сябе можа атрымаць Лукашэнка, падпісваючы гэтае аб’яднаньне?

— Ён канчаткова страціць давер нават тых людзей, якія верылі ў ягоную прадаўшную ўсмяшку. Эйфарыя пройдзе ва ўсіх. Зрэшты, яна ўжо і так прайшла. Я гэта адчуваю на месцах. Самае сумнае або цікавае тое, што як і ў перадвыбарнай кампаніі, так і цяпер я вымушаны выступаць у якасці абаронцы Лукашэнкі. Настолькі агрэсіўна людзі рэагуюць на яго. І мне даводзіцца неяк згладжваць, маўляў, нам, беларусам, не ўласціва такая агрэсія — аж да таго, што мы возьмемся за вільі.

— Як Вы лічыце, ці падтрымае беларускі народ у правіцы тое, што збіраюцца падпісваць Лукашэнка і Ельцын?

— Яны проста не разумеюць сытуацыю, а калі ім сытуацыю растлумачаеш — чым гэта выклікана, — то людзі абсалютна правільна рэагуюць.

— Дзякуй вялікі за інтэрвію.

■ КАМЭНТАР

БЕРАЖЫЦЕ ВУШЫ!

Некалі ў біблейскія часы лічылася, што чалавек ня можа больш за пяць гадоў быць у рабстве. Было сказана: “Ня будзьце рабамі маіх рабоў”. Таму ў кожнага нявольніка праз пяць гадоў пасья паўналецця быў шанец. Перад брамаю суда ён пацвярджаў сваё жаданне вызваліцца з рабства і атрымаваць свабоду. Калі ж раб казаў: “Люблю жонку сваю і дзяцей сваіх і гаспадару свайго”, — тады ён заставаўся рабом пажыццёва. Перад брамаю яму дзіравілі таўром вуха. Бо вуха не пачула поклічу волі. “Ня будзьце рабамі...”

Пасья падзею 24 сакавіка ў нашай нацыянальнай апазіцыі з’явіўся шанец — рэзка павялічыць свой рэйтынг пасья году паразаў і маўчаньня. Чаму? Па-першае, людзі зноў не атрымалі аб’ектыўных звестак з нацыянальных сродкаў масавай інфармацыі. Чарговы раз мы глядзелі праду пра тое, што адбылося з намі, праз экран маскоўскае тэлевізіі. Узурпаваньня А.Лукашэнкам беларускія СМІ толькі злосна “камэнтавалі”. У такой сытуацыі сіла вуснага слова вырастае шматкроць. Чутка можа стаць гранатаю.

Па-другое, неадэкватна ўжытыя карныя сілы толькі раз’ятырылі людзей. Паўтарылася сытуацыя 1988 году ў Курапатах, калі людзі не спалохаліся грубасі сілы, але пачылі, якую сілу ўяўляюць яны самі. Гэтым разам збыццё людзей бачуць усьвет і тут нельга наплясці хлусні, як у выпадку са збыццём дэпутатаў-галадоўнікаў. Гульня з газамі ніяк ня сцішыць людзей. Іншым разам яны да гэтага будуць гатовыя.

Па-трэцяе, людзі, якія спрабавалі дапамагчы сваім выбарнікам зварнуцца праз тэлевізію да народу, не атрымалі сатысфакцыі. Атрымалі друкі на сьпінах. Прычым нізавошта. Цяпер людзі будуць прагнуць расставуленны кропак над гэтай гісторыяй. Наступным разам людзей мусіць быць болей. Тых, якія засталіся незадаволеныя, тых, якім будзе патрэбна праўда, тых, хто на веры ў свае сілы.

Перад судным днём яны знайшлі ў сябе волю, каб прысьці на Сьвята. Людзі ёсць тым, што яны ядуць. Людзі прыйшлі, каб есьці ад хлеба Волі. І сёння быў Дзень Волі. Людзі прыйшлі, каб ён быў і заўтра.

Што для гэтага трэба рабіць? Гуртавацца вакол партыі? Купляць газеты? Уздымаць сыягі?

Трэба рабіць усё.

Лукашэнка гатовы пайсьці да злучэння з Рассеей настолькі, “наколькі яна гатовая нас узяць”. Хіба гэта мелі на ўвазе людзі, якія казалі “так” інтэграцыі падчас рэфэрэндуму? Яны мелі на ўвазе пашырэнне эканамічных сувязяў і палітычнага дыялёгу з Рассеей, роўна, як і з Украінаю, краінамі Балтыі, Польшчаю, з ўсёй Эўропай. Калі сёння высьці на рэфэрэндум пытаньне: “Ці згодныя Вы на Саюз з Таджыкістанам, Кыргызстанам, Казахстанам і Рассеей?”, ці атрымае Лукашэнка “карт-блянш”?

Яшчэ ў 1990 годзе ў сацыяльных апытаньнях 34% беларусаў выказаліся за незалежнае Беларусь. Няўжо сёння гэтая лічба меншая? Ці хочаце Вы, каб Беларусь перастала быць незалежнай, бізьядзернай, незалежнай? Страшныя ні самі спробы наблізіцца да Расеі, а тая патаемная дыпляматыя, якую твораць пры зачыненых дзвярах “айчы” народаў? Страшна, калі ніхто ў краіне ня ведае ні зместу, ні формы гэтых “аб’яднаньняў”.

Лукашэнка хавае свае шпны, бо, як карціжнік, баіцца, што нехта зазірне ў ягоныя карты. Нехта перашкодіць яму падпісаць спаратнае нагадненне з Крамлём і дзеля пэрсанальнага палітычнага ачка зыкнідаваць Беларусь як суб’ект міжнароднага права і сусветнае эканомікі.

Але гэтымі днямі і ў нас ёсць яшчэ шанец. У нас ёсць Канстытуцыя, Вярхоўны Савет, Канстытуцыйны Суд і Пракуратура, ёсць і Савет Міністраў, якіх мусіць зацьвярджаць Вярхоўны Савет. Да іх можа апэляваць нацыя. І нацыя мусіць сказаць, ці хоча яна свабоды.

Калі заўтра да парламэнту прыйдзе столькі ж людзей, колькі іх было на адным Дні Волі, Вярхоўны Савет мусіць іх выслухаць. Выслухаць людзей, якія ня здолелі выказаць сваіх правоў іншым шляхам, бо іншыя шляхі гвалтоўна перакрытыя адным чалавекам. Досвед іншых народаў сьведчыць, што ніякія іншыя сродкі тут ня могуць быць больш эфэктыўныя, чым жылы пэрсанальны ўдзел кожнага, хто хоча быць свабодным. Абаронім Канстытуцыю — прыгожы лезунг. Абаронім ад узурпатарна, вынаватага ў развалі і заняпаныя краіны.

Паводле Канстытуцыі абавязкі прэзыдэнта могуць быць перапыненыя ў шэрагу выпадкаў, у т.л. і пры сьстэматычным парушэнні Канстытуцыі. Канстытуцыйны суд можа даць поўную інфармацыю, у тым ліку і прававую ацэнку мэтам вядзеньня міжнародных зносінаў. Пракуратура нарэшце павінна зрабіць заключэньне і накіт інцыдэнту з каларовымі перадвыбарнымі плякатамі Лукашэнкі, і накіт інцыдэнту паліцыі. Дзе быў зымітаваны замах на жыццё Лукашэнкі, і даць ім прававую ацэнку, роўна як і дзеяннем ягонай адміністрацыі. Пасья гэтага Вярхоўны Савет павінен прыняць закон, які б прадугледжваў працэдуру зьяншча чалавека з пасады прэзыдэнта. Гэта можна зрабіць хутка, у поўнай адпаведнасці зь літарай закону.

Затым Вярхоўны Савет мусіць, пакінуўшы на пасадзе міністра ўнутраных справаў сп. Захаранку, даручыць яму ўзяць пад ахову дзяржаўную маёмасьць, што знаходзіцца ў распаралжэньні Лукашэнкі, а таксама яго самога — да канчатковага разгляду справаў у Пракуратуры, прывесці прававыя і маёмасныя адносіны ў краіне ў адпаведнасць з нормамі і духам Канстытуцыі. Калі тая правапарушэньні, што былі здзейсьненыя Лукашэнкам, падчас разгляду Вярхоўным Судом будуць асненныя, як недастатковыя, каб пазбавіць яго пасады, тады — закон ёсць закон. Але ўсё гэта магчыма толькі тады, калі жывыя людзі зоймуць сваё месца перад Вярхоўным Саветам, на пляцы Незалежнасці. І рэч ня ў тым, ці зьменім мы што, а ў тым, каб ніхто не зьмяніў нас.

“Ня будзьце рабамі...” І беражыце вушы.

Сяргей Баркоўскі

26 сакавіка, па тэлефоне

“Наша Ніва”
незалежны тыднёвік

НАША НІВА

заснаваны ў 1906,
адноўлены ў 1991
заснавальнік і выдавец
рэдактар
адказны сакратар
мастацкі рэдактар
рэдактар дадату “Інфарматар”
макет
мантаж
набор
стыліст
карэктура
пры ўдзеле
прадстаўнік рэдакцыі ў Гомелі
(тэл. 56-94-36)
АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЎ
220123 Менск, а/с 71
Тэл./факс 36-76-75
Падпісны індэкс 63125

Павал Жук
Сяргей Дубавец
Алег Дзярновіч
Сяргей Харэўскі
Андрэй Лапцёнак
Віктар Корзун
Львон Раманчык
Тацяна Чуйвід
Антон Кузьміч
Сяргей Смятрычэнка
Сяргей Шуны
Зьміцер Бартоск

РАСПАД РАСЕИ НЕПАЗЬБЕЖНЫ

Расейскія навукоўцы лічаць, што ён ужо пачаўся.

Артыкул з тыднёвіка "Огонёк"

НОВЫ СЬВЕТ

Чаму абрынуўся СССР, чаму разбураюцца гіганцкія імперыі, якія раней выглядалі непарушнымі? Што азначае нядаўняе падпісаньне Чарнамордзіннага і Росэлем дакумэнтаў аб частковым эканамічным суверэнітэце Сьвярдлоўскай вобласьці? За "Уральскай рэспублікай" паягналіся Калінінградская вобласьць, якой паводле яе геаграфічнага становішча сам бог казаў быць самастойнай дзяржавай, ды іншыя рэгіёны краіны. Ці захавецца Расея як унітарная дзяржава?

МІТЫ І

РЭАЛЬНАСЬЦЬ

Вялікія імперыі аб'ядноўваюць вялікія ідэі. Якія напавяр — ня што іншае, як вялікія міты.

МІТ НУМАР АДЗІН. Калісьці велічыня краіны і колькасць насельніцтва сапраўды былі асноўнымі прыкметамі велічы. Калі ўжо дзяржава здо-

лела сыягнуць пад сваю апеку ці проста калянізаваць больш адсталыя народы, значыць, яе вайсковы, культурны і тэхналягічны ўзровень дастаткова высокі. Аднак у індустрыяльную эпоху дэмаграфічны і тэрытарыяльны чыньнікі паступова страчваюць сваё значэньне, на іх месца прыходзіць нейкі агульны і безыдэйны фактар матэрыяльнага дабрабыту, таму індустрыяныя і постіндустрыяныя краіны дасьледнікі называюць спажывецкімі грамадствамі.

МІТ НУМАР ДВА. Расейцы дагэтуль думалі, што Расея самая вялікая краіна. У пачатку стагодзьдзя яна займала трэцяе месца паводле колькасці насельніцтва ў сьвеце. Да пачатку XXI ст. Расея будзе займаць дзвятае месца паводле колькасці насельніцтва ў сьвеце. Патрыстаў цешыць, што Расея ўсё яшчэ застаецца самай вялікай паводле тэрыторыі дзяржавай. Аднак гэтая радасьць беспадстаўная. Будучы дэ-юрэ сапраўды самым вялі-

кім дзяржаўным утварэньнем у сьвеце, дэ-факта Расея толькі на пятым месцы паводле велічыні эфэктыўнае (гэта значыць хоць некалькі прыдатнае для жыцьця) тэрыторыі. Больш за дзьве траціны тэрыторыі нашай краіны размяшчаюцца або вышэй за ізагіпсу 2000 м, альбо на поўнач ад ізаісэрмы -2°C . Аплодненая балышавіцкімі ідэямі Расея стала адзінай краінай, якая масава вырашыла скарыць Поўнач. Толькі ў Расеі ў зоне экстрэмальных прыродных умоваў знаходзіцца вялікія гароды з колькасцю жыхароў больш за 100.000: Варкута, Інта, Нарыльск, Сургут, Ніжневартаўск. На сёньняшні дзень халодныя краі пакінула ўжо 40% насельніцтва. Дый за камуністамі людзі разглядалі Прыпяляр'е як часовы прыстанак, на якім можна назапасіць грошай і набыць дом дзе-небудзь у Краснадарскім краі. Урэшце атрымваецца, што за наша стагодзьдзе былая Расейская імперыя згубіла больш за палову (!)

Працяг на старонцы 20

■ СТАТЫСТЫКА

Загадка прэзыдэнта

26 сакавіка А. Лукашэнка ўпершыню даў інтэрвію беларускай рэдакцыі Радыё "Свабода". Што прынясе нашым людзям саюз Беларусі і Расеі? — спыталася журналістка. Я ўпэўнены, што нашы людзі будуць жыць лепей, — адказаў прэзыдэнт.

Назаўтра Лукашэнка паўтарыў гэтую тэзу з трыбуны Вярхоўнага Савету.

Між тым, беларускую эканоміку і сёньня мала што аддзяляе ад расейскай, нашмат большай і больш хворай эканомікі. Якім чынам поўная інтэграцыя двух хворых прывядзе да лепшага жыцьця народу, — ведае толькі прэзыдэнт. Ведае, але нікому ня кажа.

Яшчэ пра гэта ведае статыстыка, якая сьведчыць пра адназначную тэндэнцыю да заняпаду эканомікі ў абедзвюх краінах.

РЭСПУБЛІКА БЕЛАРУСЬ

Падазеньня ніякіх зьвесткі афіцыйна яшчэ не публікаваліся. Яны датычаць паказнікаў за два першыя месяцы гэтага году ў параўнаньні з адпаведным пэрыядам году 1995-га. Што зьмянілася?

Фізычны аб'ём валавага ўнутранага прадукту зьнізіўся на 8%. Пры гэтым вытворчасць тавараў скарацілася на 11%, аб'ём паслугаў — на 6%, чыстыя падаткі на прадукты і імпорт — на 4%.

У прамысловасьці даданая вартасць скарацілася на 8%, у сельскай гаспадарцы — на 9%, у будаўніцтве — на 31%.

Вытворчасць прамысловай прадукцыі ў параўнальных коштах склала 93%. Зьніжэньне аб'ёму вытворчасці адбылося на прадпрыемствах лёгкай прамысловасьці — на 26,7%, харчовай — на 9,7%, будматэрыялаў — на 17,8%, машынабудаваньня — на 15,3%.

На прадпрыемствах міністэрства прамысловасьці вытворчасць прадукцыі склала 89%.

Вытворчасць прадукцыі сельскае гаспадаркі ў гаспадарках усіх катэгорыяў зьнізілася на 6%.

Летась было ўнесена ў глебу арганічных угнаенняў на 12% меней, чым у 1994-м, мінеральных — на 25%.

На 1 сакавіка ў сельгаспрадпрыемствах было ў наяўнасці 85% трактараў, 85% грузавікоў, 73% плугоў, 68% культыватараў, 74% сеялак. Зь іх спраўных 75-83%.

Валавае павелічэньне вагі жывёлы на гадоўлі зьменшыліся ў параўнаньні зь леташнім пэрыядам на 8%.

Вытворчасць малака скарацілася на 18% у Менскай вобласьці, на 15% — у Гомельскай, на 13% — у Магілёўскай, на 11% — у Гарадзенскай, на 10% — у Віцебскай, на 6% — у Берасьцейскай.

Пагадоўе жывёлы скарацілася на 8%. Сярэдні надой малака — на 58 кг.

Аб'ём капітальных укладаньняў скараціўся на 23%, будаўніцтва — на 32%.

Прадпрыемствамі і арганізацыямі ўсіх формаў уласнасьці здадзена ў эксплуатацыю толькі 62,2 тыс. м².

Розьнічны таваразварот скараціўся на 9%, аб'ём бытавых паслугаў — на 24%.

За 1995 год зачынілі 429 майстэрняў і атэлье, стала меней на 45 фота- і кіналябараторыяў, на 66 лазьняў, на 10 бібліятэк.

Паводле стану на 1 лютага ў краіне было 2681 стратнае прадпрыемства альбо 30,8% ад агульнае колькасці.

Прыбытак ад рэалізацыі прадукцыі скараціўся сёлета ў студзені да 5,5%.

Прадпрыемствы Беларусі вінаватыя краінам СНГ і Балты 9227,6 млрд. руб.

А прадпрыемствам Беларусі гэтыя краіны вінаватыя толькі 3226,4 млрд. Ва ўстановах службы занятасьці зарэгістравана 156,7 тыс. беспрацоўных альбо 3,3% ад усяго актыўнага насельніцтва. У лютым на 1 вакантную пасаду прэтэндавала 12 чалавек. У студзені на прадпрыемствах у вымушаным адпачынку без захаваньня альбо з частковым захаваньнем заробку знаходзіліся 202 тыс. чалавек альбо 17,3% ад колькасці працоўных.

РАСЕЙСКАЯ ФЭДЭРАЦЫЯ

Тут таксама працягваецца зьніжэньне прамысловай вытворчасці. За верасень 1995 — студзень 1996 году тэндэнцыя да спаду адзначаная ва ўсіх галінах вытворчасці. У кастрычніку 1995 г. аб'ём вытворчасці прадукцыі скараціўся на 2%, у лістападзе — на 5%, у сьнежні — на 8%.

Цяперашні спад справакаваны павелічэньнем долі цяжкае прамысловасьці. Адбываецца хуткі спад вытворчасці высокай ступені перапрацоўкі. Адначасова адзначаецца рост прамысловых запасаў гатовае прадукцыі, прычым ацэнкі якасьці гэтых запасаў пагаршаюцца ўжо пяты месяц.

Цэны харчовых тавараў выраслі за студзень на 4%, нехарчовых — на 2,7%, паслугаў насельніцтву — на 8,9%.

Праезд у прыгарадных цягніках падаражаў на 32,5%, у гарадзкім транспарце — на 18%.

Кошт набору зь 19-ці асноўных прадуктаў харчаваньня ў студзені павялічыўся на 4,7%. Садавіна-гародніна падаражала на 13,9%, яйкі на 6,8%, малака і малочныя прадукты на 4,2%, хлеб на 3,4%.

Тарыфы на электрычнасьць у студзені выраслі на 4,4%. З 1 лютага прадгледжана павелічэньне тарыфаў на электрычнасьць у сярэднім на 16% у параўнаньні зь леташнімі.

Штомесячная індэксыя росту коштаў і тарыфаў на прыродны газ для вытворчасці і грузавыя чыгуначныя перавозкі не перавышае 80% прыросту аптовых коштаў.

Захоўваецца тэндэнцыя да зьніжэньня банкаўскай актыўнасьці. Зварот таргоў у 1995 годзе склаў 3852 млн. даляраў, а ў студзені 1996 толькі 571 млн.

Адначасова скараціўся на 13% агульны аб'ём заявак на пакупку валюты. Рэальныя грашовыя даходы насельніцтва ў студзені 1996 году зьменшыліся ў параўнаньні са сьнежнем 1995 на 22%. Даходы 10-ці працэнтаў зможнага насельніцтва за студзень у 13,5 раза перавышалі даходы астатняе часткі насельніцтва. Колькасць насельніцтва, даходы якое ніжэйшыя за пражыццёвы мінімум, склала ў студзені 25%. Мінімальны памер аплаты працы (63,25 тыс. руб) складае 10% ад сярэдняга заробку.

Колькасць афіцыйна зарэгістраваных беспрацоўных на канец студзеня склала 2,4 млн. чалавек. Агульная колькасць беспрацоўных складала 6,1 млн. чалавек. 4,1% ад колькасці працоўных знаходзіліся ў рэжыме няпоўнага працоўнага тыдня, 4,8% — у адпачынках з прымусу адміністрацыяў.

Рост беспрацоўя можа стаць абвальным, на што паўплывала адмова Узбэкістану і Казахстану падпісаць на 1996 год гандлёва-эканамічныя пагадненьні. Гэта пацягне пераарыентацыю рынкаў збыту рэсурсаў сыравіны гэтых дзяржаваў (хром, рэдказемельныя мэталы, бавоўна і г.д.) на сусьветны рынак. З мэтай ўмацаваньня разьлікаў за вырабленую, да прыкладу, ва Узбэкістане прадукцыю, павышэньня адказнасьці банкаў, прадпрыемстваў і арганізацыяў там прынята рашэньне пра адпраўку прадукцыі толькі пры папярэдняй аплаце. Гэтае рашэньне можа прывесці да рэзкага скарачэньня паставак у Расею.

Аб наступствах такіх захадаў можна меркаваць на прыкладзе ўвозу бавоўны з краінаў СНГ: у 1994 — 515 тыс. тонаў, а ў 1995 ужо 220 тыс. тонаў.

Дэмаграфічны цяжар імперыі

Расейская гісторыя XX ст. з гледзішча дэмаграфіі — гэта гісторыя хваробы: самая нізкая ў Эўропе працягласьць жыцьця насельніцтва, самая высокая агульная і дзіцячая сьмяротнасьць, безумоўнае лідарства паводле ліку абортнаў, надзвычай нізкая нараджальнасьць. Дэмаграфічная статыстыка неабвержна сьведчыць: як толькі Расея уваходзіла ў паласу пазытыўнай палітычнай ці эканамічнай рэформы, на гэтай імгненна (і пазытыўна!) адгукаліся паказьнікі нараджальнасьці і працягласьці жыцьця. Але такіх пэрыядаў было ўсяго тры, і былі яны кароткія: нэп, гады хрушчоўскае "адлігі" і пачатковы этап перабудовы. Ужо зь сярэдзіны 70-х дэмаграфічныя тэндэнцыі набылі трывожны, а ў апошнія гады і абвальны характар.

У аснову артыкулу, які мы перадрукоўваем з тыднёвіка "Московские новости", пакладзеныя раней закрытыя зьвесткі Дзяржкамстату і вынікі досьледу лябараторыі НДІ Дзяржкамстату Расеі.

У 1897 годзе ў Расейскай імперыі адбыўся перапіс насельніцтва. Сярэдняя працягласьць жыцьця расейскіх мужчынаў (27,5 года) сталася самай нізкай сярод адзінаццаці асноўных, паводле колькасці, нацыянальнасьцяў: меней за татараў на 7 гадоў, беларусаў і ўкраінцаў — на 8-9 гадоў, габраяў — блізка дзевяці, башкіраў — блізка дзясці, малдаванаў — на 13, прыбалтыйскіх народаў — блізка

пятнаццаці гадоў. Лідарства паводле сьмяротнасьці немаўлятаў таксама за расейцамі: на тысячу народжаных — 425 сьмерцяў (фактычна, кожнае другое дзіця); у татараў — блізка 300, украінцаў і беларусаў — блізка 240, габраяў — 220, а самая нізкая — у латышоў — 186.

У 1989 годзе правялі перапіс насельніцтва і на ягонай падставе ацанілі працягласьць жыцьця пятнаццаці народаў, якія далі назвы саюзным рэспублікам. І расейцы сярод іх занялі... не, не апошняе — пераапошняе месца, саступіўшы пазыцыю апошняга толькі казахам. Лідарамі, як і стагодзьдзе таму, аказаліся прыбалты. За гэтай стагодзьдзе не зьмянілася нічога.

Сьмяротнасьць у расейцаў заўсёды была і застаецца істотна вышэйшаю, чым у беларусаў. У канцы XIX ст. расейцы жылі ў сярэднім на 8 гадоў меней за беларусаў. Пры гэтым амаль удвая вышэйшы быў паказьнік сьмяротнасьці немаўлятаў, павышаны быў і паказьнік сьмяротнасьці працаздольных узростаў.

У апошні пэрыяд існаваньня СССР — пэрыяд мірны і, здавалася, сацыяльна стабільны — сьмяротнасьць расейцаў заставалася па-ранейшаму значна больш высокай, чым сярод суседзяў-славянаў. Тая ж тэндэнцыя заўважная і ў 90-я гады.

Выснова: на працягу XX ст. пакаленьні расейскіх людзей — ці

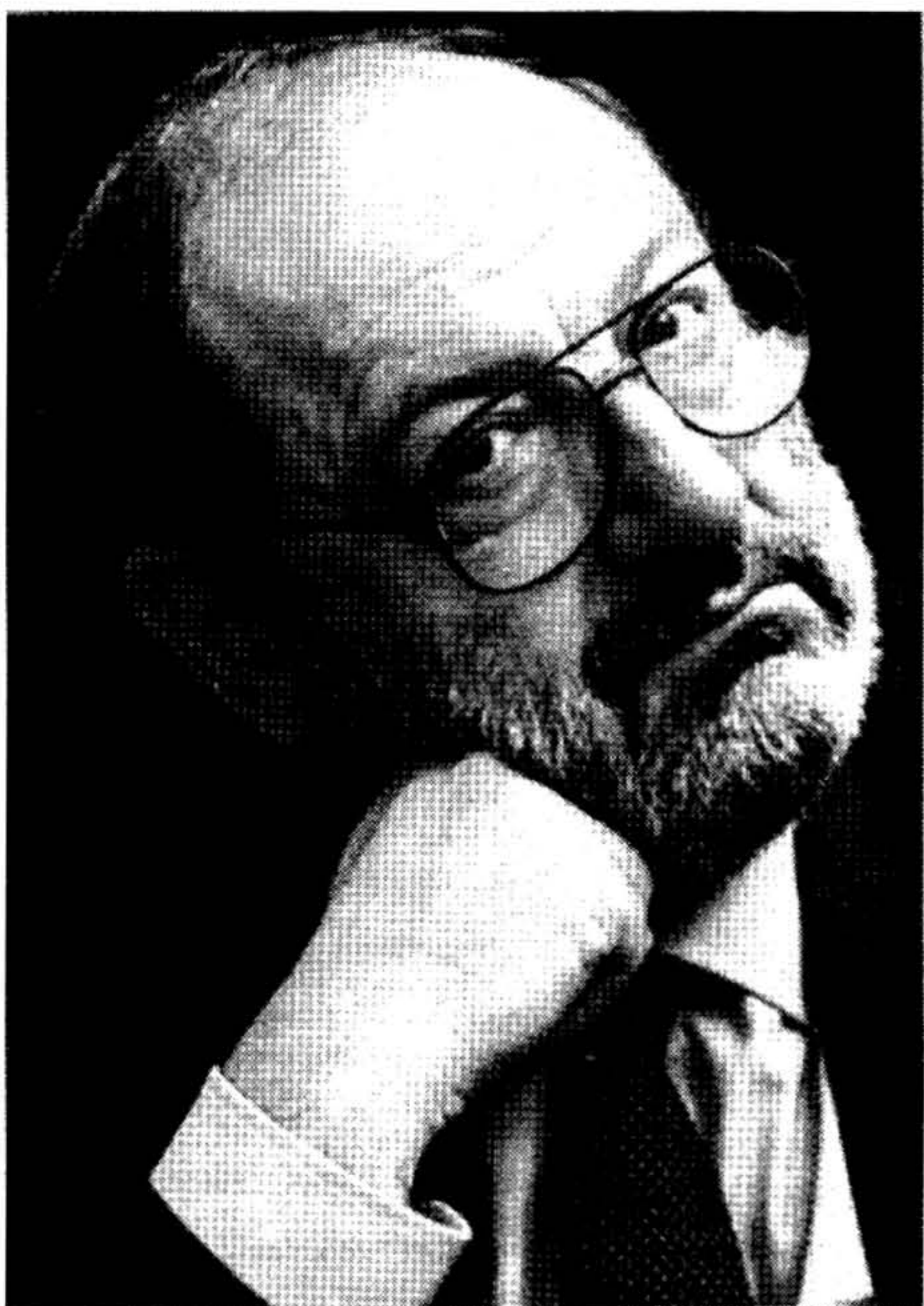
то ў складзе імперыі, ці то ў СССР, і незалежна ад наяўнасьці або адсутнасьці якіх-кольвек сацыяльных катастрофаў (войны, голад, рэпрэсіі) — паміралі частцей і жылі меней ня толькі ў параўнаньні з народамі заходняга сьвету, але і зь беларусамі.

Яшчэ з дарэвалюцыйнага часу дзяржаўны клопат пра захаваньне здароўя этнасу выліваўся ў адну форму — барацьбу з п'янствам. Так, расейцы пілі (і піюць) шмат, а жывуць мала.

Вось зьвесткі за першую палову 1980-х гадоў. У Францыі — сусьветным лідары спажываньня алькаголю (блізка 14 літраў 100-працэнтавога алькаголю на душу насельніцтва) — ніхто не паміраў ад атручваньня ім, а ўзровень сьмяротнасьці быў там тады ў 1000 разоў ніжэйшы за расейскі, пры працягласьці жыцьця мужчынаў блізка 73-х гадоў (у Расеі пачатку 80-х — 62 гады). Расея, наадварот, была паводле ўзроўню спажываньня алькаголю сярод разьвітых краінаў сьвету толькі дзясятай (10,5 літра), аднак апошняю паводле працягласьці жыцьця мужчынаў. Болей чым у Расеі спажывалі алькаголю ня толькі ў Францыі, але і ў Швэйцарыі, Гішпаніі, Італіі, Партугаліі, ФРГ, Бэльгіі, нават у Аўстраліі і Новай Зэльандыі, і ва ўсіх гэтых краінах працягласьць жыцьця мужчынаў заставалася высокаю — 70 гадоў і болей.

Працяг на старонцы 20

Паводле зьвестак "Вестника экономики РФ"

■ *Інтэрвію пісьменьніка французскай газэце "Фігаро"*

Новы раман Умбэрта Эка

— "Выспа ўчорашняга дня" — Ваш трэці раман, падзеі адбываюцца ў XVII ст. Апынуўшыся на караблі, галоўны герой зноў праходзіць шлях мысьляроў таго часу... Як узьнікла задума гэтай кнігі?

— Я заўважыў, што кожнага разу адштурхоўваюся ад нейкага вобразу. Не ад думкі, не ад сюжэту, а менавіта ад вобразу, які мяне заворавае, не дае мне спакою. У выпадку зь "Імем ружы" гэта быў забіты ў бібліятэцы мніх. У "Ківачы Фуко" — сам ківач. З трэцім раманам выйшла так, што вобразу папярэднічала пачуцьцё. Я ўжо распавядаў усялякія гісторыі пра кнігі, пра культурныя каштоўнасьці, захаваныя ў абацтвах або музэях. А потым падумаў: ці здолею я апісаць прыроду?

Тады я стаў шукаць прыроду ў яе чыстай цюце... І знайшоў яе на пустэльнай высьпе. Але сытуацыя на няжылай высьпе ў рамане ўжо апісаная, і мне прыйшла ў галаву думка разьмясьціць свайго героя на карабель, зь якога ён ня можа выбрацца.

— Што Вас прымусіла пагрузіць на карабель разам з героем веды, назапашаныя за цэлае стагодзьдзе?

— Адному на караблі чалавеку заняцца няма чым, хіба што мроіць. Значыць, у рамане пойдзе гутарка пра ўспаміны, пра незадавальненя жаданьні... Асаблівае значэньне набывае адлегласьць, якая аддзяляе карабель на яка-

ры ад выспы. Той факт, што герой раману Рабэрта дэ Ля Грыў ня ўмее плаваць, толькі падкрэсьлівае немагчымасьць дасягнуць выспы — найвялікшае мары пацярпелага. Асноўны элемэнт раману быў у мяне ў руках.

— Мяркуючы з назвы — "Выспа ўчорашняга дня", час таксама адыгрывае пэўную ролю ў Вашым творы?

— Выспу і карабель у маім рамане падзяляе мэрыдыян, які праходзіць праз выспы Антыподаў у Ціхім акіяне. А значыць, згодна з прынятай намі сыстэмай вымярэньня часу, розьніца з абодвух бакоў мяжы складае 24 гадзіны. Гэтая ідэя дазволіла мне зьвязаць прастору і час.

Далей усё было зразумела: зазірнуць у атлас і пераканацца ў тым, што абраны мною мэрыдыян праходзіць недалёка ад выспы Фіджы, — гэта зараз настрайвае на рамантычны лад і нававае думкі пра Стывэнсана. Потым я даведаўся, што першы выспы Фіджы наведаў Тасман у 1643 годзе — значыць, падзеі ў рамане адбываюцца ў XVII ст. Хутка я высветліў, што менавіта ў XVII ст. сьвет быў ахоплены спрэчкамі пра тое, як вызначаць геаграфічную даўжыню. Вось вам гісторыя, якая, на маю думку, цалкам вартая раману.

— Можна падумаць, што ў працэсе стварэньня раману ўсе дэталі сюжэту зьвязваюцца міжсобку бяз Вашага ўдзелу, ледзь не выпадкова...

ЗНАКІ ГЛЯБАЛЬНАГА

Алег Дзярновіч

"Імем ружы" Умбэрта Эка стварыў сабе сталую чытацкую аўдыторыю ва ўсім сьвеце. Заваяваны паўночнаамерыканскі рынак, што вельмі рэдка здараецца з эўрапейскаю кнігаю. Адны з найбольш адданных чытачоў Эка жывуць у Сярэдняй Эўропе. Разгадка асаблівага сярэдняэўрапейскага посьпеху, магчыма, у тым, што народы гэтага рэгіёну жылі, а беларусы ўсё яшчэ жывуць, у падвойнай сяміятычнай прасторы — акрамя знакаў уласнае культуры іх бралі ў аблогу (ці трымаюць у аблозе таксама цяпер) адмысловыя знакі таталітарызму. Вось чаму жыхару Сярэдняй Эўропы гэтак блізкія сяміятычныя жарты Эка.

Зафіксавана, што пад уплывам першага раману Эка ў Эўропе павялічылася колькасьць студэнтаў, якія запісаліся на аддзяленьні сярэднявечнае гісторыі. Можна канстатаваць: кнігі Эка сваім выхадам ствараюць грамадскую падзею. У 1993-1994 гадах сярод бэстсэлераў Польшчы знаходзіўся другі раман Эка "Ківач Фуко". У камэнтарах пісалася, што на новы шэдэўр аўтара з Балёны чытачы зрагавалі так прагна, як гэткае магло быць толькі за часамі рэальнага сацыялізму. "Эрудыцыя Умбэрта Эка дасягнула ў гэтай кніжцы такой канцэнтрацыі, што выпала дзюркамі для чытача" (Ex libris). Два сказы ўжо на першай старонцы (другі й трэці) налічваюць каля 70 слоў, што набліжаецца да рэкордаў Пруста.

У былым СССР з раманам "Ківач Фуко" зьвязаныя скандалы наконт аўтарскіх правоў. Права на пераклад і публікацыю раману (у часопісным варыянце) былі набытыя часопісам "Иностранная литература" ва ўладальніка правоў — мілянскае выдавецкае групы "Gruppo Editoriale Fabbri — Bompiani". Пераклад пачала рабіць Алена Касцюкевіч, якая раней пераклала па-расейску "Імя ружы". Непазьбежныя ў часопісным варыянце скароты тэксту былі ўзгодненыя з аўтарам і ім дазволеныя. Публікацыя раману распачалася на старонках "ИЛ" у №7 за 1995 г.

Але Масква ўжо пачынае губляць інфармацыйна-культурную ініцыятыву. Улетку 1995 г. кіеўскае выдавецтва "ФІТА" выпусьціла "Ківача Фуко" па-расейску асобнаю кніжкаю накладам 10 тыс. асобнікаў — у ананімным перакладзе й з адвольнымі купюрамі. Менавіта з гэтым выданьнем раману знаёмая менская публіка. У №8 за 1995 г. "Иностранной литературы" быў надрукаваны пратэст галоўнага рэдактара выдавецтва "Bompiani" Марыё Андрэозэ, дзе паведамлялася пра перадачу ў італьянскі суд справы што да пірацкага выданьня "Ківача Фуко". Скандал ня мае шанцаў на пазытыўнае сканчэньне — праваўладальнік знаходзіцца ў Італіі, правакарystalнік — у Расіі, пірацкае выдавецтва — ва Украіне. Тут, у Беларусі, гэтая кніжка чытаецца.

Раман "Ківач Фуко" прысьвечаны нейкаму таямнічаму Плян, які існуе ўжо ня першае тысячагодзьдзе. Мэтам рэалізацыі яго падпарадкаваныя сотні тэмных таварыстваў ва ўсіх частках сьвету і ва ўсіх гістарычных эпохах. Гэты Плян уяўляе сабою герматычную веду, доступ да якой маюць нешматлікія абраныя, а сэнс яе імкнуща спазнаць многія. Вось чаму ёсьць чалавечыя ахвяры. Але Плян гэты глябальны — вось чаму знакі яго прысутнічаюць паўсюль. Сутнасьць герматычнага мысьленьня ў тым, што кожная кропка ў прасторы зьяўляецца знакам. "Калі дапусьціць магчымасьць таго, што ў Сусьвеце існуе хаця б адна зыходная кропка, якая ня ёсьць знакам чагосьці іншага, мы адразу выходзім па-за межы герматычнага мысьленьня". Пошукі Плян на радзілі вялікую колькасьць герматычнае літаратуры. Тэкст Эка — гэта постмадэрністычны гіпэртэкст, які складаецца з цытатаў з шматлікае герматычнае літаратуры. Кніжку Эка можна разгарнуць на любой старонцы, цытаты-фрагмэнты чытаюцца асобна, далейшае разьвіцьцё сюжэту падлягае самастойнай рэканструкцыі — у тым выпадку, калі ёсьць час час і вялікая колькасьць падобнае літаратуры.

І вось тут пачынаецца самае цікавае і трывіяльнае. Кніга Эка — гэта нарэзка іншых кніг. Умбэрта Эка як унівэрсытэцкі выкладчык мае да іх шырайшы доступ і, дзякуючы прафэсійным абавязкам, мас магчымасьць іх прачытаць. А тэхналягія пошуку зусім нескладаная. Я правёў экспэрымэнт — асобны столік у маім пакоі завалены газэтамі і новымі кнігамі, якія адкладаю, каб прачытаць ці прагледзець крыху пазьней. Празь нейкія паўгода ўся гэтая цэлюлёзная маса губляе сваю актуальнасьць і пачынае працаваць як архіў, да якога я раз-пораз зьвяртаюся. Вось і цяпер, трымаючы ў руцэ кнігу Эка, другою рукою можна наўздагад даставаць са стосаў пажоўклых газэтаў і запаленых кніжак усялякую друкаваную прадукцыю.

Першая нашая ахвяра — выпушчаная ў 1994 г. выдавецтвам "Унівэрсытэцкае" кніга Ігара Марозава "Таінственным путём Гермеса". Што там у анатацыі? Перакладу: "Гісторыя ведае нямала магічных сымбалаў — крыж, свастыка, мандала, сусьветная гара ды інш., якія рабілі адчувальны ўплыў на духоўную эвалюцыю чалавецтва. Аўтар выказвае гіпотэзу, згодна зь якой усё гэтыя розныя сымбалі маюць агульныя, цалкам рэальныя і канкрэтныя вытокі. Ведаючы іх, можна разгадаць найстаражытнейшыя сакрэты цывілізацыі... На гэты конт аўтарам знойдзена мноства найцікавейшых сьведчаньняў з архаічнай эпохі мітатворчасьці чалавека. Для шырокага кола чытачоў". І далей уся кніжка складаецца зь бясконцай нарэзкі выказваньняў, цытатаў з "Кібалёну", "Агні Ёгі",

"Апакаліпсу ад Яна", расейскіх былінаў, "Катхі Ўпанішады", "Дхаммапаты", "Рыгвэды", "Карану", "Кабалы", "Сэфэр-Этыра", "Кнігі памерлых", "Кнігі перамснаў", Аляксандра Салжаніцына, Алены Блавацкай, Мішэля Настрадамуса, Карляса Кастанэды, Карла Маркса, Максіма Багдановіча, Томаса Мана, Лаацы, Гегеля, Карла Густава Юнга, Фрыдрых Шлеермахера, Эдгара По, Сэрэна К'еркегора, Мартына Гайдэгера, Фрыдрых Энгельса, Янкі Купалы, Ле Карбюзье, Ёгана Гётэ, Осіпа Мандэльштама, Плятона, Яна Залатавуснага, Дзэсю Дзюсіна, Паўла Шпілеўскага, Зыгмунда Фройда, Крышны, Андрэя Вазьнясенскага, Уладзімера Даля, Андрэя Таркоўскага, Ані Бэзанту, Адына Штайнзальца, Мікалая Гоголя, Мікалая Бярдзьева, Ўільяма Шэкспіра, Аркадыя Гайдара, Мікалая Рэрыха, Арыстотэля, Гербэрта Уэлса, Казімера Малевіча, Сяргея Ясеніна, Генрых Агрыпы, Ашо, Уладзімера Манамыха, цара Салямона... Усё, хоць і гэтыя імёны, кнігі, тэксты ўзбытыя й намяшаныя ў эклектычнае цеста "Таямнічага шляху Гермеса". З кніжкі вынікае толькі адно — існуе нейкая тайна, якой падпарадкаваныя ўсе знакі цывілізацыі й гэтая кніжка.

Але назву, падобную на "Таямнічы шлях Гермеса" недзе я ўжо сустракаў. Ну так, у Эка, у эпізодзе, дзе ўладальнік аднаго з камэрцыйных выдавецтваў вырашыў заснаваць герматычную сэрыю "Выкрытая Ізда": "Я зразумеў, што гэтыя людзі гатовыя праглынуць усё, што заўгодна, толькі б яно было, як вы кажаце, герматычным, толькі б там сьцьвярджалася супрацьлеглае таму, пра што яны не чыталі ў школьных падручніках. Я ня схільны да дабрадзейства, але ў нашыя такія змрочныя часы падараваць каму-небудзь веру, прыўзняць завесу пазнаньня над рэчамі звышнатуральнымі... Выдавецтва "Гарамон" заўжды было верным сваёй навуковай місіі".

Зноў знаёмыя герматычныя сюжэты. Яшчэ зусім сьвежы часопіс, верхні ў стосе пэрыядычных выданьняў — "Весьці Акадэміі навук Беларусі", Сэрыя гуманітарных навук, №4 за 1995 год. Тут, нарэшце, надрукаваны праграмны матэрыял Уладзімера Агіевіча "Невядомы Скарына... ці неўсьвядомлены?" Нарэшце таму, што розныя аспекты самай галоўнай у жыцьці аўтара ідэі выказваліся ім ужо неаднаразова, але цэльна не былі яшчэ сфармуляваныя. Уладзімер Агіевіч здаўна імкнэцца давесці, што Скарыну звалі не Францішкам, а Георгіем. Давесці гэткае магчыма толькі праз "расшыфроўку загадкавых знакаў, нікім не прачытаных вось ужо блізка 500 гадоў, на гравюрным аўтапартрэце, створаным у традыцыйных эзатэрызму..." "У трохкутніку, утвораным імі (манаграмаю "ТМЗ", выяваю "Пчалы" і часткі "сыгнэту" - Месяца, узятага бяз парнага сымбалю Сонца), Ска-

— Гэта ня так. Ёсць унутраная паслядоўнасць. Вы размяшчаеце чалавека на карабель, аднаго. Што адбываецца? Ён вар'ячэе...

— І ператвараецца, аднак, у неверагодна разумнага вар'ята, які наноў вынаходзіць усю філязофію свайго часу!

— Але сам ён пры гэтым і не здагадваецца, што паўтарае двухсотгадовую гісторыю філязофіі. Ён з адчайнай хуткасцю пераскоквае з адной тэорыі на іншую, паслядоўна абвясняючы іх усё. У ахопленай вар'яцтвам галаве майго героя адбываецца трызненне філязофіі.

— У кнізе сустракаюцца ідэі Ляйбніца, Паскаля, Дэкарта... Калі ўсе ідэі і спрэчкі вакол іх пазычаныя Вамі ў філэзафаў тае эпохі, то дзе ж хаваецца сам Умбэрта Эка? Уяўленне пра пекла як пра сьвет, дзе Бог сьмяецца над пакутамі асуджаных, — гэта Ваша?..

— Падобную думку разьвівалі некаторыя прапаведнікі таго часу.

— А бачаньне іншага пекла, у якім "Бог не існуе, ёсць толькі бязмэтная надзея"?

— Пекла ня больш чым надзея... Зрэшты, менавіта так я і думаю.

— Італьянская прэса пісала пра "рэлігійны крызіс Умбэрта Эка"...

— Сапраўды, адзін крытык-езуіт напісаў пра маю кнігу артыкул, у якім заняўся менавіта тым, чым павінен займацца езуіт: вывучаючы творчасць аўтара, ён пастараўся знайсці ў ёй імкненьне да трансцэндэнтнага, да Бога. Гэта нармальна, раней марксісты ўсяму знаходзілі вызначэньне з гледзішча марксізму. Так што сэнсацыя не адбылася. Але паколькі прэса мусіць прыдумляць новае,

яна гэтым скарысталася... Людзі, якіх хвалюе мой меркаваны пераход у іншую веру, забываюцца, што філэзаф незалежна ад ідэалёгіі ці веравызнаньня ўсё жыццё разважае пра падобныя праблемы.

— Вернемся аднак да Вашага рамана. Дзеянне адбываецца ў XVII ст. Пры гэтым увесь час напрошваецца параўнаньне са стагодзьдзем XX. Гэта наўмысна?

— Паралель існуе ў тым сэнсе, што XVII ст. было сапраўды першым стагодзьдзем сучаснасьці.

Мы лічым, што сучасны чалавек склаўся ў эпоху Адраджэньня. Шмат у чым гэтае сьцьверджаньне справядлівае. Але ў сутнасьці, людзі Адраджэньня выпраўляліся на пошукі ўжо вядомых ісьцінаў. Тады як XVII ст. стала відучым у поўным сэнсе гэтага слова: мысьлярам гэтага часу трэба было ўсьвядоміць тое, што ўпершыню адкрылася іхнаму позірку.

— Зараджалася экспэрымэнтальная навукка...

— Так. У гэтае стагодзьдзе пачалі разважаць пра

вынікі новага досьведу, што прымусіла

выходзіць за

межы папярэдняй тра-

дыцыі. З вы-

находніцтвам тэлес-

копу і мікраскопу

ПЛЯНУ

рына, верны духу свайго часу, у адпаведнасьці з пазнанай гермэнэўтычнай традыцыяй "схаваў" у эзатэрычнай форме ад прафанаў і зашыфраваў для пасьвечаных інфармацыю пра сваё імя й "альфу" жыцця зямнога". Паводле эзатэрычнага тлумачэньня барэт на галаве Скарыны падлягае трансфармацыі: "Парныя знакі на шчытах ля калёнаў... уяўляюць асаблівую цікавасьць, бо акаляюць чалавека ў Храме, з вачэй якога знята павязка няведаньня, якую звычайна прымаюць за барэт". "У іншых сымблях бібліст зашыфраваў астранамічны (астралёгічны) і нумаралёгічны эквівалент свайго хроснага імя й дату нараджэньня..."

Ага, вось тут мы выйшлі й на нумаралёгію. Што там у Эка? "Спадары, я прапаную вам абмерыць гэты шапік. Вы ўбачыце, што даўжыня лесьвічнай плячоўкі роўная 149 сантымэтрам, гэта значыць, адной стомільярднай адлегласьці ад Зямлі да Сонца. Калі падзяліць вышыню задняе часткі на шырыню вакна, атрымаем $176:56=3,14$. Вышыня пярэдняе часткі роўная 19 дэцымэтрам, гэта значыць колькасці гадоў у грэцкім месяцовым календары. Сума вышыняў двух пярэдняй і двух задняй рэбраў дас $190 \times 2 + 176 \times 2 = 732$, а гэта — дата перамогі пры Пуат'с..." Адкаладзем часопіс.

Гэты стос газэтаў варта ўжо здаць у макулятуру. Але праэкспэрымэнтуючы яшчэ раз. Нехта прэзентаваў мне сыгнальны нумар інфармацыйна-аналітычнага штотыднёвіка (здаецца, болей ён не выходзіў) "Albarosika"-дайджэст. Перадрук зь нейкага іншага выданьня артыкулу пад назваю "Шэкспір? Бэкан? Граф Ратленд?" Пэўна, будучы даводзіць, што Шэкспір — гэта не Шэкспір. Пішуць пра Фрэнсыса Бэкана: "Гэта быў чалавек ня проста адукаваны, але й уведзены ў тыя самыя эзатэрычныя таямніцы, якія апошнім часам усё часцей знаходзяць у п'есах Шэкспіра..." Далей можна не чытаць. Зразумела — за Шэкспіра пісаў Бэкан. Ці граф Ратленд? Для стыльвай завершанасьці эпізоду зьвернемся зноў да Эка.

"FILENAME: дзіўны габінэт доктара Ды. Такім чынам, я многія гады правёў над складаньнем сюжэтаў, якія каралева ды ўся Англія прыпісвалі гэтаму бледнатвараму маладому чалавеку. If I have seen further it is by standing on ye sholders of a Dwarf. Мне было трыццаць гадоў, і ніхто мяне не пераканае, што гэта найлепшы пэрыяд майго жыцьця. — Ўільям, — сказаў я яму, — адпусьці валасы, каб закрыць вушы, гэта табе болей пасуе... Бледны Ўільям імгненна занатаваў гэтую фразу, подлы плягітар".

У "Альбаросіцы" яшчэ нешта пра сувязі Бэкана з розэнкрайцарамі. Ну дык на тампліерскіх, масонскіх, мальтыйскіх... сюжэтах пабудаваная ўся кніжка Эка. Менавіта тампліерам аддадзена прывілея рэалі-

заваць та-
я м н і чы

Плян. Тамплі-

ерам дапамага-

юць іншыя "ма-

лодшыя" ордэны.

Зусім нечаканья па-

ралелі ўзьнікаюць у на-

шым рэальным жыцьці.

Варта выцягнуць газэту

"Зьвязда" за нейкага там

сьнежня, дзе друкуецца ўказ Прэ-

зідэнта Рэспублікі Беларусь №484 ад

30 лістапада 1995 г. пра ўсталяваньне дып-

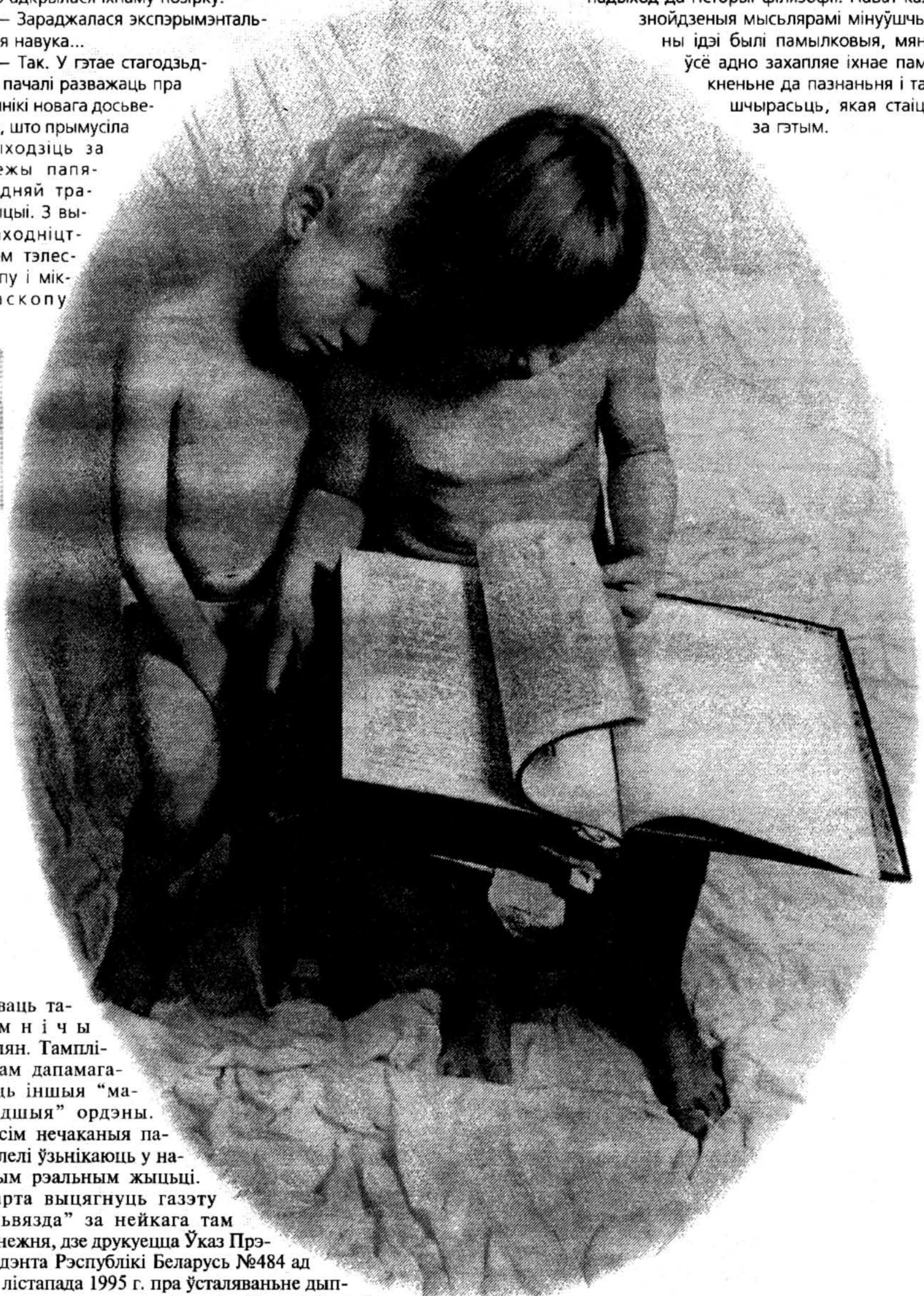
ляматычных адносінаў паміж Рэспублікай Бе-

ларусь і Мальтыйскім ордэнам. Недзе ў тыя ж дні

была прамоўлена чарговая паранаідальная прамова.

Але што тады сам Плян, якому падпарадкоўваюцца зусім розныя людзі — розных палітычных арыентацыяў і розных пасадаў? "Я круціўся сярод сатаністаў зь нязмушанасьцю псыхіятара, які прасякнуўся разумьнем і любоўю да сваіх пацыентаў і знаходзіць прыемныя пахі, што разносяцца па векавым парку ягонага прыватнага шпітала. Хутка такі псыхіятар пачынае пісаць пра псыхоз, а празь нейкі час з гэтых старонак паўстае псыхоз. Псыхіятар не ўсьведамляе, што пацыенты спакусілі яго, яму здаецца, што ён стаў артыстам. Так і нарадзілася думка пра Плян".

Здаецца хопіць. Болей я беларускай прэсы не чытаю. Дыягназ ставіць Эка. Ён жыве тут, у Беларусі ды чытае беларускія кніжкі. Эка з намі.

людзям давалася задумацца і пра бясконца вялікае, і пра бясконца малое. Яны даведаліся, што Зямля ня ёсць цэнтрам сьветабудовы...

Зразумела, дарэчы, чаму менавіта тады пазты сталі пісаць у стылі барока: ім не хапала словаў, каб апісаць усе дзівосы навакольнага сьвету.

— У сваім рамана Вы пішаце пра першыя крокі экспэрымэнтальнай навукі адначасова зь пяшчотаю, і з іроніяй. Чаму?

— Іронія — гэта мой падыход да жыцьця. Ведаецца, людзі падзяляюцца на тых, хто любіць выступаць свае трагедыі напаказ, хоць іхнае жыццё насамрэч спакойнае і забясьпечанае, і на поўных іроніі насмешнікаў, жыццё якіх сапраўды трагічнае.

Што тычыцца пяшчоты, то яна адлюстроўвае мой падыход да гісторыі філязофіі. Нават калі знойдзеныя мысьлярамі мінуўшчыны ідэі былі памылковыя, мяне ўсё адно захапляе іхнае памкненьне да пазнаньня і тая шчырасць, якая стаіць за гэтым.

КАСЭТЫ-ПОШТАЙ

Фонд "Наша Ніва" мае на складзе і разам зь фірмай "Ковчэз" прапонуе касэты з запісамі беларускіх музыкантаў:

НОЗДРА НЕБА "Сон у кіраванні"

НОЗДРА НЕБА, 1995 "Апо Контэ"

КРАМА "Хворы на Rock-n-Roll"

Н.В.М. "LALALALA", 1995

И.И.В. "Life", 1996

БОНДА Найлепшыя песні

РЭНЭСАНС (Беларускі джаз)

БЕЛАРУСКІЯ НАРОДНЫЯ КАЗКІ

РОК СУТРАЦЬ РЭВАЛЮЦЫЯ? ("Новае неба", "Зігдан", "Уліс", "Мроя", "Крама")

БЕЛАРУСКАЯ МУЗЫЧНАЯ ЛІТАРАТУРА (1-3)

Для афармленьня гэтых касэтак неабходна даслаць 20.000 руб. (або 60.000 — за іры касэтак "Беларуская музычная літаратура") на адрас: 220094 Мінск, а/с 89, Андрэішкінаму Андрэю Паўлавічу. Не забудзьцеся фісаваць Ваш адрас.

Краіна

■ **Нябачаная дагэтуль бітва** зь лёдам, сьнегам ды вадою чакаецца сёлета. У інтэрвію "Радыефакту" старшыня Камісіі па надзвычайных сытуацыях В. Даўгалёў сказаў, што да змаганьня з паводкаю гатовыя 449 экскаватараў, 405 бульдозэраў, 37 скрэпэраў, 245 пад'ёмных кранаў, болей за тысяччу аўтамабіляў, 620 трактараў, плавальныя сродкі ды чаўны. Зь бюджэту на гэтую барацьбу ўжо выдаткавана 15 млрд. руб. Асабліва складаная будзе сытуацыя на Прыпяці. Нават тры гады таму, калі лёду ды сьнегу было нашмат меней, затары давялося бамбіць з шрубалётаў. А сёлета таўшчыня лёду нашмат большая. Нагрувашчаныя крыгаў небяспечныя для апораў мастоў. Сем шрубалётаў будуць ажыццяўляць павестраныя выведы і бамбаваць лёдавыя затары, альбо засылаць на заданыя групы падрыўнікоў. На Палесьсі створана 38 такіх групаў.

■ **Нашчадкі Чынгісхана** ўсталявалі дыпляматычныя зносіны з нашай краінай. 21 сакавіка Надзвычайны і Паўнамоцны пасол Манголіі

спадар Гужавын Эрдэнэ перадаў даверчыя лісты прэзыдэнту Лукашэнку. Праўда, мангольскі дыплямат будзе працаваць у нас сумяшчальна, бо асноўная ягоная рэзыдэнцыя застаецца ў Кіеве. Дыпляматычныя зносіны зь Беларусіяй усталявалі таксама Гана і Лівана. Але й іхныя паслы будуць працаваць з намі на адлегласьці — з Масквы.

■ **Эмігранты і ўцекачам** быў прысьвечаны сэмінары для чыноўнікаў розных дзяржаўных структураў, які адбыўся ў Менску. Ініцыявала сэмінары управа Найвышэйшага камісара ў справах ўцекачоў прадстаўніцтва ААН сумесна зь Міжнароднай арганізацыяй міграцыі. Раней такія сэмінары ладзіліся ў суседніх Эстоніі ды Літвы. Але менская сустрэча сабрала найбольшую колькасць замежных удзельнікаў. Спэцыялісты з Хэльсінкаў, Жэневы, Масквы, Стэкгольму, Дацкай рады ў справах ўцекачоў знаёмлілі работнікаў МЗС, КДБ, МУС, памежных войскаў, Міністэрства працы ды Міністэрства юстыцыі зь міжнародным гуманітарным правам і правамі ўцекачоў. Пасьля засваеньня тэорыі ўдзельнікі сэмінару здолелі навесці Галія-

дыю ды Польшчу дзеля азнаямленьня з працэдурамі наданьня статусу ўцекачоў, а таксама пабачыць, як ажыццяўляецца памежны кантроль.

■ **Дзень хворых на сухоты** адзначаўся ў Менску. У Навукова-дасьледным інстытуте фтызіятрыі адбылася канфэрэнцыя на тэму сухотаў. Сусьветная арганізацыя здароўя надае вялікую ўвагу барацьбе з гэтым захворваньнем. Нават у такіх разьвітых краінах як ЗША праблема выклікае немалую заклапочанасьць мэдыкаў. Нягледзячы на вялізны арэнал антыбіётыкаў, сытуацыя робіцца ўсё горшай. Асноўная прычына ў мутацыі тубэркулёзнай мікрабактэрыі, якая выклікае сухоты, у бок неадчувальнасьці да лекаў. Цяпер у сьвеце штогод хварэюць на сухоты 8 млн. чалавек, зь якіх 3 млн. паміраюць. Прычым сьмяротнасьць павялічваецца. У Беларусі за апошнія 2-3 гады колькасць захворваньняў на сухоты павялічылася (на 16%), асабліва ў радыяцыйных зонах — на Гомельшчыне ды Магілёўшчыне, а таксама сярод працаўнікоў сфэры грамадзкага харчаваньня, дзіцячых устаноў ды малочных і мясных камбінатаў.

■ **Беларускія банкі** ня маюць прыбытку ўжо два месяцы. Пра гэта казалі на чарговым паседжаньні Асацыяцыі беларускіх банкіраў. Агульнаэканамічны крызыс не дазваляе ўкладзеным сродкам даваць прыбытак. Не ратуець становішча нават валютныя апэрацыі. Чым менш у прадпрыемстваў і насельніцтва грошай, тым менш іх, натуральна, праходзіць і праз банкі. Спад вытворчасьці нехарчовых тавараў у краіне склаў за два апошнія месяцы болей за 20%, а харчовых — 10,4%. Насельніцтва ня верыць у стабільнасьць і захоўвае зьберажэньні ня ў банках, а дома.

■ **"Прэзыдэнт Беларусі** Лукашэнка не павінен думаць, што жорстка казаль, які ён зрабіў супраць п'янідзеяці двух беларускіх прафсаюзных актывістаў, будуць забытыя", — заявіў міністар працы ФРГ сп. Блюм падчас сустрэчы дэлегацыі незалежных прафсаюзаў Беларусі ў Боне. Спідар Блюм і старшыня аб'яднаньня нямецкіх прафсаюзаў сп. Шультэ паабяцалі беларускім калегам далейшую падтрымку ў іхным канфлікце з урадам у Менску.

Падрыхтаваў Ул. Бараніч

ПОЛЬШЧА

Традыцыйныя адносіны да шлюбу

Паводле статыстыкі, польскае грамадства захоўвае вернасьць традыцыям: тры з чатырох палякаў лічаць, што мужчына і жанчына, вырашыўшы жыць разам, павінны ўзяць шлюб. Найболей кансэрватыўныя палякі з пачатковаю адукацыяй (81% на строеных традыцыяна), людзі, старэйшыя за 60 гадоў (89%) ды сяляне (ажно 93%).

Хто ж мае больш лібэральныя погляды нахонт сумеснага жыцьця? Кожны трэці 20-гадовы паляк пагаджаецца з тым, што шлюб не абавязковы, каб жыць пад адным дахам. Гэтаксам палякі лічаць кожны трэці інтэлігент. Год за годам штораз менш палякаў вырашаюць узяць шлюб.

Паводле зьвестак Цэнтральнай Статыстычнай Управы Польшчы, у 1989-95 гадах колькасць жанатых мужчынаў павялічылася на 60 тысячаў, а замужніх жанчынаў на 75 тысячаў. ЦСУ не тлумачыць, з кім пабраліся 15 тысячаў астатніх жанчынаў.

Зь іншых дадзеных вынікае, што кожная дзясятая палячка — гэта дзяўчына зь дзіцем. Напэўна, частка зь іх живе з мужчынамі, але бяз шлюбу.

Для параўнаньня: паводле французскага часопіса "Le Nouvel Observateur", 12 працэнтаў французцаў ды французжанак жывуць сёння разам бяз зацкаўленасьці ў разьвіцці культурных аўтаноміяў нацыянальных меншасцяў. І гэта прымаюць.

Улманіс адзначыў, што падтрымка незалежнасьці Латвіі прадстаўнікамі нацыянальных меншасцяў была сапраўды неабходная і вельмі шмат значыла.

Масла супраць маргарыну

Польскія вытворцы масла сур'эзна занепакоеныя зьніжэньнем спажываньня гэтага прадукту. Спажываньне масла зьменшылася ў Польшчы з 8,5 кг на чалавека ў 1989 годзе да 3,5 кг летась. Да гэтага спрычынілася паміж іншым інтэнсіўная рэкламная кампанія, праведзеная вытворцамі маргарыну. Галоўным доказам на карысьць маргарыну цяпер зьяўляецца тое, што яго лягчэй размазваць.

Болей за 300 польскіх малочных заводаў плянуюць распачаць зь верасьня сумесную рэкламную кампанію масла. На гэтую мэту мае быць выдаткавана сама мала 3 мільёны злотых. Масляры хочуць давесці пакупнікам розьніцу паміж маслам і маргарынам, а таксама пераканаць, што маргарын утрымлівае хімічныя спалучэньні, якія могуць быць шкодныя для здароўя.

Эўропа даганяе Афрыку

Яшчэ два гады таму прээрватывы выпускаліся трох памераў: азіяцкага (найменшы), эўрапейскага і афрыканскага (найбольшы). Цяпер абавязковыя толькі два стандарты: азіяцкі і эўраафрыканскі.

Кандомы эўраафрыканскага памеру, што вырабляе польская фірма Unimil маюць як найменей 18 см у даўжыню і ад 47 да 55 мм у дыяметры. Заходнеэўрапейскія спажываюць — немцы, гішпанцы, нарвэжцы — купляюць галоўным чынам прээрватывы меншага памеру. Аднак 40-45% прадукцыі Unimil у

ідзе на экспарт. "Эўропа зраўнялася з Афрыкай", — тлумачыць прэзыдэнт польскае фірмы.

Пачынаючы зь ліпеня 1997 году ў краінах Эўрапейскага Зьвязу ўводзіцца новая абавязковыя нормы велічыні ды якасьці прээрватываў, вызначаныя згодна з рэкамендацыямі Сусьветнае Арганізацыі Здароўя. Кандомы ня могуць быць меншыя за 17 см у даўжыню, а іх шырыня павінна складаць 53-55 мм. Акрамя гэтага, новыя патрабаваньні САЗ датычаць таксама парадку і спосабу дасьледаваньня якасьці прээрватываў, што прадаюцца ў Эўропе. Напрыклад, ужо цяпер дасьледуецца пранікальнасьць праз прээрватывы часцінак арганічных фарбавальнікаў, што ў дзесяці разоў меншыя за вірус AIDS.

Падрыхтаваў Пятро Рагойша

УКРАЇНА

Касьмічныя крэдыты Сусьветнага Банку

На працягу трох гадоў Украіна атрымае тры мільярды даляраў крэдыту ад Сусьветнага Банку на рэформы ў энэргетыцы, сельскай гаспадарцы і перапрацоўчай прамысловасьці, а таксама на працяг праграмы прыватызацыі. Банк мяркуе таксама падтрымаць пабудову касмічнага комплексу на Чорным моры. Пра гэта паведаміў у суботу ў Кіеве намеснік старшыні Сусьветнага Банку Ёганэс Лін.

"Sea Launch" (альбо "Морскі старт") — гэта касмічны комплекс, які мае базавацца на Чорным моры каля ўкраінскага ўзьбярэжжа. Кошт праекту складае 600 мільёнаў даляраў. Ён прадугледжвае запуск да 2010 году больш за 60 касмічных ракетаў са спецыяльнай пляцформы на вадзе. Першы запуск прымеркаваны на канец 1998 году.

У праекце возьмуць удзел найвялікшыя сусьветныя фірмы, што спэцыялізуюцца на касмічных тэхналяях: амэрыканскі Боінг (40% удзелу), нарвэжскі Квэарнэр Розэнбэрг (20%), расейская Энэргія (25%), а таксама дзьве ўкраінскія фірмы — Паўдмаш і канструктарскае бюро Паўднёвае (разам каля 15%).

Украіна зацкаўленая ў рэалізацыі чарнаморскага касмічнага праекту, таму што мае вялікія чыжаскі з запускам сваіх спадарожнікаў. Запланаваны на 1997 год старт спадарожніка Січ-2, напэўна, не адбудзецца, бо расейскі патрабуюць занадта вялікія грошы за гэтую паслугу. А на сёння расейскі Плісецк — найбліжэйшы да Украіны касмадрам.

Падрыхтаваў Пятро Рагойша

PELENE-96

Напрыканцы мінулага тыдня ў Вільні адбылася трэцяя міжнародная выстава вырабаў касмэтыкі, парфумэрыі, касмэталёгіі. Калі вы забылі, хто такі Стасіс Красаўскас, нагадаю: гэта той мастак, чья гравюра стала часткаю лягатыпу часопіса "Юность", зрэшты, ён быў ня менш вядомы і як аўтар сэрый, прысьвечанай мінулай вайне і каханьню. Сёння гравюра Красаўскаса ста-

ЛИТВА

Пра 25 сакавіка, у сувязі з Днём незалежнасьці Беларусі з усіх літоўскіх палітыкаў узагадаў толькі Вітаўтас Ландсбергіс, які на сваёй традыцыйнай прэс-канфэрэнцыі павіншаваў беларусаў Літвы з нацыянальным сьвятам. Прэзыдэнт Бразэўскас на прэс-канфэрэнцыі 25-га сакавіка сказаў, што ня варта панікаваць з нагоды магчымага аб'яднаньня Расеі й Беларусі, і што, на ягоную думку, усе размовы пра аб'яднаньне славянскіх дзяржаваў, могуць быць трывіяльным рэкламным выбрыкам у прэзыдэнцкай выбарчай кампаніі. Пікетаваньне Пасольства РБ у Літ-

ве адбылося 25 сакавіка. У акцыі ўдзельнічалі 15 чалавек, грамадзянаў Беларусі, якія жывуць у Літве і грамадзянаў Літвы. Арганізатары пікету (дазволенага, дарэчы, уладамі Вільні) мелі на мэце зьвярнуць увагу літоўскай грамадзкасьці на сыстэматычнае парушэньне законнасьці ў Беларусі. Былі сабраныя подпісы пад лістом у Генэральную Пракуратуру РБ, у якім патрабуецца прыцягнуць да адказнасьці грамадзяніна А.Лукашэнку за шматразовае парушэньне Канстытуцыі краіны, а таксама асобаў, якія забаранілі ў Менску шэсьце па праспэктэ Скарыны 24 сакавіка і тых, хто аддаў загад выкарыстоўваць супраць мір-

най дэманстрацыі зброю.

Што тычыцца падзеяў 24 сакавіка ў Менску, то ў Вільні (дзе збор па супраць мірнага насельніцтва выкарыстоўвалася апошні раз ажно ў 1991 годзе і тое савецкімі войскамі) дзеяньні сталічных беларускіх уладаў мякка кажучы не зразумелі. Матэрыялы пра падзеі ў Менску большасць літоўскіх газэтаў зьмясьціла на першых старонках.

Падрыхтаваў Андрэік Антанян

ЛАТВІЯ

Прэзыдэнт Гунтыс Улманіс у апублікаваным адказе на зварот інтэлігенцыі паведаміў, што ў Латвіі сёння жывуць людзі блізу 100 нацыяналь-

на дзесяць аддзяленьняў пажарнай аховы. Тут гарэла адно з вытворчых памяшканьняў акцыянэрнага таварыства "Віцебскдрэў". Апрацаваныя лыжамі ды клеямі пламатэрыялы настолькі моцна гарэлі, што пажарнікам давялося пямала дамагацца з агнём, каб ня даць яму перакінуцца на суседнія цэхі, асабліва, па сховішча зь лыжамі ды фарбамі. На гэты раз абшлось без ахвяраў.

■ **Настаўнік фізыкультуры** Уладзімір Дайнак выратаваў жыцьцё чалавеку. Як паведаміла БЕЛТА, ночку паблізу вёскі Залужжа, што на Стаўбцоўшчыне, супрацоўнікамі дарожнай міліцыі была затрыманая чэская машына з паўпрычэпам. Пры даглядзе багажу было знойдзена 38 кітайцаў, жывых, але без дакумэнтаў. Усіх іх зьмясьцілі ў Менскім прыёмніку-разьмеркавальніку, дзе звычайна знаходзяць прытулак тутэйшыя бамжы.

■ **У Смаргоні** звычайныя жыхары абяшходзілі ўзброенага бандзіюгу. Тут да працаўніцы мясцовага малочнага заводу проста на вуліцы падскочыў невядомы мужчына і, выцягнуўшы абрэз, запатрабаваў грошы. Жанчына загаласіла "людцы ратуйце!", і на дапамогу ёй кінуліся некалькі мінакоў з вуліцы. Злодзеі пачаў адстрэльвацца, забіў аднаго і цяжка параніў другога чалавека. Аднак перазрадзіцца не паспеў, бо яго схпілі два іншыя хлопцы.

■ **Ліквідацыя** пажару ў Віцебску займалася ажно

Падрыхтаваў Ул. Бараніч

насьцяў.

"14 вядомых у грамадстве людзей зьвярнуліся да мяне, — сказаў Улманіс. — Іхны зварот сьведчыць пра іх вялікую зацкаўленасьць у разьвіцці культурных аўтаноміяў нацыянальных меншасцяў. І гэта прымаюць."

Улманіс адзначыў, што падтрымка незалежнасьці Латвіі прадстаўнікамі нацыянальных меншасцяў была сапраўды неабходная і вельмі шмат значыла.

"Нас заклікаюць аднавіць парадак, які існаваў у міжваенны перыяд. Аднак Латвія давайны і пасля вайны — надта адрозныя дзяржавы. Да вайны гэта была нацыянальная дзяржава — гамагеннае грамадства з нацыянальнымі меншасцямі, сёння гэта нацыянальная дзяржава — са шматкультурнай супольнасьцю. Сёння ў Латвіі практычна й фармальна, юрыдычна, нацыянальнымі меншасцямі называюць тых нелатышоў, якія належаць да супольнасьці грамадзянаў. Але прагматычна й палітычна пашыраны пункт гледжаньня, што меншасць — усе нелатышы, якія жывуць у Латвіі, за выключэньнем вайскоўцаў і кароткачасовых замежных гастарбайтараў".

Для тых, падкрэсьліў Улманіс, хто зьвяртаецца з просьбай атрымаць адукацыю на роднай мове, гэтае права рэгламэнтавана Законам аб адукацыі. Сёння з 30 нацыянальных меншасцяў у Латвіі маюць свае школы 12 (у тым ліку беларуская).

ЭСТОНІЯ

Імем Джахара Дудаева эстонцы хацелі назваць адну з вуліцаў Тарту. Аднак вышэйшыя інстанцыі, не жадаючы ўскладняць адносіны зь вялікім суседам, гэтага не прынялі. Тым ня менш, у найбольш сучасным гатэлі гораду былі заснаваны нумары імя Джахара Дудаева, абстаўленыя аўтэнтчнай мэбляй былога савецкага генэраля. Эстонцы любяць Дудаева, бо ён у свой час сымпатызаваў нацыянальна-вызваленчому руху ў Эстоніі.

Падрыхтаваў Ул. Слабін

ШТОТЫДНЭВЫ
ІНФАРМАЦЫЙНЫ
ДАДАТАК ДА ГАЗЭТЫ
НАША НІВА

ІНФАРМАТАР

НАША НІВА

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ
ЗАБЕСПЯЧЭННЕ
BELARUSIAN PUBLIC
RELATIONS ASSOCIATION

БІРЖА ПРАЦЫ • КНИГ • РЫНАК • ТРАНСПАРТ • АДІАЧЫНАК • АДЖАЦЫЯ • СПАЖЫВЕЦ • ЗДАРОЖЬЕ • КІНО • ТБ • ТЭЛЕСАТ • РАДЫЁ • СПОРТ • МУЗЫКА • ЗА МЯЖОЮ

Рэзкае зніжэнне попыту на працоўную сілу ў 4-м квартале 1995 г. нельга растлумачыць толькі сезоннымі ваганнямі. У значнай ступені гэта вынік пакуль што няспыннага спаду вытворчасці. Амаль на траціну ў параўнанні з канцом 1994 г. паменшыўся лік прадпрыемстваў, якія падалі звесткі пра патрэбу ў працоўнай сіле, што сведчыць аб далейшым пагаршэнні становішча ў эканоміцы.

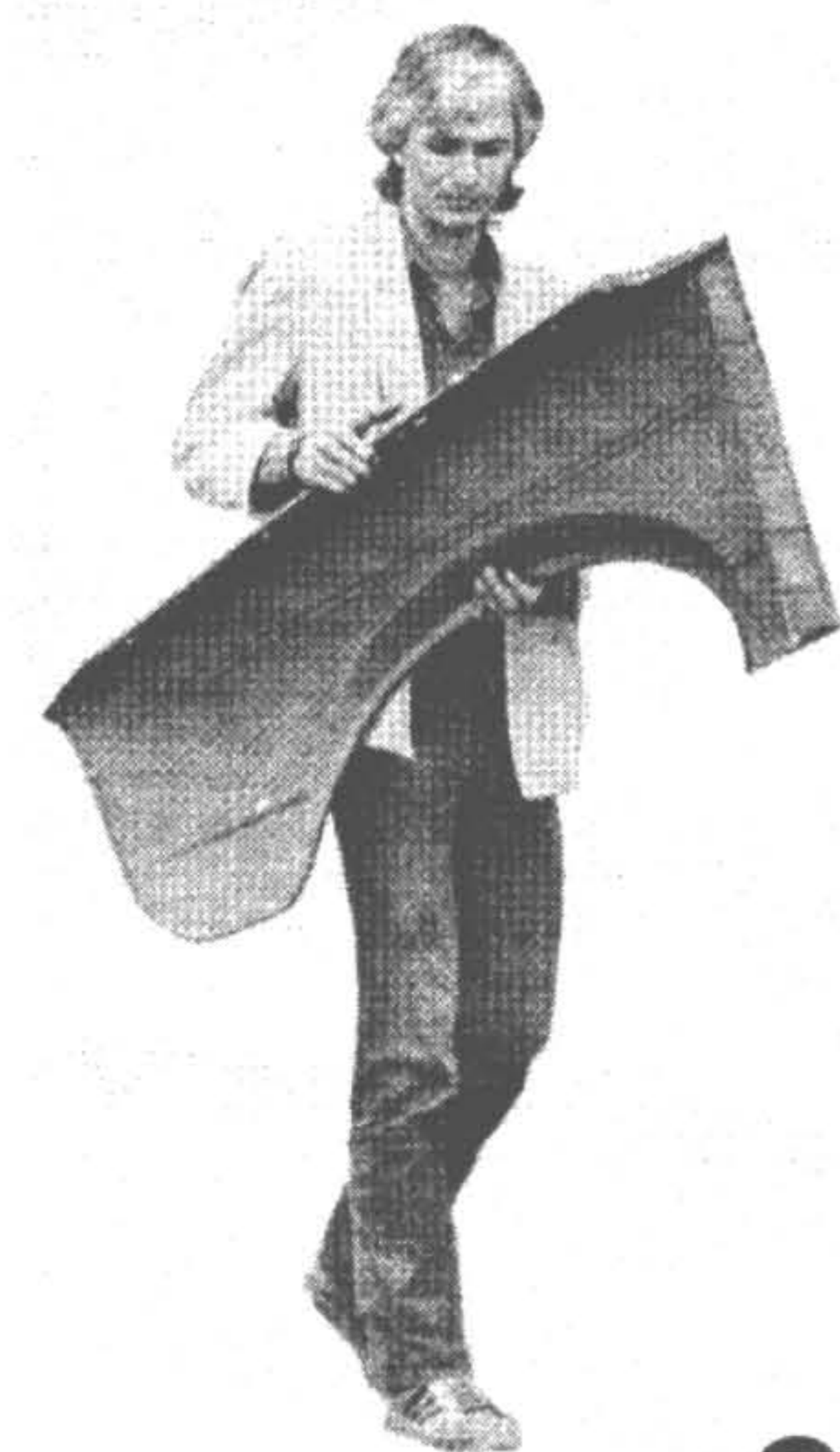
Біржа працы чытайце на стар. **8**

РАДЫЁАНОНС

Праграма "Дыялёг" — гэта аналіз самых істотных палітычных падзеяў гэтага тыдня. У працэсе вольнай дыскусіі ўдзельнікі праграмы выказваюць розныя пункты гледжання, знаёмства з якімі дапаможа вам скласці вашу ўласную думку.

У штотыднёвай дыскусіі "Дыялёг" бяруць сталы ўдзел два вядомыя амерыканскія палітычныя аглядальнікі, якія гавораць па-расейску — Дзьмітры Саймс і Леон Арон. Апрача таго, у якасці госьцяў на "Дыялёг" запрашаюцца знаныя журналісты, вучоныя, палітыкі, дзяржаўныя дзеячы. Праграма перадаецца штоначывер у асноўных вечаровых праграмах "Голасу Амерыкі". Вядучы праграмы — Уладзімер Марцін.

стар. **11**

Аўтарынак
Малінаўка, каля
Кальцовай дарогі,
тэл. 27-37-13.
Адчынены ў
суботу, нядзелю
(8.00—15.00).
На гэтым
рынку прадаюцца
аўтамабілі і
запчасткі. За 200
метраў адтуль —
рынак спажывец-
кіх тавараў
(працуе 8.00—
17.00, выхадны
панядзелак).
Аўтобус 81 ад
Цэнтральнага
аўтавакзалу;
выходзіць, калі
ўбачыце вялікую
колькасьць
машынаў.
Паркаванне
бясплатнае.
У нашай
рубрыцы **РЫНАК**
мы падаем кошта
на аўтамабілі і
запчасткі якія
продаваліся на
Цэнтральным
аўтарынку ў
сакавіку.

стар. **9**

У рубрыцы **Транспарт** — расклад руху аўтобусаў з вакзалаў Менск-Цэнтральны і Менск-Усходні, а таксама — пра абавязкі і правы праваднікоў

чытайце на старонцы **17**

КАЛЯНДАР ВЫСТАВАЎ І КІРМАШОЎ ВА "ЭКСПАФОРУМ" У 1996 ГОДЗЕ.

- 15—19 траўня. **Консумэкспа'96***. Вопратка, абутак, футравыя і скураныя вырабы. Тканіны. Галятарэя. Бытавыя прыборы і абсталяванне. Прадметы інтэр'еру. Сузвіры, каталёгі, часопісы моды.
- 28—31 траўня. **Усе для дому**. 4-я Міжнародная выстава. Праектаванне, будаўніцтва і рамонт жылых і службовых памяшканняў. Сантэхніка і ацяпленне. Прадметы аздаблення інтэр'еру. Ахова і сыгналізацыя.
- 28—31 траўня. **Белхімія'96**. 4-я Міжнародная выстава. Абсталяванне і тэхналогіі нафтахімічнай вытворчасці. Прадукты арганічнага сінтэзу. Аграхімія, фармацэя, касметалёгія.
- 2—5 ліпеня. **Бістро'96**. 2-я Міжнародная выстава. Абсталяванне і тэхналогіі для рэстаранаў, бараў, крамаў. Мінікомплекс перапрацоўкі для харчовай прамысловасці. Прадукты харчавання хуткага прыгатавання.
- 2—5 ліпеня. **Піва**. 3-і Міжнародны кірмаш. Абсталяванне і тэхналогіі для вытворчасці нацыянальных гатункаў піва. Піва: светлае, цёмнае, пшанічнае, безалькагольнае. Міжнародны конкурс-дзгустацыя.
- 2—5 ліпеня. **Віно і напоі**. 2-і Міжнародны кірмаш. Абсталяванне і тэхналогіі для вінаробнай і лікёра-гарэлкавае вытворчасці. Нацыянальнае, маркавае, сувенірнае віно і напоі. Міжнародны конкурс-дзгустацыя.
- 26—31 жніўня. **Дзіцячы свет**. 2-і Міжнародны гуртава-рознічны кірмаш тавараў для дзяцей. Дзіцячая вопратка, абутак. Прадукты харчавання і напоі. Цяцкі і разьвіццёвыя гульні. Канцэлярыя прылады. Тавары для немаўлятаў.
- 19—22 верасня. **Будпрагрэс'96**. 4-я Міжнародная выстава. Мэханізацыя працы ў будаўніцтве. Абсталяванне для жылля і будаўнічыя матэрыялы. Праекты катэджаў і дамкоў для лецішчаў.
- 2—5 кастрычніка. **Менскі кірмаш**. Восень'96. 13-ы Міжнародны ўніверсальны кірмаш. Тавары народнага спажывання. Абсталяванне і тэхналогіі для вытворчасці тавараў народнага спажывання.
- 12—15 лістапада. **Сучасны офіс і банк**. 5-ы Міжнародны салён. Інфармацыйныя банкаўскія тэхналогіі. Арганізацыйная і вылічальная тэхніка. Праграмнае забеспячэнне. Сродкі сувязі і сымстымы бяспекі.
- 27—30 лістапада. **Белпрадукт***. 3-я Міжнародная выстава. Прадукты харчавання, напоі.
- 27—30 лістапада. **Ласун***. Міжнародная выстава. Кандытарскія вырабы, марозіва, кансэрваваныя прадукты, сочыва, джэмы, сокі, кампоты. Абсталяванне і тэхналогіі для вытворчасці і пакавання.
- 10—13 снежня. **Security — Менск**. Міжнародная выстава сродкаў бяспекі. Бяспека асобы, уласнасці, інфармацыі. Сымстыма пажарнай бяспекі. Ахова аб'ектаў і мяжы. Мытны догляд. Сродкі выратавання.
- 24—30 снежня. **Навагодні менскі кірмаш***. 3-і гандлёвы кірмаш сувеніраў і падарункаў. Перадсвяточны распродаж сувеніраў і падарункаў. Дэманстрацыйнае мадэляў вопраткі і абутку. Канцэртныя праграмы.

*Арганізатары: ВА "ЭКСПАФОРУМ" і ВК "МІНСКЭКСПА"

ХУТКА НА ЭКРАНЕ

"Высокая мода" (ЗША пры ўдзе Францыі):

Сафі Лярэн, Марчэле Мастраяні, Джулія Робэртс, Тым Робінс, Кім Бэсінджэр, Ануэ Эма, Лілі Тэйлар у фільме Робэрта Олтмана. Стужка прысьвячаецца свету моды, шыкоўнаму свету модных кутур'е. Рэжысэр сьмела прарываецца за кулісы фэшн-індустрыі, дэманструючы зваротны бок сьвятаў прыгажосці і вытанчанасці. Багатыя на выдумку мадэльеры, прыгожыя манэкні, прэстыжныя фатографы, тэлевізійнікі і рэдактары модных часопісаў, славугасці — усе збіраюцца вакол сезоннага агляду новых мадэляў адзення ў Парыжы, імкнучыся ці выставіць сябе напаказ, ці дамагчыся чарговых поспехаў у гэтай барацьбе за выжыванне. Робэрт Олтман запрасіў на галоўныя ролі Марчэле Мастраяні і Сафі Лярэн, якія не сустракаліся на здымкавай пляцоўцы 16 гадоў, хаця да гэтага яны ўдзельнічалі ў стварэнні 10 фільмаў і сталі адной з самых славуных параў у гісторыі кіно.

"Масква" і "Кастрычнік"

КОШТЫ НА РЭКЛАМУ Ў ГАЗЭЦЕ "НАША НІВА" І ІНФАРМАЦЫЙНЫМ ДАДАТКУ "ІНФАРМАТАР"

	"НАША НІВА"	"ІНФАРМАТАР"
Базавая стаўка ч/б	\$0,5 см.кв.	\$0,4 см.кв.
Замова ў рэкламным бюро	\$0,5 см.кв.	\$0,4 см.кв.
Замова праз тэлефон	\$0,6 см.кв.	\$0,5 см.кв.
Першая паласа	ч/б — \$1 см.кв. Колер (ня меней за 100 см.кв.) — \$2,5 см.кв.	ч/б — \$0,9 см.кв.
Радковая рэклама на паласе "Біржа працы"		5.000 руб. (зьямшаецца запар у двух нумарах)
Колер	ня меней за 50 см.кв. — \$1	ня меней 20 см.кв. — \$1,5 см.кв.
TV-праграма		ч/б — \$1 см.кв. колер — \$1,5 см.кв. (ня меней за 50 см.кв.)

Замовіць рэкламу можна праз тэлефон 36-76-75 з 10.00 да 20.00 штотдня, ці на адрасе: вул. Пуліхава, 29, кв. 61 да 18.00. Пры гэтых коштах ня ўлічваецца выраб арыгінал-макету.
Падлісны кошт 12.000 на месяц 36.000 на квартал

* Прудугледжаны скідкі на колькасць выхадаў і плошчу рэкламных аб'яваў

Калі вы жадаеце найвыгадней паказаць свой тавар

замоўце стэляжы і стойкі ў нас: тэл. 362-441
Эўрапейская якасць!

Падпіска на газету
"НАША НІВА"
праз пошту і "САЮЗДРУК"
ІНДЭКС 63125.
Падпіска праз недзяржаўную сетку дастаўкі
тэлефон 29-22-10 (Цыбульскі Леанід).

НОВЫЯ ВАКАНСІІ Й ПРАЦОЎНЫЯ МЕСЦЫ. МЕНСК

ГРУПА "ПРАЦА БЕЗ СПЦЫЯЛЬНАЙ АДКАЦЫІ"

ПАЛІКЛІНІКА ДЛЯ ДАРОС-
ЛЫХ №32 вул. Голубе-
ва, 25, тэл. 71-48-41
Санітарка-мыльніца
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
3 чалавекі. Заробак
360.000 руб.

ІНСТЫТУТ БЕЛДІЗ ІНЖЫ-
НЭРНА-ДАСЬЛЕДНЫ
вул. Леніна, 22,
Электрагазварнік
(газэлектраварнік)
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго 2
чалавекі. Заробак
1.500.000—2.000.000 руб.
Звяртацца на вул. Гур-
скага, 5, тэл. 55-44-21

ВУЧЭЛЬНЯ №38 (ПТВ ХАР-
ЧАВІКОУ) вул. Казінец,
8, тэл. 77-40-16

**Прыбіральніца сьмец-
цеправоду**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
280.000 руб.

ДОМ ВЭТЭРАНАЎ РЭС-
БУДЗІЎНАКІ вул. Кула-
ны, 21, тэл. 29-33-24

Даглядчык (дворнік)
Сталая занятасць, ня-
поўны працоўны дзень.
Усяго 1 чалавек. Заробак
127.000 руб. + прэ-
мія.

АБ'ЯДНАНЬЕ "АХОВА"
Кастрычніцкага раённага
аддзела, вул. Магілёўска-
я, 26, тэл. 24-36-12

Сьлесар-рамонтнік
**аўтамабілю (аўтасьле-
сар) 4-6 ступені**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
500.000—600.000 руб.

ДЗІЯЧЫ САДОК №209
вул. Клібінхэта, 120,
тэл. 56-57-62

Даглядчык (дворнік)
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак да-
моўны.

Памочніца выхавальніца
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
3 чалавекі. Заробак да-
моўны.

**Прыбіральніца службо-
вых памяшканьняў**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак да-
моўны.

ДЗІЯЧЫ САДОК №57
вул. Мендзілеева, 10,
тэл. 35-88-12

Працоўная на кухні
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Адукацыя
пачаткова-сярэдняя. Заробак
240.000 руб.

Даглядчык (дворнік)
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
2 чалавекі. Адукацыя
пачаткова-сярэдняя. Заробак
200.000 руб.

ШПІТАЛЬ ЧЫГУНАЧНЫ
вул. Каржаўскага, 4,
тэл. 78-21-21

Ліфцёр
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
4 чалавекі. Заробак
500.000 руб. З пасьвед-
чаньнем.

КОМПЛЕКС НАВУЧАЛЬНА-
ВЫТВОРЧЫ ПТВ-ТЭХНІ-
КУМ пр. Партызанскі,
73, тэл. 45-21-33

**Прыбіральніца службо-
вых памяшканьняў**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
219.000 руб.

ГАСПАДАРКА САДОВА-
ПАРКАВАЯ (ЛОШЫЦ-
КАЯ) праезд Чыжыцкіх,
10, тэл. 21-13-80

**Работнік зялёнага буд-
аўніцтва**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак пага-
дзены.

КІРАЎЎІЦТВА "ЭНЭРГА-
САЦХІМПРАМОТ" вул.
Грушаўскага, 85, тэл. 25-
41-89

Ліфцёр
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак —
швейцар. Даведкі на тэл.
22-11-62.

ЦЭНТРА "ДАЎГАЛЕЦЬЦЕ"
КУЛЬТУРНА-АДРАУ-
ЛЕНЧЫ вул. Жудро, 40,
тэл. 55-31-88, 55-67-31

**Рабочы на розных пра-
цах**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
250.000 руб.

"БУДТЭХПРАГРЭС" СП
Старабарысаўскі тракт,
15а, тэл. 64-40-62

**Прыбіральніца службо-
вых памяшканьняў**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак да-
моўны.

Вых памяшканьняў
Сталая занятасць. Усяго
1 чалавек. Сярэдняя, па-
чаткова-сярэдняя адука-
цыя. Заробак 350.000
руб. Праца 2 гадзіны.

ЗАВОД "ЛІЦМАШ" вул.
Машынабудуўнікоў, 30,
тэл. 31-48-57

Газарэзнік 4 ступені
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак да-
моўны (з прэміямі).

УНВЭРСЫТЭТ ЭКАНАМІЧНЫ
(БДУ РБ) пр. Партызанскі,
26, тэл. 49-00-44

**Сталар-станочнік 4-5
ступені**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
3 чалавекі. Заробак
600.000—700.000 руб.

КАМЭРЦЫЙНАЯ ФІРМА
"НОК" вул. Кнорына,
55, тэл. 65-13-76

**Электрагазварнік (газ-
электраварнік) 5-6
ступені**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
3 чалавекі. Адукацыя
сярэдняя, пачаткова-ся-
рэдняя. Заробак да-
моўны.

БЕЛГЕАДЭЗІЯ БКДА КАР-
ТАГРАФІЧНА-ГЕАДЭЗІЧ-
НАЕ ПРАДПРІЕМСТВА
вул. Варашані, 17, тэл.
34-73-87

Маляр
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
2 чалавекі. Жанчыны.
Заробак 1.700.000 руб.

КІРАВАНЬЕ ВУ "МЕН-
СКРАМБУД" Перша-
майскага р-ну, вул. Баг-
ратыяна, 62, тэл. 35-
55-31

**Электрагазварнік (газ-
электраварнік) 4-5
ступені**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
3 чалавекі. Адукацыя
сярэдняя, пачаткова-ся-
рэдняя. Заробак
1.000.000 руб.

АЎТАБАЗА А/В ВА "БЕЛ-
СЕЛЬБУД" вул. Бабуш-
кіна, 1, тэл. 98-91-58

**Сьлесар-рамонтнік па-
ліўнай апаратуры 3-6
ступені**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
900.000—1.000.000 руб.

ЗАВОД (ВМЗ) "БЕЛСЕЛЬ-
БУД" вул. Казінец, 11,
тэл. 77-50-31

**Электрагазварнік (газ-
электраварнік) 4-6
ступені**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак да-
моўны.

го 2 чалавекі. Заробак
1.600.000 руб.

АБ'ЯДНАНЬЕ "МЕНСКЭ-
НЭРГА" ВА вул. Аран-
ская, 24, тэл. 21-89-28

Сьлесар-сантэхнік
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
1.300.000 руб. Звяртацца
на тэл. 29-12-03.

"БУДТЭХПРАГРЭС" СП
Старабарысаўскі тракт,
15а, тэл. 64-40-62

**Электрагазварнік (газ-
электраварнік) 5-6
ступені**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
3 чалавекі. Адукацыя
сярэдняя, пачаткова-ся-
рэдняя. Заробак ад
1.000.000 руб. З досьве-
дам працы.

МАЛЯР 4-6 ступені
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
8 чалавек. Адукацыя
сярэдняя, няскончаная
сярэдняя. Заробак да-
моўны.

ЗАВОД ЭКСПЭРЫМЕН-
ТАЛЬНЫ РАМОНТНА-
МЭХАНІЧНЫ (ЭРМЗ)
п.с. Калядзны, вул. Ба-
бушкіна, 18, тэл. 98-93-
93, 36-16-80

Сьлесар-гіраўлік
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
1.000.000—1.500.000
руб.

Сьлесар-матарыст
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
1.000.000—1.500.000
руб.

**Сьлесар-рамонтнік
аўтамабілю (аўтасьле-
сар) 3-6 ступені**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
1.000.000—1.500.000
руб.

АЎТАБАЗА ВА "БЕЛСЕЛЬ-
БУД" вул. Бабушкіна, 1,
тэл. 98-91-58

**Сьлесар-рамонтнік па-
ліўнай апаратуры 3-6
ступені**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
900.000—1.000.000 руб.

ЗАВОД (ВМЗ) "БЕЛСЕЛЬ-
БУД" вул. Казінец, 11,
тэл. 77-50-31

**Сьлесар МЭР (мэхані-
зборных работ) 4-6 ступені**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак да-
моўны.

го 6 чалавек. Заробак
1.500.000 руб.

АБ'ЯДНАНЬЕ "МЕНСКЭ-
НЭРГА" ВА вул. Аран-
ская, 24, тэл. 21-89-28

Сьлесар-сантэхнік
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
1.300.000 руб. Звяртацца
на тэл. 29-12-03.

"РАМДРЭУТ" ВРСР вул.
Валгардзкая, 18, тэл.
66-62-28

Сталар-станочнік
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
2 чалавекі. Адукацыя
сярэдняя, пачаткова-ся-
рэдняя. Заробак да-
моўны.

МАЛЯР 4-6 ступені
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
8 чалавек. Адукацыя
сярэдняя, няскончаная
сярэдняя. Заробак да-
моўны.

ЗАВОД ЭКСПЭРЫМЕН-
ТАЛЬНЫ РАМОНТНА-
МЭХАНІЧНЫ (ЭРМЗ)
п.с. Калядзны, вул. Ба-
бушкіна, 18, тэл. 98-93-
93, 36-16-80

Сьлесар-гіраўлік
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
1.000.000—1.500.000
руб.

Сьлесар-матарыст
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
1.000.000—1.500.000
руб.

**Сьлесар-рамонтнік
аўтамабілю (аўтасьле-
сар) 3-6 ступені**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
1.000.000—1.500.000
руб.

КІРАЎЎІЦТВА НВТК ТРЭС-
ТУ "БЕЛПРАМБУДСУ-
ВЯЗЬ" п.с. Калядзны,
тэл. 98-91-40, 98-56-68

**Сьлесар-сантэхнік 5-6
ступені**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
1.000.000 руб.

ЗАВОД (ВМЗ) "БЕЛСЕЛЬ-
БУД" вул. Казінец, 11,
тэл. 77-50-31

**Сьлесар МЭР (мэхані-
зборных работ) 4-6 ступені**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак да-
моўны.

тар, тэл. 69-41-03, 69-
42-51

Электраманцёр
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
3 чалавекі. Адукацыя
сярэдняя, сярэдня спецыя-
льная. Заробак 800.000
руб. Звяртацца на тэл.
69-42-51.

КОМПЛЕКС СПАРТОВА-
ТЭХНІЧНЫ "БАРАВАЯ"
тэл. 69-56-61

**Сьлесар-рамонтнік
аўтамабілю (аўтасьле-
сар)**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
2 чалавекі. Адукацыя
сярэдняя, пачаткова-ся-
рэдняя. Заробак да-
моўны.

ГРУПА СЬЛЕСАРЫ.
ЭЛЕКТРЫКІ. ЭЛЕКТРА-
МАНЦЕРЫ.

"БЕЛСЕЛЕКТРАСЕТКА-
БУД" вул. Альшўскага,
16, тэл. 54-00-27

Электраманцёр
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Адукацыя сярэд-
няя, пачаткова-сярэдняя.
Заробак 1.500.000 руб.

МЕНСКІ ГАДЗІНЬНИКАВЫ
ЗАВОД (МГЗ) пр. Ф. Ска-
рыны, 95, тэл. 66-15-71

**Сьлесар вытворчасці
дэт. і вул. систэм., вэн-
тылят., кандыцыям. і
г.д. 4-5 ступені.**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
4 чалавекі. Адукацыя
сярэдняя, пачаткова-ся-
рэдняя. Заробак да
2.000.000 руб.

Сьлесар-рамонтнік
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
5 чалавек. Адукацыя
сярэдняя, пачаткова-ся-
рэдняя. Заробак 750.000
руб. Ремонт абсталявань-
ня.

ГАРАДЗКОЕ КІРАЎЎІЦТВА
БМН-1 ВА "ЗАПСЛ-
ЦАУТАМАТЫКА" вул.
Гусоўскага, 6, тэл. 52-
70-19

**Сьлесар кантролю вы-
мяр. прыбор. і аўтаматыкі**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
300.000 руб.

Электрык 5-6 ступені
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
1.000.000 руб.

ВАЙСКОВАЯ АКАДЭМІЯ
РБ Уручча, 9-ы кіляма-
МЕНСКАЕ АБ'ЯДНАНЬЕ

МЯСНОЙ ПРАМЫСЛО-
ВАСЦІ вул. Казінец,
46, тэл. 78-91-61

**Сьлесар-рамонтнік 4-6
ступені**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
1.000.000—1.500.000 руб.

ЭКСПЭДЫЦЫЯ ГЕАФІЗЫЧ-
НАЯ вул. Геалягічная,
117, тэл. 68-13-10

Сьлесар-сантэхнік
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
3 чалавекі. Адукацыя
сярэдняя. Заробак
600.000 руб.

Электраманцёр
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
3 чалавекі. Адукацыя
сярэдняя. Заробак
600.000 руб.

ЗАВОД (ВЭЗ) НВА "МЭХ-
ЖЫВТЭХАБСЛУГОУ-
ВАНЬНЕ" вул. Сыцеба-
нева, 20, тэл. 75-65-51

**Сьлесар МЭР (мэхані-
зборных работ) 5-6 ступені**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
3 чалавекі. Заробак да-
моўны.

АЎТАБАЗА МЕНСКАГА
"АБЛСПАЖЫВСАЮЗУ"
вул. Грушаўскага, 123,
тэл. 26-39-34

**Сьлесар-рамонтнік
аўтамабілю (аўтасьле-
сар)**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
3 чалавекі. Заробак да-
моўны.

УНВЭРСЫТЭТ ІНФАРМА-
ТЫКІ І РАДЫЭЛЕКТРО-
НІКІ БДУІР (РТИ) вул.
П'ёрэві, 6, тэл. 32-31-01

Сьлесар-сантэхнік
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
2 чалавекі. Заробак да-
моўны. Звяртацца на
тэл. 32-70-40

ТЭХНІКУМ ІНДУСТРЫЯЛЬ-
НА-ПЭДАГАГІЧНЫ вул.
Матусевіча, 24, тэл. 55-
51-43, 55-27-20

**Сьлесар кантролю вы-
мяр. прыбор. і аўтаматыкі**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
300.000 руб.

Электраманцёр
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Адукацыя сярэд-
няя.

ня, пачаткова-сярэдняя.
Заробак 300.000 руб.

Сьлесар-рамонтнік
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
2 чалавекі. Адукацыя сярэд-
няя, пачаткова-сярэдняя.
Заробак 500.000 руб.

ФАБРЫКА КАРТАГРАФІЧ-
НАЯ КАМІТЭТУ ГЭА-
ДЭЗІІ РБ вул. Валадар-
скага, 3, тэл. 20-83-44

Сьлесар-рамонтнік
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
3 чалавекі. Заробак да-
моўны.

Электраманцёр
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
2 чалавекі. Заробак
800.000 руб.

ІНСТЫТУТ СРОДКАЎ
АЎТАМАТЫЗАЦЫІ (МІ-
СА) пр. Ф. Скарыны,
117, тэл. 64-61-18

**Сьлесар вытворчасці
дэт. і вул. систэм., вэн-
тылят., кандыцыям. і г.д. 5-6
ступені**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
2 чалавекі. Адукацыя сярэд-
няя, пачаткова-сярэдняя.
Заробак 1.700.000 руб.

Сьлесар-сантэхнік 5 ступені
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Адукацыя сярэд-
няя, пачаткова-сярэдняя.
Заробак 1.500.000 руб.

ЗАВОД ОПТЫКА-МЭХА-
НІЧНЫ ІМЯ ВАВІЛАВА
(АБ'ЯДНАНЬЕ "БЕЛО-
МА") вул. Макаёнка,
23, тэл. 64-15-61

Сьлесар-сантэхнік
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
5 чалавек. Адукацыя
сярэдняя. Заробак
1.000.000 руб.

ЗАВОД ОПТЫКА-МЭХА-
НІЧНЫ ІМЯ ВАВІЛАВА
(АБ'ЯДНАНЬЕ "БЕЛО-
МА") вул. Макаёнка,
23, тэл. 64-15-61

**Сьлесар-рамонтнік
аўтамабілю (аўтасьле-
сар)**
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
2 чалавекі. Заробак да-
моўны. Звяртацца на
тэл. 32-70-40

"СТОРК" ГКМ пр. Машэ-
рава, тэл. 28-55-22

Электрык 5 ступені
Сталая занятасць, поўны
працоўны дзень. Усяго
1 чалавек. Заробак
2.000.000 руб.

**Сьлесар-рамонтнік
аўтамабілю (аўтасьле-
сар)**
Сталая занятасць, поўны

ЦЭНТРАЛЬНЫ АЎТАМАБІЛЬНЫ РЫНАК. МЕНСК. САКАВІК.

Модэль Год выпуску Кошт

Table with 3 columns: Model, Year, Price. Includes models like Аўдзі-80, Аўдзі-80 5 КПП, Аўдзі-80 белы, Аўдзі-80 1,6, дызель 5КПП, Аўдзі-80 GSL 138 т.км, 1600 куб.см., бэнзын, танав. шкло, люкс, 5 КПП, Аўдзі-80 TD люкс, Аўдзі-80 КПП-аўт. срэбны металік, вэлюр, 1,8 л, бэнзын, пераходная модель, Аўдзі-80 бэнзын, сіні металік, 1,8, Аўдзі-80 чорны металік, дызель, Аўдзі-80, Аўдзі-80 5 цыліндраў, Аўдзі-100 D, Аўдзі-100 CDSL 5 цыліндраў, карбюратар, залаты металік, Аўдзі-100 авант., 180 т.км, Аўдзі-100 2,2 л, 140 т.км, срэбны металік, люкс, Аўдзі-100 белы, 1800 куб.см, 5 КПП, Аўдзі-100 1,8 л, бэнзын, 5 КПП, Аўдзі-100 128 т.км, срэбны металік, Аўдзі-100 2,2 л, Аўдзі-200 5 КПП, турбаін'ектар, з/пакет, люкс, шэры металік, Аўдзі-100

Table with 3 columns: Model, Year, Price. Includes models like BMB-525 сіні, не размытны, BMB-518, BMB-320 2000 куб.см, сіні, з/люстэркі, BMB-520 пераходн., 5 КПП, размытны, BMB-316 срэбны металік, вэлюр, BMB-316 з/люстэркі, магітала, BMB-520 пераходн., размытны, BMB-520 пераходн., зялёны металік, 5 КПП, з/люстэркі, размытны, BMB-520 5 КПП, BMB-323 не размытны, BMB-320 зялёны металік, BMB-318 ін'ектар, з/люстэркі, 2-дзверны, BMB-318 180 т.км, белы, 2-дзверны, BMB-318 2 дзверны, BMB-316 канцыянер, з/люстэркі, шэры металік, 2-дзверны, BMB-318 чорны, 2-дзверны, BMB-318 дыплямат, з/люстэркі, BMB-320 2-дзверны, з/люстэркі, BMB-323 срэбны металік, з/люстэркі, не размытны, BMB-518 4 КПП, ц/з, з/люстэркі, вэлюр, BMB-524 TD не размытны, BMB-316 карбюратар, ц/з, магітала, BMB-524 TD 5 КПП, размытны, BMB-732, BMB-735

Table with 3 columns: Model, Year, Price. Includes models like Вольва-244 турба, бжышн, 5КПП, Вольва-240 газ-бэнзын, Вольва-760GLE TD, 2800 куб.см, борда, з/пад'ёмнікі, з/люстэрка, Вольва-244 дызель, металік, 2400 куб.см, з/люстэркі, з/шкло, Вольва-240 2,3 л, 5 КПП, белы, не размытны, Вольва-345 105 т.км, блакітны, 1400 куб.см, Вольва-340 газ-бэнзын, Вольва-440 ц/з, 107 т.км, Вольва-740

Table with 3 columns: Model, Year, Price. Includes models like Міцубісі-Паджэра джып, Нісан-Патрал 3.3, белы, 6 цыліндраў, 10 л/100 км, 4 КПП, Лэндравэр джып, белы, Нісан-Тэрано 2.7 TD, 5 дзвероў, з/пакет, танав. шкло, Додж-Інтэрпід сэдан V6, 3,5 л, гарчычны металік, з/пакет, АБС, не размытны, Ісузу-Трупэр 5-дзверны, цёмна-сіні, 2,4 TD, Лянга-Прызма 1,5 куб.см, 5 КПП, бартавы кампютар, Лянча-Тэма 2,0 л, турба, ц/з, з/пакет

Table with 3 columns: Model, Year, Price. Includes models like Мазда-323 1,2 л, бэнзын, Мазда-626 5-дзверны, 2,0 л, бэнзын, люкс, вэлюр, ц/з, вішня, Мазда-626, Мэрсэдэс-230, Мэрсэдэс-240 D, Мэрсэдэс-240 D не размытны, Мэрсэдэс-200 бэнзын, Мэрсэдэс-230 130 т.км, 2300 куб.см, бжышн

Модэль Год выпуску Кошт

Table with 3 columns: Model, Year, Price. Includes models like Мэрсэдэс-200 D ц/з, г/з, фаркоп, Мэрсэдэс-230E 160 т.км, 2000 куб.см, цёмна-зялёны, магітала, Мэрсэдэс-190D 180 т.км, 97 т.км, белы, ц/з, Мэрсэдэс-190 2,6 л, рукавік, спорт. вар., АБС, з/пакет, Мэрсэдэс-190D сіні металік, Мэрсэдэс-190 5 КПП, 122 т.км, не размытны, Мэрсэдэс-190 белы, 2 л, бэнзын, Мэрсэдэс 124 кодаб, дыплямат, КПП-аўт., Опэль-Аскона 2000 куб.см, 2-дзверны, Опэль-Аскона бэнзын, Опэль-Аскона 1,6 л, бэнзын, 5-дзверны, 4 КПП, Опэль-Аскона рукавік 1,6 л, 1988 г., КПП-аўт., ц/з, Опэль-Аскона 1,6 л, бэнзын, Опэль-Аскона 1,3 л, 2-дзверны, Опэль-Аскона 1,3 л, 5-дзверны, бронзавы металік, Опэль-Аскона 5-дзверны, 5 КПП, з/люстэркі, Опэль-Аскона 1,6 л, бэнзын, 4-дзверны, чырвоны, Опэль-Аскона не размытны, Опэль-Аскона размытны, 1,8 л, Опэль-Аскона 1,8 л, люк, шэры металік, Опэль-Кадэт 1,3 л, бэнзын, 4-дзверны, размытны, Опэль-Кадэт 5-дзверны, рукавік 1987 г., 1300 куб.см, Опэль-Кадэт 1,3 л, чырвоны, вэлюр, нов. АКБ, Опэль-Кадэт 1,3 л, Опэль-Кадэт 1,3 л, Опэль-Кадэт 1,3 л, Опэль-Кадэт блакітны, не размытны, Опэль-Кадэт зялёны, размытны, 1,3 куб.см, Опэль-Кадэт-Караван вішня, 5 дзверны, 1,35, Опэль-Кадэт дызель, чырвоны, люк, 1600 куб.см, Опэль-Кадэт 1,3 л, бэнзын, 5-дзверны, Опэль-Кадэт 1,3 л, сіні, Опэль-Кадэт-Караван 130 т.км, 1600 куб.см, святла-зялёны, Опэль-Кадэт 5-дзверны, 1,3 л, літ. дыскі, размытны, вішня, Опэль-Кадэт 3-дзверны, 1,6D, рукавік 1985 г., Опэль-Кадэт 5-дзверны, 1,3 л, бэнзын, белы, люкс, Опэль-Кадэт блакітны, бэнзын, Опэль-Кадэт-Караван дызель, белы, Опэль-Кадэт 1,3 л, бэнзын, 3-дзверны, белы, Опэль-Кадэт вэлюр, 1,8GSI, з/пакет, 5 КПП, 5-дзверны, тыт. дыскі, з/табл., срэбны металік, зарэг. у Літве, Опэль-Кадэт 1,3 л, 5-дзверны, Опэль-Кадэт 1,3 л, 5-дзверны, вішня, не размытны, Опэль-Кадэт-Караван, Опэль-Кадэт сэдан, срэбны металік, 4-дзверны, 5 КПП, бэнзын, Опэль-Корса 5 л/100 км, Опэль-Камандор, Опэль-Амага 2,3D, 5 КПП, з/люстэркі, не размытны, Опэль-Амага-Караван размытны, Опэль-Амага КПП-аўт., 130 т.км, чырвоны, Опэль-Амага, Опэль-Амага-Караван размытны, Опэль-Амага газ-бэнзын, шэры металік, 5 КПП, размытны, Опэль-Рэкорд белы, 2,0 л, бэнзын, Опэль-Рэкорд E 2,0 л, не размытны, Опэль-Рэкорд 1979, размытны, Опэль-Рэкорд 2,0 л, КПП-аўт., Опэль-Рэкорд, Опэль-Рэкорд 2000 куб.см, белы, Опэль-Рэкорд, 4-дзверны, Опэль-Рэкорд вэлюр, Опэль-Рэкорд, Опэль-Рэкорд-Караван 2,3D, блакітны, Опэль-Рэкорд 2000 куб.см, бжышн, Опэль-Рэкорд 2,3D, Опэль-Рэкорд 2,3D, Опэль-Рэкорд перах., 1,8 л, карбюратар, шэры металік, Опэль-Рэкорд, Опэль-Рэкорд-Караван 112 т.км, Опэль-Рэкорд 94 т.км, 2300 куб.см, шэры металік, Опэль-Рэкорд ін'ектар, 2,2 л, КПП-аўт., вэлюр, Опэль-Рэкорд 2,3D, КПП, Опэль-Рэкорд КПП-аўт., 2,0 л,

Table with 3 columns: Model, Year, Price. Includes models like Рэно-5 1,4 л, 5-дзверны, Рэно-11 1,6D, 5-дзверны, вішня, Рэно-11 бэнзын, размытны, Рэно-21 металік, Рэно-25 2,0 л, газ-бэнзын, ц/з, з/шкло, Сытраен ВХ-14, Сытраен ВХ-16, Сытраен ВХ-16, Сытраен ВХ-19 TRD, вішня, з/пакет, Сытраен ВХ-119 TRD, 164 т.км, 1900 куб.см, белы, з/шклопад'ёмнік, Сытраен-Віза 157 т.км, 1,7 куб.см, дызель, Стэн-Ровар на размытны, Субару-Легасі камбі, поўнапрыводны, 4x4, бэнзын, 5-дзверны, металік, Таёта-Карапа 1,8 л, бэнзын, Таёта-Карапа дызель, 1,8 л, рукавік 1990 г., 5 КПП, фаркоп, не размытны, Таёта-Карапа дызель, 1,8 л, белы, 5 КПП, сэдан, Таёта-Хайс дызель, Фіят-Крома, Фіят-Крома 2,0л, турба, люк, 140 т.км, канцыянер, ц/з, СС, СП, Фіят-Крома 2,0л, турба, 140 т.км, люк, канцыянер, ц/з, СС, з/пакет, Фіят-Рымма на размытны, Фіят-Рымма 1500 л, бэнзын, срэбны металік, 5 КПП, размытны, з/шклопад'ёмнік, Фіят-Тыпа з/пакет, Фіят-Уна дызель, 1,3 л, Фіят-Уна 1,5 л, 5 КПП, 5-дзверны, Фіят-Уна дызель, 1,7D

Table with 3 columns: Model, Year, Price. Includes models like VW-Гольф 1,6D, 5-дзверны, чырвоны, VW-Гольф дызель, люк, VW-Гольф дызель, люк, VW-Гольф 1,6D, КПП-аўт., VW-Гольф GTI 16 кляпаноў, кампютар, 3-дзверны, VW-Гольф дызель, VW-Гольф-1 5-дзверны, 1,5 л, VW-Гольф-2 1,3 л, бэнзын, 3-дзверны, 84 т.км, вішня, VW-Гольф-2 1,6D, вішня, люк, 3-дзверны, сцяна, 5 КПП, 1985, VW-Гольф-2 1,6D, 5 КПП, вэлюр, 1987, VW-Гольф-2 1,6D, дыскі, вэлюр, размытны, 1897, VW-Гольф-3 4-дзверны, белы, 1,8 л, 67 т.км, магітала, размытны, 1992, VW-Джэта 1300 куб.см, 140 км, 4-дзверны, VW-Джэта, VW-Джэта 1,6 рукавік, 2-дзверны, люк, 120 т.км, вішня, VW-Джэта 1,6D, 5 КПП, VW-Джэта, VW-Джэта 120 т.км, металік, VW-Джэта TD не размытны, VW-Джэта, VW-Джэта-2 2-дзверны, вішня, бэнзын, VW-Пасат размытны, VW-Пасат размытны, VW-Пасат універсал, зялёны, VW-Пасат жоўты, не размытны, 1982, VW-Пасат 1,6D, размытны, VW-Пасат 63 т.км, 1600 куб.см, 5 КПП, сэдан, магітала, не размытны, VW-Пасат універсал, 1,6 л, бэнзын, размытны, VW-Пасат 5 КПП, VW-Пасат белы, VW-Пасат 1,6 л, сьпелая вішня, люк, 5 КПП, VW-Пасат бэнзын, 1,8 л, люк, 5 КПП, вэлюр, салатавы металік

Модэль Год выпуску Кошт

Table with 3 columns: Model, Year, Price. Includes models like VW-Пасат 1600 куб.см, 96 т.км, магітала, сцяна, універсал, VW-Пасат 1,6D, 5 КПП, VW-Пасат белы, хэтчбэк, VW-Пасат белы, хэтчбэк, VW-Пасат універсал, 1,6 л, бэнзын, вішня, VW-Пасат 1,6 л, бэнзын, сэдан, не размытны, VW-Пасат 102 т.км, 1,8 куб.см, бэнзын, срэбны металік, 5 КПП, сэдан, VW-Пасат 1,8 л, бэнзын, 80 т.км, ц/з, VW-Сантана дызель, VW-Сантана 1,8 л, карбюратар, вішня, Форд-Мондэо 7 т.км, чырвоны, Форд-Арыён 1,6D, Форд-Арыён, Форд-Скорпія на размытны, Форд-Скорпія АБС, стэрэа, сцяна, Форд-Скорпія 2,8 л, вішня, Форд-Скорпія, Форд-Скорпія АБС, стэрэа, сцяна, Форд-Скорпія 2,5D, Форд-Скорпія шасціцы металік, Форд-Скорпія АБС, ц/з, стэрэа, не растарможаны, Форд-Сьера мацішавы металік, 1,6л, квадрасістэма, Форд-Сьера хэтчбэк, 1,6 л, мацішавы-салатавы металік, квадрасістэма, Форд-Сьера 2,3D, зь нерабочай голоўкай блёку, Форд-Сьера пікап, Форд-Сьера 2,0 л, бэнзын, 5 КПП, 5-дзверны, Форд-Сьера 5-дзверны, сіні металік, 1,6 л, бэнзын, Форд-Сьера 1,6 л, 5-дзверны, Форд-Сьера універсал 2000 куб.см, ц/магітала, Форд-Сьера 120 т.км, белы, люк, 2300 куб.см, 5 КПП, 3-дзверны, Форд-Сьера 2,3D, універсал, рукавік 1986 г., 90 т.км, фаркоп, белы, 5 КПП, Форд-Сьера 2,0 л, шэра-зялёны металік, 5-дзверны, КПП-аўт., танав. шкло, Форд-Сьера 1,6 л, 4 КПП, белы, Форд-Сьера люкс, з/люстэркі, з/шкло, 5 КПП, ц/з, металік, вэлюр, Форд-Сьера 1,6 л, Форд-Сьера універсал, Форд-Сьера 3-дзверны, 2,0 л, бэнзын, сьветла-бжышн, Форд-Сьера дызель, люк, фаркоп, 102 т.км, зь Нямочны, Форд-Сьера 2,3D, люк, Форд-Сьера 5-дзверны, 130 т.км, 1,8 л, Форд-Сьера дызель, цёмна-сіні металік, 5 КПП, 3-дзверны, ц/магітала, Форд-Сьера размытны, белы, 89 т.км, Форд-Сьера 2,3D, Форд-Сьера універсал, 2,3D, фаркоп, люк, Форд-Сьера сэдан, ц/з, люк, магітала, Форд-Тойрус, Форд-Тойрус, сьпелая вішня, Форд-Фіеста, чырвоны, Форд-Фіеста, чырвоны, не размытны, Форд-Эскорт XR-3i, 5 КПП, 130 т.км, ін'ектар, сьветлы мат., спорт. вар., тэст-компютар, Хонда-Сьвік, сьпелая вішня

Table with 3 columns: Model, Year, Price. Includes models like Хёндай-Пані, чырвоны, 32 т.км, VA3-2101, 1300 куб.см, бжышн, VA3-2101, белы, VA3-2101, VA3-2105, газ-бэнзын, VA3-2101, чырвоны, VA3-2101, VA3-2101, 1300 куб.см, чорны, 100 т.км, VA3-2101, VA3-2101, 170 т.км, 120 куб.см, рубін, VA3-2101, VA3-2102, сьпелая вішня, VA3-2102, 1300 куб.см, VA3-2102, 23 т.км, VA3-2103

Table with 3 columns: Model, Year, Price. Includes models like Хёндай-Сьвік, сьпелая вішня, Хёндай-Пані, чырвоны, 32 т.км, VA3-2101, 1300 куб.см, бжышн, VA3-2101, белы, VA3-2101, VA3-2105, газ-бэнзын, VA3-2101, чырвоны, VA3-2101, VA3-2101, 1300 куб.см, чорны, 100 т.км, VA3-2101, VA3-2101, 170 т.км, 120 куб.см, рубін, VA3-2101, VA3-2102, сьпелая вішня, VA3-2102, 1300 куб.см, VA3-2102, 23 т.км, VA3-2103

Модэль Год выпуску Кошт

Table with 3 columns: Model, Year, Price. Includes models like VA3-2103, 90 т.км, 1500 куб.см, вішня, VA3-2104, VA3-2104, 1500 куб.см, 5 КПП, VA3-2104, белы, 7 салён, 5 КПП, 5 т.км, VA3-2105, сафары, рэксспорт, VA3-2105, 69 т.км, VA3-2105, 1500 куб.см, белы, VA3-2105, чырвоны, VA3-2105, 1500 куб.см, 4 КПП, VA3-2106, VA3-2106, 100 т.км, VA3-2106, VA3-2106, зялёны, VA3-2106, газ-бэнзын, бжышн, VA3-2106, новы, бжышн, VA3-2106, чырвоны, VA3-2107, 3 т.км, 1500 куб.см, 5 КПП, вішня, VA3-2107, 1600 куб.см, VA3-2108, новы, вішня, VA3-2108, новы, металік, VA3-2108, белы, 5 КПП, VA3-2108, 5 КПП, бжышн, VA3-2108, 1300 куб.см, 5 КПП, 32 т.км, чырвоны, VA3-2109, 5 КПП, 38 т.км, белы, VA3-2109, 5 КПП, 1,3 л, VA3-2109, новы, чырвоны, 1500 куб.см, VA3-2121 "Ніва", бжышн, VA3-2121, 5 КПП, VA3-2121 "Ніва"

Table with 3 columns: Model, Year, Price. Includes models like MACKB14, IЖ, M-412, рукавік з 408, M-412, M-412, M-2140, чырвоны, M-2140, M-2140, M-2140, 90 т.км, M-2141, без пробегу, IЖ-KOMBI, 120 т.км, 1500 куб.см, IЖ-2715, 15 т.км, бжышн, ГАЗ-Волга, ГАЗ-2411, ГАЗ-31029, шэры, ЗАЗ, ЗАЗ-968М, 40 л.с., 48 т.км, Тойрыя, Тойрыя, Тойрыя, 15 т.км

Table with 3 columns: Model, Year, Price. Includes models like Да Аўдзі-80, VW-Пасат, Опэля — падшышнік, прядняя ступіца — 20-30\$, задняя ступіца — 5-10\$, шрусы — 35-60\$, амартызатар — 25-45\$, сьвечкі запальваньня — 1,3-1,8\$, Да BMB-3, 1983-91г.: заднія амартызатары — 40\$, пракладка ГБЦ 2,0л. (Нямеччына) — 25\$, шаровыя наконечнікі — 15\$, тэрмастат — 20\$, Да Мэрсэдэсу 123, 116 кодаб — прядняя газав. амартызатары (Нямеччына) — 45\$, колодкі тармазныя, паршавыя колцы — 65\$, колодкі ўкладшыёў першаго ремонту — 70\$, Да Мэрсэдэсу 190, 200, 230, 200D, 250, 124, 201 кодаб — прядняя амартызатары (Нямеччына) — 75\$, пракладка ГБЦ 2,0 л. бжышнавая (Нямеччына) — 35\$, Да Опэля-Асконы: прядняя амартызатары (Нямеччына) — 40-45\$, пракладкі да рукавіка, шрус — 75\$, Да Опэля-Рэкорду 84 г.в.: стэрнавы рэдуктар зь цапмі — 50\$, Да Тойры-Сэліка: літвыя дыскі з гумай "Гранд-пры М-3" (Японія) 1 шт.—150\$, Да Фіату-Кромі: задні бампэр — 100\$, бжышнавая помпа [эл] — 120\$, помпа т/у — 80\$, Да Фіату-Тыпу, Фіату-Тэмпра: бокавое левасе пастэрка — 45\$, пракладка паддону 1,6 л. бжышн — 8\$, Да Форду-Сьеры: заднія амартызатары (Нямеччына) — 40\$, комплект праклодак, колодкі тармазныя, м/с коўпачкі, падшышнікі ступіцы (Нямеччына) — 125\$, Да Форду-Эскорту 1983-90г.: прядняя амартызатары (Нямеччына) — 5\$, пракладка ГБЦ 1,1 л. бжышн — 12\$, нагрываю на бжышн — 12\$, колодкі тармазныя прядняя — 16\$, Акумулятар VARTA — 55 А*ч (Нямеччына) — 55\$

ШТО АЗНАЧАЕ СПЭЦЫЯЛЬНАЕ МАРКІРАВАННЕ

Мільёны людзей імкнуцца набыць экалагічна чыстыя прадукты, адначасна пазбягаючы пакупкі рэчаў, якія могуць нашкодзіць навакольнаму асяроддзю.

Спэцыяльная марка, нанесеная на пакунак, часта інфармуе спажываўца ня толькі пра бяспеку прапанаваных тавараў. У шэрагу прыхільнікаў чысьціні першае месца займае, бадай, Нямецчына. Тут яшчэ ў 1978 г. упершыню з'явіўся

мал. 1

знак "Блакітны Анёл" (мал. 1), цэнтральная постаць якога запазычаная з эмблемы Праграмы АЗН у пытаннях навакольнага асяроддзя. Сёньня сымбалам "экалагічна чысты прадукт" адзначана каля 5000 назваў вырабаў, што выпускаюцца ў ФРГ. На жаль, яны рэдка трапляюцца на расейскі рынак.

Затое значна часцей у нашай краіне сустракаюцца нямецкія тавары, на пакунку якіх намалёваная "Зялёная кропка" (мал. 2) — сымбаль

мал. 2

таго, што вытворчасць гэтага прадукту экалагічна чыстая, а сама тара перапрацоўваецца.

Аналягічнае значэнне мае знак "рэсайклінг" (мал. 3а), які сустракаецца на вырабах ЗША, Вялікабрытаніі, скандынаўскіх і іншых краінаў.

Ім пазначаюцца, напрыклад, тазы, бакі, бутэлькі, кантэйнеры з

мал. 3а

палімераў. Інакш кажучы, гаворка ідзе пра ашчаднае стаўленне чалавека да навакольнай прыроды і ейных рэсурсаў.

На гэта ж паказвае знак, намалёваны на мал. 3б: заклік не выкідаць, а збіраць і здаваць скарыстаную тару ў прыёмныя пункты для наступнае перапрацоўкі. Не дарэм-

мал. 3б

на ж гэтыя два знакі стаяць поруч! Часам нешта падобнае трапляецца і на пакунку айчынных тавараў,

да прыкладу, на пакетах з малочнымі і кісламалочнымі прадуктамі й сокамі. На жаль, дасведчаных людзі не бяз горычы дасведчаюць, што такі "расьпісны" пакунак — апошні водгалас тавараў са Скандынавіі.

Як вядома, у 1985 г. была прынятая Венская канвенцыя аб ахове аэравага слою, які абараняе жыццёвыя арганізмы на Зямлі ад шкоднае радыяцыі, якая сыходзіць ад Сонца. Гэтай падзеі папярэднічала стараннае вывучэнне выяўленых у атмасферы "азонавых дзірач".

Высветлілася, што адна з галоўных прычынаў іхнага зьяўлення — шырокае выкарыстанне зямлянамі фрэонаў, якія разбуральна ўплываюць на азонасферу. З улікам гэтага краіны-ўдзельніцы Канвенцыі вырашылі рэзка скараціць выпуск апаратаў (бытавых лядоўняў у тым ліку) і мэханізмаў (напрыклад, прамысловых кампрэсараў), у якіх выкарыстоўваецца фрэон. А экалагічна чыстыя прыборы мар-

мал. 4

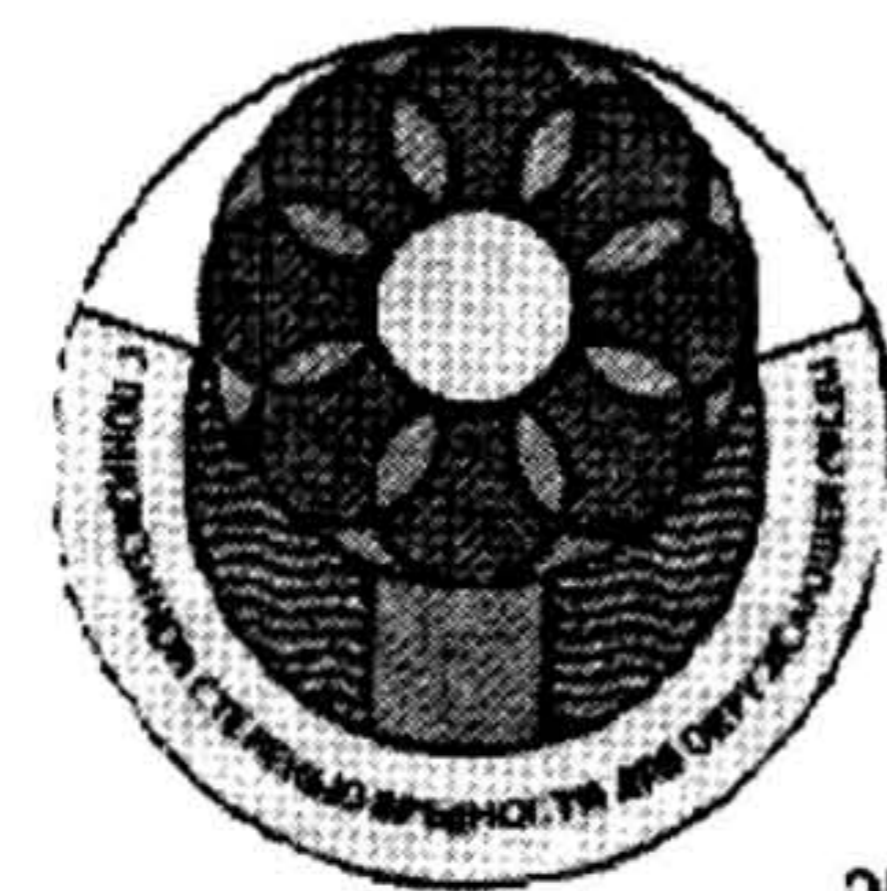
куюць знакам, што выяўлены на мал. 4, альбо бліжэй да яго.

Разам з экалагічнымі знакамі, якія ўжываюцца ў міжнароднай альбо нацыянальнай практыцы, асобныя фірмы ствараюць уласныя эмблемы экалагічнае чысьціні. І такіх сымбалаў досыць шмат. Адзін з іх (мал. 5) належыць кампаніі

мал. 5

"Schwan Stabilo", якая спецыялізуецца на вырабе пісьмовых прыналежнасцяў, а таксама маркераў, штэмпеляў і да т.п. Іншы знак (мал.

мал. 6

б) зьямяшчаецца на "чыстыя" пральныя аўтаматы, посудамыйныя машыны, што прадаюцца пад гандлёваю маркаю "Foron".

ЯК ПРАДАЦЬ КВАТЭРУ?

Найгоршым ворагам у гэтай справе часцей за ўсё бываем мы самі. Таму трэба падбаць пра тое, каб пакупнік атрымаў найлепшыя ўражанні пры аглядзе кватэры.

Перш чым прымаць наведнікаў, старанна ўсюды прыбярэце.

Выкіньце старыя і непатрэбныя рэчы, памыйце дзверы і вокны, забярыце з калідору курткі й паліто, каб ён здаваўся шырайшым.

Абавязкова прыбярэце на кухні ды ў ваннай. Ад іхнага выгляду шмат у чым залежыць ацэнка ўсяе кватэры. Гара тлустага посуду ў мойні і брудная бялізна, што валяецца ў ваннай, ствараюць найгоршыя ўражанні.

Калі да Вас прыйшлі ўвечары, запаліце ўсюды святло — на знак запрашэння. Пакупнік зможа лепш аглядаць кватэру і пазбавіцца ад падзэрняў, што Вы хочаце схаваць нейкія хібы.

Пакіньце спробы нешта замаскаваць. Калі Вы схаваеце пад дываном паркет, што рассыпаецца, пакупнік можа лёгка гэта выкрыць — папросту зазірнуўшы пад дыван. А ў

ЯК КУПЛЯЦЬ КВАТЭРУ?

Пасярэднікі распавядаюць анекдот пра пакупніка, што абышоў 50 кватэраў. І ўрэшце прыйшоў да высноў, што найлепшая была трэцяя. Аднак калі ён вырашыў яе купіць, высветлілася, што яе ўжо даўно як прадалі. Што ж трэба мець на ўвазе, каб купіць надорага прыстойную кватэру?

Жыльлё купляецца разам з ваколіцамі. Разам з кватэраю Вы выбіраеце мікрараён, суседзяў і г.д. Нават у найлепшай кватэры Вам будзе нятулачна, калі да бліжэйшае крамы трэба йсці чвэрць гадзіны, а за сыяною месціца прыгон. Таму зарытунцеся, як далёка ад прапанаванае Вам кватэры крама, школа, аўтобусны прыпынак. Пацікаўцеся, ці будзе дзе бавіцца дзецям, ці ёсць месца для стаянкі аўтамабіля.

Прыгледзьцеся да пад'езду і лесвіцаў, ліфтоў. Размаляваныя, брудныя сьценны ды столь могуць сьведчыць пра тое, што ў доме жывуць п'яніцы ці хуліганы. Паразважайце, як будзе выглядаць гэты раён праз колькі гадоў. Непрэстыжныя раней месцы пасля пабудовы мэтро часам становяцца вельмі моднымі, а кошт жылля імгненна ўзрастае. Калі паблізу заканчваецца пабудова вялікага супермаркету альбо адміністрацыйнага будынку — добра. Аднак калі дом мяжуе з касьцёлам, лічыце, што кожнае раніцы Вас будуць будзіць званы. Кватэру найлепш аглядаць днём. Тады Ваш візыт менш будзе абцяжарваць гаспадароў. Пры дзённым святле заўважны таксама ўсе ейныя хібы ды вартасці.

Кожная кватэра мае свае недахопы. Падчас агляду трэба іх выявіць, каб ня мець клопатаў у будучыні. Няшчыльныя вокны альбо благая сантэхніка ня ёсць яшчэ падставаю для таго, каб адмаўляцца ад куплі. Але Вы будзеце валодаць дасканалым аргументам на карысьць зьніжэння кошту. Спраўдзіце, ці не пакрыўленыя вокны ці зачыняюцца дзверы. Зьвярніце ўвагу на паркет. Калі скрыпіць, — у будучыні можа адклеіцца ад асновы і Вам давядзецца перакладаць яго наноў. Абавязкова (гэта сапраўды вельмі важна) правяраце напор вады ў кранах,

выніку страціце давер.

Шчыра адказвайце на ўсе пытанні, нават пра хібы. Той факт, што вокны кепска зачыняюцца, мае мінімальны ўплыў на кошт. Разам з тым, шчырасцю Вы заважоце сымпатыю.

Падкрэсьлівайце ўсе выгоды Вашай кватэры: сонечны бок, зручнае размяшчэнне пакояў, прыгожыя, спакойныя ваколіцы, блізкасць да крамаў і г.д. Вашым плюсам гэтаксама можа быць згода хутка пакінуць кватэру альбо калі Вы пагодзіцеся на растэрмінаванне аплаты. Большасць пакупнікоў зазвычай наракае на хібы, праўдзівыя і прыдуманыя. Пры гэтым яны маюць на мэце адзінае — як найболей знізіць кошт.

Не гнявіцеся. Будзьце разважлівыя і спакойныя. Нагадайце ім, што сярэднія рынкавыя кошты актуальныя для кватэраў сярэдняе якасці. Ідэальныя кватэры каштуюць нашмат болей. Таму брудныя сьценны альбо падзёрты паркет ня можа быць падставаю для памяншэння кошту. Сустракаюцца таксама выпадкі, калі госьці ажно празьмерна ветлівыя і выхаваныя. Яны хваляць кватэру і просяць не сьпяшацца з продажам, бо "абавязкова купляць". Аднак найчасцей гэта сьведчыць пра тое, што яны ў падвойным тэмпе пачнуць шукаць іншыя прапановы ("ужо маю добры варыянт, а раптам знайду

адкруціўшы іх да канца.

У некаторых дамах, асабліва высокіх, жывецца амаль што як у Сахары, бо вада ледзьве цурчыць. Трубы могуць таксама працякаць (пра гэта сьведчыць іржа, што праступае праз фарбу на трубах і каларыфэры). Калі ж вада сыходзіць з ванны ці мойні павольна, гэта значыць, што трубы маюць малую праходнасць. Замяніць іх бывае часам вельмі складана, а то й немажліва.

Не турбуйцеся з-за драпінаў на падлозе ці плямаў на сьценах. Практычна кожная кватэра, што была ва ўжытку, патрабуе афарбоўкі й цыкляваньня. Кошт такога рамонту не такі ўжо й высокі. Важнейшы стан кухні, ваннай і прыбіральні. Звычайна рамонт там каштуе значна даражэй.

Прыгледзьцеся таксама, ці не гуляюць па кватэры прусакі ды іншая брыдота. Залепленае вентыляцыйнае вакенца ці атрута, пакладзеная ў кухні, дадуць Вам падказку. Аглядаючы кватэру, заўсёды спрабуйце ўявіць, як бы яна выглядала, калі б тут жылі Вы. Не зважайце на непрыстойныя плякаты на сьценах, ружовы будуар, недарэчную мэблю — усё гэта можна абсталяваць на свой густ. Зьвярніце ўвагу на тое, ці выгодная кватэра геамэтрычна. Ці здолееце Вы размясціць шафы, ці будзе дарэчы ў кухні старая мэбля? І ў гэтым выпадку варта падумаць пра будучыню: што будзе, калі сын захоча мець уласны пакой? Альбо празь пяць гадоў дзеці зьедуць адсоль і кватэра стане задужа вялікай?

Абавязкова даведайцеся, колькі складаюць выдаткі на ацяпленне, ваду, электрычнасць. З часам гэта можа быць Вам задорага. Калі кватэра Вам не падыходзіць, шчыра скажыце пра гэта гаспадару. Гэта нічога не каштуе, ды і навошта ўводзіць чалавека ў зман? Калі ж, наадварот, Вы надумаліся купіць жыллё — тут рэч больш складаная. Не наракайце няспынна на хібы кватэры, бо гэта можа ўрэшце разлаваць прадаўца. Ня трэба, аднак, залішне радавацца. Гаспадар, убачыўшы ў вашых вачах захапленне і пачуўшы пахвалы, ніколі ня зьнізіць кошт. Найлепей ствараць уражанне чалавека, што зацікавіўся купляю, але яшчэ няпэўна. Будзьце мілыя, сымпатычныя, аднак размаўляйце сур'ёзна. Нават калі сума, названая гаспадаром, Вам падыходзіць і

яшчэ лепшы). У такім разе варта як найхутчэй дамовіцца пра падпісанне папярэдняй дамовы куплі-продажу.

Памятайце, што ў аб'яве альбо прапанове агенцтва трэба напісаць большы кошт, чым той, на які Вы разлічваеце — будзеце мець што наступіць. Разам з тым пачатковы кошт не павінен залішне розніцца ад сярэднярынкавага. Калі ён будзе залішне высокі, адарваны ад рэаліў, дык можа нават не знайсціся ахвотнікаў аглядаць кватэру.

Дамаўляючыся пра продаж, не забудзьцеся зазначыць, што пакупнік аплочвае ўсе зьвязаныя з гэтым выдаткі. Так зазвычай і робіцца, але закон гэта не рэгулюе. Калі не скажаце пра гэта наперад, падчас падпісання дакумэнтаў пакупнік здзівіцца і скажа: "Як гэта? Я меркаваў, што выдаткі дзелім пароўну". Продажу ў такім разе можа не атрымацца. І апошняе: калі, напрыклад, Вы хочаце прадаць кватэру за 40 тысяч даляраў, а пакупнік пасля доўгага размовы прапануе 39 з паловай і ні даляра болей, — згаджайцеся. Розніца невялікая, а наступнага пакупніка можаце пракачаць вельмі доўга, губляючы і час, і нервы, і грошы. Бо празь месяц, у выніку інфляцыі, кожны даляр будзе ўжо каштаваць менш.

Пер. Пятро Рагойша GW

адпавядае вартасці кватэры, пастарайцеся ўпрощаць як мага болей. Прадавец спачатку хоча больш, чым сапраўды спадзяецца атрымаць. І, як правіла, згаджаецца на пэўнае зьмяншэнне.

Звычайна канчатковы кошт на 5—10 працэнтаў ніжэйшы за пачатковы. Як схіліць гаспадар да зьніжэння кошту? Зазвычай пакупнік пералічвае праўдзівыя і выдуманыя недахопы, прыводзіць узятыя з галавы кошты рамонту і г.д. Гэта не заўжды вынікова: гаспадар можа знервавацца, а Вы ставіце сябе ў цяжкаю сытуацыю: калі так марудзіш, дык ці купіш урэшце? Аднак ня трэба замоўчваць хібы. Наадварот: першы альбо апошні паверх, несымпатычныя суседзі, нясонечны бок, занябная кухня альбо ванная — усё гэта падставы для зьніжэння кошту ў параўнанні з сярэднярынкавым.

Разам з тым майце пачуццё меры. Абавязкова паразважайце пра свае перавагі. Што Вы можаце прапанаваць гаспадару? У чым можаце быць лепшыя ад іншых магчымых пакупнікоў? Калі, напрыклад, маеце грошы ўжо зараз — ня трэба перад гэтым прадаваць ранейшую кватэру — Вы ідэальны пакупнік. Хуткасьць афармлення дамовы дае Вам права ў кожны момант патрабаваць зьніжэння кошту. Калі прадавец яшчэ не знайшоў для сябе іншае жыллё, Вашым плюсам будзе цягліваць. Паабяцайце, што заселіцеся толькі, напрыклад, праз тры чатыры месяцы. Але патрабуйце тады чагосьці наземна: альбо разлічваюцца пасля засялення (а да туюль грошы могуць даваць працэнты ў банку), альбо памяншэння кошту.

Вельмі часта зьмена кватэры цягне за сабою зьмену мэблі: напрыклад, старую шафу не ўдаецца добра паставіць у новай кухні. Купляючы жыллё, даведайцеся, ці пагодзіцца гаспадар пакінуць у кватэры што-небудзь з мэблі. Часам яе можна атрымаць за сымбалічную даплату. На жаль, здараюцца выпадкі, калі гаспадар назваў вялікую суму і не зважае на ўсе Вашыя аргументы. Ня хоча нават размаўляць пра зьніжэнне. Што рабіць у такім разе? Парада простая: калі кватэра сапраўды цудоўная і вельмі Вам падабаецца — купіце.

Калі ж толькі "больш-менш" — пашукайце што іншае.

Пер. Пятро Рагойша

ISOVER
БУДАЎНІЧАЯ
ЦЕПЛАІЗАЛЯЦЫЯ
ПАДВЯСНЫЯ СТОЛІ
ТЭЛ. 372112

ДЗЯРЖАЎНЫЯ НАВУЧАЛЬНЫЯ ЎСТАНОВЫ

Акадэмія кіравання пры Кабінэце Міністраў Рэспублікі Беларусь

Адрэса: 220001, г. Менск, вул. Маскоўская, 17
Тэл.: 25-49-72, 26-37-41
Факс: 25-59-70
Рэктар: Шрубенка Анатоль Рыгоравіч, доктар эканамічных навук (26-37-45)

Table with 2 columns: Category (e.g., спецыяльнасць, арганізацыя) and Description (e.g., спецыялізацыя кіравання ў арганізацыі дзяржаўных служб).

Заўвагі да табліцы: прыём ажыццяўляецца на конкурснай аснове паводле рэкамендацыі Вышэйшага Савета, Адміністрацыі прэзідэнта, Кабінэту Міністраў, міністэрстваў, дзяржаўных камітэтаў, выканаўчай абласных і Менскага гарадскога Саветаў дэлегатаў.

Неабходныя дакументы: зова на імя рэктара; рэкамендацыя арганізацыі, якая накіроўвае; копія дыплёму аб вышэйшай адукацыі;

Table with 3 columns: Category (e.g., спецыяльнасць, правазнаўства), Description, and Exam (e.g., замежная мова, матэматыка).

Заўвагі да табліцы: запісанне адбываецца праз конкурс паводле вынікаў ўступных іспытаў з улікам сярэдняга балу атэстаў (дыплёму).

Неабходныя дакументы: зова на імя рэктара; дакумент аб адукацыі (арыгінал); выліска з працоўнай кніжкі для завочнікаў;

Беларуская дзяржаўная політэхнічная акадэмія

Адрэса: 220027, г. Менск, пр. Ф. Скарыны, 65
Тэл.: 32-38-42, 32-76-71, 32-82-92
Рэктар: Дзямчук Міхаіл Іванавіч, член-кар. АНБ (32-40-55)

Table with 3 columns: Category (e.g., спецыяльнасць, механічна-тэхналагічны), Description, and Exam (e.g., матэматыка, фізіка).

Table with 3 columns: Category (e.g., прыборабудавнічы, будоўнічы), Description, and Exam (e.g., матэматыка, фізіка).

Адукацыйная база: сярэдняя адукацыя. Форма навучання: дзённая (дз) і завочная (з).

Факультэт маркетынгу, менеджменту і прадпрыемльнасці ашчыцкага раёна

Table with 3 columns: Category (e.g., спецыяльнасць, маркетынг), Description, and Exam (e.g., замежная мова, матэматыка).

Заўвагі да табліцы: прыём ажыццяўляецца паводле вынікаў сумоўяў — фізіка, матэматыка, замежная мова (залежыць).

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

Адрэса: 220050, г. Менск, вул. Ленінградская, 16, п. 110
Тэл.: 26-59-51, 26-45-04
Факс: 26-59-40
Рэктар: в.а. рэктара Кухарчык Пётар Дзьмітрывіч, член-кар. АНБ

Table with 3 columns: Category (e.g., спецыяльнасць, радыёфізіка), Description, and Exam (e.g., фізіка, матэматыка).

Table with 3 columns: Category (e.g., філосафска-эканамічны, юрыдычны), Description, and Exam (e.g., філзафія, матэматыка).

Заўвагі да табліцы: дз/з азначае як дзённую, так і завочную форму навучання, для астатніх спецыяльнасцяў прадугледжана толькі дзённая форма.

Беларускі дзяржаўны эканамічны ўніверсітэт

Адрэса: 220070, г. Менск, пр. Партызанскі, 26, п. 248
Тэл.: 49-41-37, 49-91-69, 49-10-59
Факс: 49-51-06
Рэктар: Карска Раман Міхайлавіч, доктар эканамічных навук (49-40-32)

Table with 3 columns: Category (e.g., спецыяльнасць, міжнародных эканамічных зносінаў), Description, and Exam (e.g., замежная мова, матэматыка).

Заўвагі да табліцы: дз/з азначае толькі дзённую форму навучання, для астатніх спецыяльнасцяў прадугледжаныя як дзённая, так і завочная формы навучання.

Неабходныя дакументы:

— зова на імя рэктара; — дакумент аб сярэдняй адукацыі (арыгінал); — выліска з працоўнай кніжкі для завочнікаў;

Беларускі ўніверсітэт культуры

Адрэса: 220001, г. Менск, вул. Рабкорэйская, 17
Тэл.: 25-48-49, 25-36-75
Факс: 26-20-96
Рэктар: Грыгаровіч Ядвігія Дамнікаўна, кандыдат педагагічных навук (25-49-82)

Table with 3 columns: Category (e.g., спецыяльнасць, мастацкае творчасці), Description, and Exam (e.g., матэматыка, замежная мова).

Table with 3 columns: Category (e.g., агульная культура, літаратурная праца), Description, and Exam (e.g., замежная мова, літаратура).

Атрыманне другой вышэйшай адукацыі магчымае толькі платна. Кошты для ўсіх спецыяльнасцяў 600\$ (дз) і 300\$ (з).

Бібліятэчна-інфармацыйныя сістэмы

Table with 3 columns: Category (e.g., спецыяльнасць, бібліятэчна-інфармацыйныя сістэмы), Description, and Exam (e.g., замежная мова, матэматыка).

Заўвагі да табліцы: "зорачкай" (*) пазначаныя іспыты, якія трэба дадаткова здаваць пры паступленні на дзённую форму навучання.

Міжнародны інстытут рагызэкапэіі імя А.Сахарова

Адрэса: 220009, г. Менск, вул. Даўгабродская, 23
Тэл.: 30-61-82, 30-71-62, 30-69-98
Факс: 30-68-97
Рэктар: Лёцко Аляксандр Міхайлавіч, доктар фіз.-мат. навук (30-68-97)

Table with 3 columns: Category (e.g., спецыяльнасць, радыёаблягіння), Description, and Exam (e.g., матэматыка, замежная мова).

ТЭАТРЫ, КАНЦЭРТЫ

Опэрны тэатар

тэл. 34-11-56 (галоўны адміністратар), 34-10-41 (каса)

- 30 субота В.А.Моцарт. Чароўная флейта. Опэра ў 2-х дзях.
31 нядзеля В.А.Моцарт. Вясельле Фігара. Опэра ў 4-х дзях.
4 чацьвер М.Рымскі-Корсакаў. Царская нявеста. Опэра ў 4-х дзях.

Балет

тэл. 34-06-66 (каса), 34-11-42, 34-80-74

- 29 пятніца П.Чайкоўскі. Лебядзінае возера. Балет у 4-х дзях.
31 нядзеля (раніца) Б.Асаф'еў. Бахчысарайскі фантан. Балет у 3-х дзях.
3 серада Л.Мінкус. Дон Кіхот. Балет у 3-х дзях.

Канцэртная заля філярмоніі

(пр. Ф.Скарыны, 50)

- 29 пятніца Дзяржаўны акадэмічны Сымфанічны Аркестар РБ. Дырыжор — Ж.Мора (Гішпанія). У праграме: А.Баргунья, Е.Тольдра, В.Касаблянка, Х.Турына, М.дэ Фалья.
30 субота (пачатак 16.00) Да 50-х угодкаў Народнага ансамблю танца "Крыжачок" БДУ. Творчы вечар "Па хвалях нашай памяці". Мастацкі кіраўнік — М.Янушкевіч. Балетмайстар — Д.Сеўрукоў. Кіраўнік аркестра — У.Бярозкін.

Заля камэрнай музыкі

(пр. Ф.Скарыны, 44а)

- 29 пятніца П.Мэер (клярнэт), Э.Лесажа (фартэпіяна). Францыя. У праграме: Э.Брамс, Р.Шуман, Е.Хіндэміт, Л.Бэрнстайн, Ф.Пулленк. Канцэрт арганізаваны пры падтрымцы амбасады Францыі ў РБ.
30 субота К.Шараў. Музыказнаўца — В.Савіцкая. М.Рэгер, Р.Шуман, Э.Жыгу, М.Дзюбрэ, К.Славіцкі.

Купалаўскі тэатар

- 29 пятніца А.Астроўскі. Лес. Камэдзія ў 2-х дзях.
30 субота Ж.-Б.Мальер. Нежаны многіх жанчын, або Залеты пана дэ Пурсаньяка. Камэдзія ў 2-х дзях.
1 панядзелак Далекія, М.Чарот. Ажаніцца — не журыцца. Беларускія вадзівлі ў 2-х частках.
3 серада Э.Эліс, Р.Рыз. Умовы дыктуе жанчына. Трагікамэдыя ў 2-х дзях.
4 чацьвер М.Задорнаў. Таполевая завая. Камэдзія ў 2-х частках.
30 субота (раніца) І.Карнавухава, Л.Браўсевіч. Пунсовая кветка. Казка ў 2-х дзях.
31 нядзеля (раніца) Я.Купала. Паўлінка. Камэдзія ў 2-х дзях.
Малая сцэна
30 субота Дз.Коўбарн. Гульня ў джын. Трагікамэдыя ў 2-х частках.

Расейскі тэатар

- 29 пятніца С.Віткевіч. Вар'ят і манашка. Кароткая п'еса ў 3-х дзях.
30 субота А.Шніцлер, А.Блок. П'ярэта. Мэлядрама ў 2-х частках.
31 нядзеля Д.Меражкоўскі. Хрыстос і Антыхрыст. Трагедыя ў 2-х частках.
3 серада М.Ашар. Хто твой каханак, Жазэфа? Камэдзія-дэтэктыў у 2-х частках.
4 чацьвер У.Вайновіч. Незвычайныя прыгоды салдата Чонкіна. Народная паказка ў 2-х частках.
Малая сцэна (18.30):
30 субота, 2 аўторак А.Карпаў.

Хто там? Мэлядраматычны дэтэктыў у 2-х частках на матывы апавесці М.Рабэра.
Дзесям:
29 пятніца, 30 субота, 31 нядзеля (11.00) В.Гольдфэльд. Іван ды Мар'я. Казка ў 2-х частках.

Тэатар музычнай камэдыі

тэл. 20-81-26, 20-92-54

- 29 пятніца, 31 нядзеля (раніца) С.Баневіч. Гісторыя Кая і Герды. Опэра ў 2-х дзях.
29 пятніца (вечар) Ф.Легар. Вясельле ўдава. Апэрата ў 3-х дзях.
30 субота (раніца) С.Баневіч. Трывалы цыновы жаўнерык. Музычная фэрыя ў 2-х дзях.
30 субота (вечар) Е.Штраўс. Ноч у Вэнэцыі. Карнавал у 3-х дзях.
31 нядзеля (вечар) Л.Мінкус. Дон Кіхот. Балет у 2-х дзях.
3 серада І.Кальман. Принцэса цырку. Апэрата ў 3-х дзях.
4 чацьвер Е.Штраўс. Жанчына-кажан. Апэрата ў 3-х дзях.
Пачатак спектакляў: ранішніх — 11.30 вечаровых — 19.00.

"Вольная сцэна"

(тэл. 34-60-08)

- 28 чацьвер У.Галубок, Л.Родзевіч. Паваліўся нехта (фольк-жарт).
29 пятніца. Прэм'ера: У.Рудаў. Брат мой Сымон (драм. сны).
Пачатак спектакляў — 19.00

ТЮГ

вул. Энгельса, 20. тэл. 27-39-43, 26-01-67

- 28 чацьвер С.Казлоў. Па зялёных гурбах акіяну — 11.00.
29 пятніца Ю.Кулік. Ноч на Івана Купалу — 11.00.

Тэатар лялек

(вул. Энгельса, 20, тэл. 27-05-32)

- 29 пятніца Н.Сьлепакова. Прыгоды ката ў ботах. Ранішняе спектаклі — 10.30, 12.30. Кошт квиткоў — 5 тыс. руб.

Палац прафсаюзаў

(пр. Ф.Скарыны 25)

- 26-28 — 14.00, 16.00 Дзіцячы паказальны тэатар "Сынтэзшоў".
ТЭАТАР САТЫРЫ І ГУМАРУ "ХРЫСТАФОР" (тэл. 76-84-96)
1 панядзелак Да ўсенароднага дня сьмеху. Выбраны: па старонках улюбёных спектакляў.

Тэатар-студыя кінаактора

(пр. Машэрава, 13, тэл. 23-08-71 (тэатральная заля к/т "Масква").

- 29 пятніца, 30 субота, 4 чацьвер А.Данілаў. Мы ідзем глядзець Чапаева.
31 нядзеля Фантазія паводле Гогаля.
2 аўторак Вечар памяці актара, паэта, сцэнарыста, драматурга Расьціслава Мінаевіча Шмырова "Віват, актор!"
Пачатак спектакляў а 19.00. Каса працуе штодзённа (акрамя нядзелі і панядзелка) з 16.00 да 19.00.

МУЗЭІ

Нацыянальны музей культуры Беларусі

К.Маркса, 12, тэл. 27-43-22. Час наведваньня з 11.00 да 19.00. Выхадны — серада.

- Экспазыцыя "Старажытная Беларусь", тэматычная выстава "Побит гараджанай" (канец 19 — пач. 20 ст.).

"Сьвятло таямлівай сымболікі", "3 гісторыі зброі". Кошты: уваходны вучнёўскі 2000 руб., на экскурсію 10.000; уваходны дарослы 5000 руб., на экскурсію 15.000.

Дзяржаўны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь

Леніна, 20, тэл. 27-71-63. Час наведваньня з 11.00 да 19.00. Выхадны — аўторак.

Экспазыцыя "Беларускае й расейскае мастацтва на працягу стагодзьдзяў".

Часовыя выставы:
Выстава да 125-х угодкаў Таварыства перасоўных мастацкіх выставаў. Працуе да 9 красавіка.

"И образ милый, незабвенный..." Расейскае мастацтва першай паловы XIX ст. са збораў музэю.

Кошты: вучнёўскі уваходны — 2000 руб., экскурсія — 20.000 руб.; студэнцкі ўваходны — 3000 руб., экскурсія — 40.000 руб.; дарослы уваходны — 5000 руб., экскурсія 75.000 руб.; экскурсія для замежнікаў зь перакладам на ангельскую мову — 150.000 руб.

Беларускі дзяржаўны музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны

(пр. Ф.Скарыны, 25, тэл. 27-56-11). Час для наведваньня з 10.00 да 17.00. Выхадны — панядзелак.

Выставы: "Трафэі вайны" з сэрыі "Невядомыя музейныя калекцыі". Кошт уваходу — вучнёўскі 1000 руб., дарослы 5000 руб.

"Нацысцкія злачынцы перад судом беларускага народу" (уваход вольны). Да 23-га лютага адчынілася персанальная выстава скульптара М.Кандрацьева.
Да 100-х угодкаў К.Крапіва адчынілася выстава "Слова пра Крапіву".

Музей гісторыі беларускай літаратуры

(М.Багдановіча, 15, тэл. 34-99-32).

Час наведваньня з 10.00 да 17.00. Выхадны — панядзелак.

Стацыянарная выстава "Покліч" — літаратурнае разьвіцьцё ў 20-30-я гады. Выстава "Любоў мая... Мая Беларусь", прысьвечаная жанчыне.

Выстава "К.Крапіва — вядомы й невядомы". Літаратурны музэй мае філіі: в.Кушляны — "Літаратурны музэй Ф.Багушэвіча", в.Цімкавічы — "Літаратурны музэй К.Чорнага", в.М.Багацькаўка — "Літаратурны музэй М.Гарэцкага", Гарадок — "Гісторыка-літаратурны музэй".

Выстава "Глыбокія плыні жыцьця" да 75-годзьдзя з дня нараджэньня Івана Шамкіна.
19 сакавіка адчынілася выстава жывалісу і графікі Натальі і Сяргея Квачоў (Малыя Горкі).

Літаратурны музэй М.Багдановіча

М.Багдановіча, 7а, тэл. 34-42-69.

Час наведваньня з 10.00 да 17.00. Выхадны — панядзелак.

Экспазыцыя "Жыцьцёвы й творчы шлях М.Багдановіча". Кошт уваходу: вучнёўскі — 500 руб. (экскурсія — 3000 руб.); студэнцкі — 1000 руб.; дарослы — 2000 руб. (экскурсія — 10.000 руб.).

Дзейнасьць клубу беларускай інтэлігенцыі ў 1916-17 гадах XX ст.

Філія "Беларуская хатка" (Раборэўская, 12, тэл. 20-62-13). Тэатар лялек "Батлейка" працуе на папярэдняму замову.

Філія ў вёсцы Ракуцёўшчына.

Літаратурны музэй Я.Купалы

(вул. Я.Купалы, 4, тэл. 27-78-66).

Час наведваньня з 10.00 да 17.00. Выхадны — пятніца.

Экспазыцыя "Жыцьцё й дзейнасьць народнага песняра Беларусі".

Выставы: Да 50-х угодкаў творчае дзейнасьці Ніла Гілевіча;

Да 75-годзьдзя народнага пісьменьніка І.Мележа "Ажываючы ўспаміны";
Выстава "Нязгасныя зоркі".
19 Вечарына да 65-х угодкаў Інстытуту літаратуры імя Я.Купалы. Пачатак — 15.00.

Дзяржаўны музэй народнай архітэктуры і побуту

Вёска Азярцы, недалёка ад Менску (тэл. 34-02-31). Час наведваньня з 9.00 да 17.00. Выхадны — панядзелак.

Прэзэнтаваны наступныя рэгіёны: Цэнтральная Беларусь (дзейнічае царква) — Падняпроўе — Паазер'е. Кошты ўваходу: вучнёўскі 2000 руб., на экскурсію 4000 руб.; дарослы 6000 руб., экскурсія 6000 руб.

Музэй тэатральнай і музычнай культуры Беларусі

(тэл. 68-64-03). Час наведваньня з 10.00 да 16.00. Выхадны — субота, нядзеля.

Экспазыцыя "Музычныя інструменты беларускіх майстроў"

Дом-музэй І звезду РСДРП

(пр. Ф.Скарыны, 31а, тэл. 36-68-47).

Час наведваньня з 10.00 да 18.00. Выхадны — серада.

Экспазыцыя + выстава "3 гісторыі палітычнай агітацыі". Уваход вольны. Экскурсіі праз папярэдняму замову.

МЕНСКІ ДЭАРЖАЎНЫ ЦЫРК

праграма сэзону 1995-1996

Вялікае цыркавое шоу МЯДЗЬВЕДЖЫ ЦЫРК
Аўтасэрвіс у цырку. Кіраўнік — Уладзімер Дзярабін.
Штодзённа, пачатак а 19.00. У суботу двойчы — 15.00, 19.00. У нядзелю — тры разы — 11.30, 15.00, 19.00.

КІНО. МЕНСК

Прытыцкага, 23, тэл. 533-360, 533-361

Тупы і яшчэ тупейшы (Дж.Кэры, Д.Дэніэлс і Л.Холі) 29—31 — 15.00, 17.00, 19.00, 21.00.

Уцекачы 29—31 — 11.30 (ільготны).

Сёгун-Маэда (Самурай-целяхоўнік) 30, 31 — 13.00.

Найлепшы з найлепшых (Эрык Робэртс у спартовым баевіку) 28, 29 — 13.00.

Мак—мільённік (камэдыя аб прыгодах 11-гадовага хлопчыка Прыстана) 1—5 — 17.00, 19.00; 6—7 — 12.50 (ільготны), 17.00, 19.00.

Айчыны—2 (фільм жахаў) 1—7 — 20.40.
Для дзяцей:

Набытак рэспублікі (2 сэрыі) 1—7 — 14.30.

Іван—царэвіч і шэры воўк ды іншыя мультфільмы 6—7 — 11.30.

БЕРАСЬЦЕ

пр. газэты "Праўда", 25, тэл. 728-660, 716-888

Айчыны-2 (фільм жахаў) 29—31 — 19.00

Зь пісталетам нагола 33 / 3 (Лесьлі Нільсан і Прысцыла Прэсьлі ў выдатнай камэдыі) 29 — 14.30, 17.30; 30—31 — 17.30.

Жахі на вуліцы Вязаў-3 29—31 — 16.00.

Маладая вядзьмарка 1, 2, 4 — 15.20, 18.30; 3 — 18.30; 5—7 — 15.30, 18.40.

Эмануэль (Сільвія Крыстэль у эратычным фільме) 1—4 — 16.50, 20.00, 21.30; 5—7 — 17.00.

Інфармацыйна-забаўляльная праграма 29—31 — 20.30, 5—7 — 20.30.

Для дзяцей:
Ячу быць прынцэсай і іншыя мультфільмы 30 14.30.

Раз, два — гора не бяда 3 — 15.20.

Два асілі і іншыя мультфільмы 6 — 14.20.

Інфармацыйна—забаўляльная праграма для дзяцей 7 — 13.30.

Дзіцячая дыскатэка 31 — 13.30—15.30.

ВІЛЬНЯ

Каліноўскага, 55, тэл. 655-262

Шына — каралева джунгляў 29—31 — 16.00, 21.00.

Начная пагоня (дэтэктыў) 29—31 — 14.30.

Імпэрыя пачуцьцяў (эротыка) 29—31 — 17.40, 19.20.

Сьмяротны захоп (баявік) 1—6 — 14.30, 19.30; 7 — 14.30 (ільготны), 19.30.

Эмілія (эротыка) 1—7 — 16.10, 17.50, 21.10.

Інфармацыйна-забаўляльная праграма "Усьмешка" 29—31 — 20.30, 2, 5—7 — 20.30.

Інфармацыйна-забаўляльная праграма "Славянскі кірмаш" 4 — 20.30.

Кіна-дыска-шоў 31 — 12.00 (для дзяцей 6-10 год); 14.00 (для дзяцей 10-15 год). У праграме тэатар "Скамарохі" 7 — 12.00 (для дзяцей 6—10 гадоў), 14.00 (для дзяцей 10—15 гадоў).

Зялёная кобра 29, 30 — 12.30 (ільготны).

Генэралы пясочных кар'ераў 31 — 12.30 (ільготны).

ДРУЖБА
Ташкенцкая, 9, тэл. 409-013, 408-254

Сьпіс для забойстваў (трылер) 29—31 — 16.40, 20.00.

Узяць жывым ці мёртвым 29—31 — 15.00 (ільготны).

Пажадлівыя сны (эротыка) 29—31 — 18.20.

На ўзаемную згоду 1—4, 6—7 — 15.00, 18.20, 20.20.

Раман з камянем 1—4, 6—7 — 16.40.

Інфармацыйна-забаўляльная праграма для моладзі 29—31 — 20.00—23.00, 2—7 — 20.00 — 23.00; 6 — 23.30 — 5.00. Працуе відэабар 1—7 — 13.00 (уваход вольны). Працуе бильярд і кавярня 1—7 — 10.00—21.00.

ЗЬМЕНА
Даўгабродзкая, 4, тэл. 353-903

Дзевяць месяцаў, ці Паспрабуйце нарадзіць дзіця 29—31 — 16.00, 20.00.

Гарачыя галовы-1 29—31 — 18.00.

Ліхая парачка (камэдыя) 1—7 — 16.00, 20.00.

Гарачыя галовы—2 1—2, 4—7 — 14.00, 18.00; 3 — 18.00.

Для дзяцей:
Хлопчык з напарстак 29—31 — 14.00.

Маленькая чараўніца 3 — 10.00, 14.00; 5 — 10.00.

Залатая антылёпа (мультфільм) 6—7 — 12.00.

КАМСАМОЛЭЦ

Жылуновіча, 39, тэл. 454-194

Тупы і яшчэ тупейшы (Д.Кэры ў камэдыі) 1—4, 7 — 15.00, 17.00, 19.00, 20.30; 5—6 — 13.00, 17.00, 19.00, 20.20.

Вар'ята на стадыёне 1—4, 7 — 12.00, 16.00, 20.20; 5—6 — 12.00, 15.00.

Эліза (Ж.Дэпард'е, В.Парадзі ў фільме пра складаныя ўзаемны бацькі й дачкі) 29—31 — 13.00, 16.00, 18.30, 20.20.

Дзевяць грамаў абалынасьці 31 — 14.00, 17.00, 20.00; 29, 30 — 14.00, 17.00.

Заяцтыя махляры (камэдыя) 29—31 — 12.00, 15.00.

Дагары нагамі (Індыя, камэдыя, 2 сэрыі) 29—31 — 18.00.

Заля індыйскага фільму:
Калі ты не са мною (2 сэрыі) 1—4, 7 — 18.00; 5—6 — 14.00.

КІНО 22-29 САКАВІКА

Для дзяцей:
Дадумаўся, віншую! 31 — 13.30.
Кароль Драздавік 2 — 13.30.
Дзе ты, Багіра? 7 — 13.30.

МАСКВА

пр. Машэрава, 13, тэл. 231-448, 231-533
Джуманджы 29—31 — 14.00, 15.40, 19.00, 1—7 — 15.00.
Апошні, хто застаўся ў жывых 29—31 — 17.20, 20.40.
Прынада 1—7 — 17.20, 21.00.
Гнеў 1—7 — 19.00.
Шоў "Парадыз" 29—31 — 21.30, 1—7 — 21.30.
Дзіцячая дыска-тэка "Лімпапо" (конкурс ды-дэяў, фінал 31) 30, 31 — 12.00, 6—7 — 12.00.

МІР

Казлова, 4а, тэл. 333-771
На залатым ганку сядзелі... (вясёлая, музычная, з прыгодамі і пераўтварэннямі кінастужка, у якой удзельнічаюць папулярныя акторы М.Пугаўкін, З.Герт, Л.Кур'яўлёў) 29—31 — 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 1—5 — 14.00, 16.00, 18.00, 20.00; 6—7 — 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00.

Маладая вядзьмарка 29—31 — 13.00, 17.00, 21.00.
Пасля поўначы (баявік з элементамі мэлядрамы) 29, 31 — 15.00, 19.00.
Два прыдуркі з парсючком 1—7 — 12.30, 17.00, 21.00.
Гульня ўяўленьня (І.Селязнёва, І.Касталеўскі ў камэдыі) 1—7 — 15.00, 19.00.

ПАРТЫЗАН

Талбухіна, 18, тэл. 663-526
Мак-мільённік (цудоўная камэдыя для сямейнага прагляду ў дні школьных вакацыяў) 29—31 — 14.30 (28 — ільготны), 16.10, 19.30.
Сьмяротны захоп 29—31 — 17.50, 21.10.
Апошні, хто застаўся жывы 1—7 — 16.30, 19.40, 21.20.
Гарачыя галовы - 1 1—3, 5—7 — 15.00, 4 — 15.00 (ільготны), 18.10.

ПЕРАМОГА

Інтернацыянальная, 20, тэл. 237-245
Гульня ўяўленьня 29—31 — 13.00, 16.20, 18.00.
Настрадамус 29—31 — 14.30, 19.30.
Сьпіс каханак (камэдыя, Польшча) 1—4 — 13.00, 16.20, 20.30; 5—6 — 13.00, 16.20; 7 — 13.00.
Наша гісторыя 1—7 — 14.20, 18.30.
Інфармацыйна-забаўляльная праграма 29—31 — 21.00, 3, 5—7 — 21.00.
Дэнс-шоў 29, 30 — 24.00—6.00.
Інфармацыйна-забаўляльная праграма для падлеткаў 7 — 16.00.

ПЯНЭР

Энгельса, 20, тэл. 278-945
Крымінальнае чытво (2 сэрыі, Д.Траволта, Б.Уіліс, У.Турман у захалпляльным фільме) 29 — 15.00, 18.00; 30, 31 — 13.00, 16.00.
Зона будучыні 1 — 15.40, 17.20, 19.00; 2 — 16.20, 18.00, 19.40; 3 — 13.20, 15.00, 16.40; 4 — 13.20, 15.00, 16.40, 18.20, 20.00; 5 — 16.10, 17.50, 19.30; 6—7 — 16.20.
Рэгі-клуб 30, 31 — 19.00.

Для дзяцей:
Валадар часу 1 — 10.00; 2 — 13.00; 3—4 — 11.50.
Месяц—44 1 — 11.40; 2 — 14.30; 3—4 — 10.00.
Кінг—Конг (2 сэрыі) 5—7 — 11.30.
Кінг—Конг жывы 5—7 — 14.10.
Мультиборнік 5—7 — 10.00.
Верная Рука — сябра індзейцаў 29 — 11.40.
Прыгоды Рабінзона Круза, марака зь Ерку 30, 31 — 10.00, 11.30.

РАДЗІМА

Лізы Чайкінай, 16, тэл. 426-779
Зона будучыні 29—31 — 14.00, 18.00;
На ўзаемную згоду 29—31 — 16.00, 20.00
Кінг—Конг (1 сэрыя) 29—31 — 12.00.
Новыя амазонкі 1 — 15.00 (ільготны), 18.20; 3—4, 6—7 — 15.00, 18.20; 5 —

15.00, 18.20 (ільготны).
Сэксуальны маньяк, ці Без усялякага жалю 1, 3—7 — 16.40, 20.00.
Для дзяцей:
Старая, старая казка 29 — 10.30.
Ну, пакажай! (1—8 вып.) 3—4 — 10.30; 6 — 14.00.
Кінг—Конг жывы 7 — 13.00.
Кінаклуб "Казка" 4 — 12.00.
Кінаклуб "Дэтэктыў" 5 — 14.00.

Відэазаля:
Калёшы шчасьця (дзіцячы) 29—31 — 16.00.
Сьмяротны захоп (баявік) 29—31 — 18.00.
Маскіт (фільм жахаў) 29—31 — 20.00.
Трынаццатая нявеста прынца (дзіцячы) 3—7 — 16.00.
Сьмяротны захоп (баявік) 3—7 — 18.00.
Пакуль ты спаў (камэдыя) 3—7 — 20.00.

РАКЕТА

Рабочы зав., 3, тэл. 260-620
Тастамант "блакітнага" дзядзечкі (эротыка) 29 — 17.00, 20.00; 30, 31 — 16.30, 19.30, 1—5 — 17.00, 20.20; 6—7 — 18.20, 19.50.
Насуперак усяму 29 — 18.30; 30, 31 — 15.00, 18.00.
Я люблю непрыемнасць 1—5 — 18.30; 6—7 — 16.30.

Відэазаля:
Выспа галаварэзаў 29 — 16.50; 30, 31 — 15.30.
Жанчына-аса 29 — 19.00; 30, 31 — 17.40.
Страчаны лягер 2—5 — 16.50; 6—7 — 15.30.
Кібарг—паліцэйскі—2 2—5 — 19.00; 6—7 — 17.40.

САЛЮТ

пр. Ракасоўскага, 150а, тэл. 474-167
Два прыдуркі з парсючком (камэдыя) 29—31 — 16.00, 17.40.
Жорсткая справядлівасьць (баявік) 1—4 — 16.00, 17.50, 19.30, 21.10; 5—7 — 16.00, 17.40.
Начны забаўляльны цэнтар "Лязернае шоў", працуе бар, 29—31 — 21.00—6.00, 5—7 — 21.00—6.00.
Ералаш (дзіцячы гумарыстычны зборнік) 5 — 14.10.

СУЧАСЬНІК

Харкаўская, 70а, тэл. 515-563
Джой 29—31 — 16.30, 18.30, 20.30.
Хуткасьць 29—31 — 14.30.
Сьпіс для забойстваў 5—7 — 14.30.
Джой (Зьнямога каханьня) 1—7 — 16.30, 18.30, 20.30.
Інфармацыйна-забаўляльная праграма 29—31 — 19.00—23.00, 5—7 — 19.00—23.00.
Для дзяцей:
Мультифільмы 29 — 13.00.
Падмененая каралева 2 — 14.30.
Лэдзі й бандыт 7 — 13.00.
Зборнік часопісу "Ералаш" 30, 31 — 13.00.

СЫЦЯГ

Вялікаморская, 3, тэл. 211-009
Леопард 29 — 16.30; 30, 31 — 12.30, 16.30.
Я люблю непрыемнасць 29 — 18.00, 20.00, 30, 31 — 14.00, 18.00, 20.00.
Аднойчы ўкушаны (самы сьмешны й самы высокааплатавы камэдыйны актор Галівуду Джым Кэры ў забаўнай камэдыі Г.Сторма) 1—3, 5 — 16.20; 6—7 — 12.20, 16.20.

Крама бікіні (эратычная камэдыя) 1—3, 5 — 18.00, 20.00; 6—7 — 14.00, 18.00, 20.00.

Для дзяцей:
Зорныя войны 29 — 14.00.
Тастамант прафэсара Доўля 30 — 11.50.
Паводле закону джунгляў (Індыя, 2 сэрыі) 31 — 10.00.

УДАРНІК

Жукоўскага, 156, тэл. 259-630
Чужы 29—31 — 15.20.
Аварыя — дачка мянта 29—31 — 17.20.
Замужам за мафіяй 29—31 — 19.00.
Мая мама — пярэвараченьне 1—3 — 17.00, 6—7 — 18.00.
Танцор "Дыска" (2 сэрыі, Індыя) 1—3 — 18.50; 6—7 — 15.30.
Насуперак усяму 1—3 — 15.30.
Для дзяцей:
Вораг мой 29 — 14.00.
Палёт у краіну цмокаў 30 — 14.00.
Воўка ў трыдзятым царстве і іншыя мультифільмы 31 — 14.00.
Сьмерць палікана 7 — 10.40.
Раз, два — гора не бяда 3 — 14.00.
Апошняя паляваньне (мультифільм) 6—7 — 14.00.

ЦЭНТРАЛЬНЫ

пр. Ф.Скарыны, 13, тэл. 208-297
Бойся позірку 29—31 — 11.45, 14.50, 17.55, 21.00.
Скрайнія захады 29—31 — 13.25, 16.30, 19.35.
Асаблівасьці нацыянальнага паляваньня (вясёлая камэдыя рэжысэра А.Рагожкіна) 1—7 — 12.40, 16.00, 19.20.
Пасля поўначы 1—7 — 14.20, 17.40, 21.00.
Бар працуе з 12.00 да 23.00.

ЭЛЕКТРОН

Казінца, 117, тэл. 789-563
Сэксуальны маньяк, ці Без усялякага жалю 29—31 — 14.20, 21.00.
Зухаватая парачка 29—31 — 19.30.
Не адступаць, не здавацца! 29—31 — 16.00.
Гора-2 29—31 — 17.40.
Шукай, дзе гарача 1—5 — 13.20, 18.00; 6—7 — 12.40, 19.30.
Нябачны вораг 1—5 — 14.50, 19.30; 6—7 — 14.10, 21.00.
Гарэзьнік з вар'ятні 1—5 — 16.20, 21.00; 6—7 — 17.50.
Шапун (2 сэрыі, Польшча) 6—7 — 15.40.
Для дзяцей:
Падлеткі ў Сусьвеце 29 — 11.00, 12.40.
Віця Глушкаў — сьбра апа-чаў 30 — 11.00, 12.40.
Новыя прыгоды капітана Ўрунгеля 31 — 11.00, 12.40.
Пунсовая кветачка 6—7 — 11.30.

АДРАСЫ ВІДЭАЗАЛЯЎ

"ГАЛЯКТЫКА" пр. газэты "Известия", 18, тэл. 714-512;
"ПАЛЯНЭЗ" вул.Бачылы, 16, тэл. 441-342;
"ПОЎНАЧ" вул. Герасіменкі, 26, тэл. 433-813.

НАЙЛЕПШЫЯ ФІЛЬМЫ МЕНСКАГА ВІДЭАРЫНКУ НА 29.03 — 04.04

Супэрбаявік ад Warner Bros., адмыслова для Вас!

ДВУБОЙ (HEAT) ЗША 1996

172 хв. Маст./кам. ацэнка: 4.5/5.0. Уэр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Майкл Мэн, у р. Аль Пачына, Робэрт Дэ Ніра, Вэл Кілмэр, Том Сайзмэр, Тэд Лівайн. Баявік. Супрацьстаяньне добра і зла, сьмяротная бітва не вуліцах гораду паміж паліцэйскім-прафэсіяналам і непаражальным злодзеям...

Пірс БРОСНАН прэзэнтуюе: два СУПЭРФІЛЬМЫ НА ТРОХ КАСЭТАХ

ДЖЭЙМС БОНД — АГЕНТ 007: ЗАЛАТОЕ ВОКА (GOLDEN EYE) ЗША 1995

130 хв. Маст./кам. ацэнка: 4.0/4.5. Уэр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Марцін Кэмпбэл, у р. Пірс Броснан, Шон Бін. Баявік, зборы больш за \$ 105 млн.! Паўторны выпуск у "лэзэрнай" якасьці.

САПРАЎДНЫЯ САКРЭТНЫЯ МАТЭРЫЯЛЫ (THE REAL X-FILES) ЗША 1996

46 хв. Маст./кам. ацэнка: 3.5/4.0. Уэр. абмеж.: ад 16 гадоў. Унікальны дакумэнтальны фільм аб працы спэцслужбаў ЗША.

ВАКОЛ СЬВЕТУ ЗА 80 ДЗЁН. ВАКОЛ СЬВЕТУ ЗА 80 ДЗЁН-2 (AROUND THE WORLD IN 80 DAYS) ЗША-Ангельшчына 1994

136+136 хв. Маст./кам. ацэнка: 3.5/4.0. Уэр. абмеж.: ад 13 гадоў. Рэж. Баз Кулік, у р. Пірс Броснан, Пітэр Усьцінаў, Крыстафэр Лі, Родзі МакДаўэл, Джулія Ніксан, Стывэн Нікалз, Робэрт Вагнэр, Эрык Айдл. Неверагодныя прыгоды, новая экранізацыя рамана Жуля Верна разам з цэлым сузор'ем супэрактараў і выдатнай якасьцю.

ВЯСЁЛЫЯ МЭЛЭДЫ 40+40 хв. Мультифільмы к/к WB

ЗАКОН МАРШАЛА / ЗАКОН ШЭРЫФА (MARSHAL LAW) ЗША 1996

96 хв. Маст./кам. ацэнка: 3.0/4.0. Уэр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Стывэн Корнўэл, у р. Джымі Сьмітс, Джэймс Ле Грос, Крысьці Свэнсан. Круты баявік.

НЕБЯСЬПЕЧНАЯ ЗОНА: ВАЙНА СТАЛЬНЫХ КОНЕЙ (DANGER ZONE: STEEL HORSE WAR) ЗША 1994

88 хв. Маст./кам. ацэнка: 2.5/4.0. Уэр. абмеж.: ад 16 гадоў, у р. Джэйсан Уільямс, Робэрт Рэндам. Файны "рокерскі" баявік.

КАЎБОЙСКАЯ РАПСОДЫЯ (RUSTLER'S RHAPSODY) ЗША 1995

88 хв. Маст./кам. ацэнка: 3.5/4.0. Уэр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Х'ю Ылсан ("Паліцэйская акадэмія-1",

"Целахоўнік і ўдава"), у р. Том Бэрынджэр ("Снайпэр", "Пост", "Лавец зьнявольных"), Дж. Бэйлі ("Паліцэйская акадэмія-1, 4, 5, 6, 7", "Уцёкі"). Шыкарная камэдыя-пародыя на вэстэрны.

АВІАТАР (AVIATOR) ЗША 1995

94 хв. Маст./кам. ацэнка: 2.5/3.5. Уэр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Джордж Мілер ("Макс-вар'ят"), у р. Крыстафэр Р'у ("Супэрмэн", "Вёска адрынутаў"), Разана Аркет ("Крымінальнае чытво", "Нама куды бегчы"). Прыгодніцкі фільм.

РАСПАЛЕНЫ ПЛЯЖ (SIZZLE BEACH, USA) ЗША 1996

86 хв. Маст./кам. ацэнка: 3.0/4.0. Уэр. абмеж.: ад 16 гадоў, у р. Кэвін Костнэр ("Целахоўнік", "Недатыкальны", "Водны сьвет"), Тэры Конджы, Лэскі Брэндэр. Рамантычна-эратычная камэдыя.

НЕБЯСЬПЕЧНЫЯ ПАВАРОТЫ

93 хв. Камэдыя.

НАСТОЛЬНАЯ КНИГА МАЛАДОГА АТРУЧАЛЬНИКА (THE YOUNG POISONER'S HANDBOOK) Ангельшчына-Нямеччына 1995

94 хв. Маст./кам. ацэнка: 4.0/3.5. Уэр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Бэн-дэжэ. Росс, у р. Х'ю О'Конар, Энтані Шэр. Трылер з элементамі "чорнай камэдыі" пра маньяка-атручальніка, які з дапамогай атруты вырашаў уласныя праблемы і рабіў "экспэрымэнты" на ўласнай сям'і...

ЖЫВЫЯ І ГОЛЫЯ (LIVE NUDE GIRLS) ЗША 1995

91 хв. Маст./кам. ацэнка: 2.5/3.5. Уэр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Джуліяна Левін, у р. Даяна Дылені, Кім Котрэйл. Эратычная камэдыя. Дзяўчаты зьбіраюцца разам, каб паразважаць аб мужчынах і раскажаць адна адной пра свае тэмныя любоўныя перажываньні...

ЖАН-ПОЛЬ БЭЛЬМАНДО: БРІЛЯНТАВАЯ КАЛЕКЦЫЯ ФІЛЬМАЎ

АДРЫНУТЫЯ (LES MISERABLES) Францыя 1996

188 хв. Маст./кам. ацэнка: 5.0/4.5. Уэр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Клёд Лелюш, музыка: Мішэль Легран, у р. Жан-Поль Бэльмандо, Ані Жыраардо, Алесандра Мартынэс. Выдатная пастаноўка, пераханаўчыя дэкарацыі, прыгоды+драма+трылер+баявік на матывы бесьмяротнага твора.

ДЭСЭРТ: два дэтэктывы-трылеры

ПОЧЫРК ФРОСТА (A TOUCH OF FROST) ЗША 1995

93 хв. Маст./кам. ацэнка: 3.0/3.5. Уэр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Пітэр Сьміт, у р. Дэвід Джэйсан, Брус Александр.

СЬМЕРЦЬ З ПРЫБЫТКАМ (DEATH BENEFIT) ЗША 1995

88 хв. Маст./кам. ацэнка: 3.0/4.0. Уэр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Марк Пісарскі, у р. Пітэр Хартан, Уэндзі МакКена.

ІНФАРМАЦЫЯ ПРЭЭНТАВАНАЯ МЕНСКАЙ СТУДЫЯЙ "ВІДЭА +"

Наталі Бэй

"Наша гісторыя"

(Францыя): Ален Дэлэн і Наталі Бэй у фільме вядомага рэжысэра Бэртрана Бліе. Гледачы, якія прызвычаліся бачыць Алена Дэлэна ў ролях гангстэраў ці паліцыянтаў, будуць здзіўленыя. Гэтым разам актор грае ролю паўп'янога бязвольнага каміважора, які да шаленства захаўся ў выпадковую спадарожніцу-прастытутку. Гэтая роля Алена Дэлэна была высока ацэненая крытыкай і атрымала прэмію "Сэзар". /"Перамога"

"Джуманджы" (ЗША)

— гэта назва незвычайнай гульні, якая займала і здзіўляла гульцоў на працягу стагодзьдзяў. Для дзяцей, якія знайшлі гэтую цудоўную гульню, яна стала падарожжам у часе. Спроба залезьці на дрэва пераўтвараецца ва ўзыходжаньне на Эвэрэст, хованкі — у блуканьне па таямнічым лесе ці падступных джунглях. У звычайнай гульні ўсё несাপраўднае, але толькі ня ў гэтай. Яна й небяспечная, і цудоўная, і няўхільная! Рэжысэр фільму Джо Джонстан (прэмія "Оскар" за візуальныя эфэкты фільму "Шукальнікі страчанага каўчэга") паставіў перад сабой цяжкую задачу стварэньня на экране ня проста гіганцкіх малпаў, насарогаў, сланоў, ільвоў, кракадзілаў, паліканаў, але і з дапамогай лязернага сканэра перадаць выраз пысы, поўсьць, цягліцы, ня проста рух жывёлаў, але й іхную рэакцыю. У галоўнай ролі — Робін Ыльямс. /"Масква" й "Кастрычнік"

САМАЕ СЬВЕЖАЕ ЗЬ ВІДЭАХІТОЎ
VIDEO+
Адрэсы пунктаў пракату відэакасэтаў:
пр. Ракасоўскага, 11а; вул. Пляханава, 42;
пр. Партызанска, 117; вул. Бабруйскага, 13; вул. Багдановіча, 147; вул. В.Харужай, 18.

29.03 — 04.04

Пятніца 29 сакавіка

Беларускае тэлебачанне 7.30 Ранішні кактэйль. 7.50 Эканаміст. 8.00, 15.00, 18.50, 0.00 Навіны. 8.15 "Вяртаньне ў Эдэм". 9.10 "Прынцэса ды рэка". Тэлеспект. 10.05 Літарынка. 10.50 "Госьці з будучыні". С. 5. 11.55 Мне не хапае Вас, настаўнік... 15.20 Як нараджаецца музыка? 15.50 Студыя "Вакно". 16.20 Пэдагагічны экран. 16.50 Кампазытары Беларусі. 17.30 Пад знакам "С". 17.50 Музычны антракт. 18.00 Выдавецтва "Беларусь" — 75 гадоў. 18.25 Эканаміст. 18.35 MTV. 19.05 "Вяртаньне ў Эдэм". 20.05 Міжнародны кур'ер. 20.40 Калыханка. 21.00 Навіны. 21.55 Музычны антракт. 22.05 "Інспектар крмінальнай паліцыі". С. 3. 23.45 Яшчэ ня вечар... 0.15 Акалада.

ОРТ 5.00 Тэлераніца. 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.25 Навіны. 8.15 "Сакрэт трапіканкі". 9.05 Адзін на адзін. 9.45 Нарэцце ты вярнулася... 10.25 Пакуль усё дома. 11.10 Ад пятніцы да пятніцы. 11.50 "Месца сустрачы зьмяніць нельга". С. 3. 13.00 "Мішка, Малы ды іншыя". Ф. 1 і 2. 13.50 Мультфільм. 14.20 "Прыгоды ў Адзісі". 14.50 Квар'этэ "Вясёлая квампанія". 16.30 Сем дзён спорту. 17.20 "Сакрэт трапіканкі". 18.10 "Зорка" прэзэнтэу. 18.25 Чалавек і закон. 18.55 Поле цудаў. 19.45 Дабранач, дзеці! 20.00 Час. 20.40 Праграма перадачу. 20.45 "Дэтэктыўнае агенцтва "Месяцовае святло". 21.40 Пгляд. 22.35 Фільм "Шалёны сабака Морган". 0.10 "Месца сустрачы зьмяніць нельга". С. 3.

Канал "Расея" 9.05 "Санта-Барбара". 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі. 10.20 Міліцэйская хроніка. 10.30 Гандлёвы дом. 10.45 "Біяразнастайнасць — шанец на выратаваньне". Д/ф. 11.15 Рэпартажы зь месцаў. 15.05 Сьвята штодня. 15.15 Там-там навіны. 15.30 Падоўжанка. 15.50 Месяцаслоў. 16.20 Новая лінія. 16.50 Дысней шопітніцы. 17.45 Кліп-антракт. 17.55 Шостае пацуддзі. 18.25 Урадавыя будзе. 19.25 Падрабязнасці. 19.35 "Санта-Барбара". 20.30 Джэнтльмэн-шоў. 21.10 Каліза. 22.30 Рака часу. 22.35 Аўтаміг. 22.40 Музыка ўсіх пакаленьняў. 23.10 Аналізы тыдня. 23.40 "Каханьне і магія". М/ф.

СПБ 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм-ТВ. 12.10 "Першае каханьне". 13.10 Хуткая дапамога. 13.40 Парады садовам. 13.50, 15.05, 15.55 Музычны момант. 14.10 За вочы. 14.35 Мультфільм. 14.55 "Тваіх агароджых узор чыгунны". Т/ф. 15.15 Стыль жыцьця. 15.40 Нямецкая хваля. 16.00 Старое танга. 16.20 Дзіцячая ТВ. 17.10 ЛАТ. 18.10 Вялікі фэстываль. 18.50 Спартовыя навіны. 18.55 "Першае каханьне". 19.50 Тэлеслужба бяспекі. 20.00 Людмила Сенчына — што было й цяпер... 20.30, 22.15 "Адпачынак у верасьні". М/ф. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 23.25 Парод парадаў.

IV канал, НТВ 7.30 Мір вашаму дому. 7.40, 10.30, 13.30, 16.45 СІП. 7.50 Ангельская для дзетка. 8.10 Мультфільм. 8.20 Як западны свет. 9.00 Час "С". 9.30 Вялікабрытанія сёньня. 10.00 Пачынаем справаваю ангельскую. 10.35 Плянэта "Здароўе". 11.10 Справавы нататнік. 11.30 Апоўдні. 12.30 Час "Рэаліста". 13.35 Пераўтварэньне. 14.05 "Пантофілкі з залатымі спражамі". С. 2. 16.10 І.Тургенёў і Паліна Віярдэ. 16.00 Сьнежанскія вечары-95. 16.30 Шанец. 17.00 "Чароўныя гады". 17.30 Футбольны клуб. 18.00, 21.30, 23.00 Сеньня. 18.35 Герой дня. 19.00 Расейскі дэтэктыў. "...Памянушы "Зьвер". 20.30 "ТЭФІ-96": хто ёсьць хто. 20.40 Мультфільмы. 20.50 "Оба-на": выбранае. 21.35 Фільм Жака Рывэта "Жана д'Арк у бітвах". С. 1. 22.30 Часінка. 23.20 М/ф "Чорны кот". 0.55 Эратычныя шоу сьвету.

Субота 30 сакавіка

Беларускае тэлебачанне 8.00, 21.00 Навіны. 8.15 Сугучча. 8.35 Здароўе. 9.05 Заняткі Н.Наважылавай. 9.35 Усё пра ўсё. 10.00 "Ералаш". 10.20 MTV. 11.05 "Прыгоды Бураціна". М/ф. С. 1. 12.10 Гурман. 12.30 Сьвет прыроды і захаленьняў. 13.20 Алімпійскі сылэтэ. Настольны тэніс. 13.40 Шматгалосьце. 14.10 Творцы. Эпіза Ажэшка. 14.30 Каліяж. 15.00 Асілак. 16.00 Студыя "Інтэлект". 16.40 Зорная ростань. 17.20 Беларускі дом. 18.00 Галерэя. 18.35 "Ванільна-трускаўкавае марозіва". М/ф. 20.05 Спюк коміксаў. 20.40 Калыханка. 21.45 Найлепшыя шоу Бэні Хіпа. 23.25 Відзьма-нявідзьма.

ОРТ 6.45, 8.10 Пад'ём! 7.45 Слова пастыра. 8.00, 14.00, 17.00 Навіны. 9.30 Не пазыхай! 10.00 Ранішняя пошта. 10.35 Смак. 10.55 "Эрмітаж". 11.30 Фільм "Адзіна...". 13.10 Стынг у Маскве. 13.35 Аўтамабіль і я. 14.20 У сьвее жыцьцё. 14.55 Амрыка з М.Таратуам. 15.25 Бамонд. 15.45 Ньек раз. 15.55 Футбол. Чэмпіянат Расеі. 18.00 Запата сэрця. "Вяселье ў Малінаўцы". 19.45 Дабранач, дзеці! 20.00 Час. 20.40 Праграма перадачу. 20.45 "Дэтэктыўнае агенцтва "Месяцовае святло". 21.45 Дні. 22.25 Брайн-рынг. 23.05 Фільм Люі Маля "Ваня на 42-й вуліцы".

Канал "Расея" 7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Весткі. 7.25 Што дзень наступны... 7.30 "Ваўкакакія, або Таямніца доктара Нікадзіма". 7.45 Глядзі на мяне, як на роўна. 8.00 Твае магчымасьці, чалавек. 8.30 Вялікі хакей. 9.10 Парлямэнцкі тыдзень. 9.55 Вуснамі дзіцяці. 10.25, 22.30 Служба 299-00-00. 10.40 Суайчыньнікі. 11.10 "Кракатаў: дзень, што ўскальнуў сьвет". Д/ф. 12.05 Кароткая памяць. 12.30 Паэт у Расеі — больш, чым паэт. 13.20 Дз-факта. 13.35 "Блянш". Т/ф. 14.25 Расейскае караоке. 14.45 Пілігрым. 15.30 Імпэрыя гульні. "Глядытары". 16.20 Вакон "Пецябрбурскія таямніцы". 16.50 "Пецябрбурскія таямніцы". 19.25 Суботні вечар з Тынай Тэрнэр. 21.05 Двайны партрэт. 22.45 Рака часу. 22.50 Аўтаміг. 22.55 Праграма "А".

СПБ 9.00 Актуальна-надзённа. 9.30 Стыль жыцьця. 9.45 Парод парадаў. 10.20 Сума сумарум. 11.05 "Як выйдзе" сустракае 1 Красавіка. 11.35, 18.05, 20.20 Музычны момант. 11.40 Мультфільм. 13.00 Тэатральная правіныця? 13.30 "Яшчэ адна Расея". Тэлемот. 15.00 За вочы. 15.30, 18.30, 21.00 Інфарм-ТВ. 15.40 Мы й банк. 16.20 Студыя "Уяві". 16.35 Антра. 17.05 Яна хочаш — не глядзі. 17.50 Нічога, акрамя... 18.10 Вялікі фэстываль. 18.50 Спартовая праграма. 20.30 Юбілей "Сьвеецае кронікі". 21.20 "Золата". М/ф. 22.45 Музычная праграма. 23.35 Музычны рай.

IV канал, НТВ 7.00 Праграма для хрысьціянаў. 7.30 Мультфільмы. 8.00 Анонс Сямейнага каналу. 8.10 Старты надзеяў. 8.40 Прафэсійнал. 9.00 У гасьцёўні Сямейнага каналу. 9.20 Домаўласнік. 9.35 Касьмічная тэлеантэна. 9.50 Патрэбны рэчы. 10.10 Мэдыцына для Вас. 10.30, 13.30, 16.45 СІП. 10.35 У гасьцёўні Сямейнага каналу. 11.00 Прыгожа шыць не забароніш. 11.30 За й супраць. 12.00 У гасьцёўні Сямейнага каналу. 12.20 Пэнсіён. 12.25 У сямейны нататнік. 12.50 Ці выкалі гумырыста? 13.05 У гасьцёўні Сямейнага каналу. 13.35, 14.00 З паўслова. 13.50 Масква пасажырска. 14.15 Навуковыя суботы. 14.45 Аўтапэдзі. 15.35 СІП. "Дом моды". 15.55 "Акціны часоў каханьня". А.Сцяпанав. 16.25 СІП. "Навіны кіно". 17.00 Дог-шоў. Я ды мой сабака. 17.30 Вэрнісаж Іпэлі Рэзыніка. 18.00, 21.00 Сеньня. 18.30 Характары. 19.10 "Круты Уокер: правасудзьдзе па-тэхаску". 20.00 Надоець. 20.45 Ялькі. 21.35 "Джэймс Бонд — агент 007". Фільм 6. "На сакрэтнай службе Яе Вялікасьці". 0.00 Трэцяе вока. 0.45 Playboy.

Нядзеля 31 сакавіка

Беларускае тэлебачанне 8.00 Фінансавы час. 8.35 "Партрэт каханай жанчыны". Д/ф. 9.15 "Конан". 9.49 Уся рэч у капелюху. 10.05 Мультыклуб. 10.35 Найлепшыя хіты MTV. 11.05 "Прыгоды Бураціна". С. 2. 12.15 Тураб'ектыў. 12.35 Усё нармальна, мамал! 13.05 Студыя "Вакно". 13.40 Тэлебом. 14.35 Аўта-парк. 14.50 "Дзікі поўдзень". Д/ф. 15.20 Пераможца. 15.40 Госьці ў хату. 15.50 Вяршыня сьвету. 16.20 Абібок. 16.50 Фільм Андрэя Таркоўскага "Саларыс". 19.40 Калыханка. 20.00 Рэзананс. 20.50 Навіны-ТВ. 21.05 Токшоу "Карамболь". 21.40 М/ф "Кацярына ды я". 23.30 Аксамітны сэзон.

ОРТ 6.50 Тыраж "Спартлато". 7.00, 8.10 Пад'ём! 8.00, 14.00, 17.00, 23.00 Навіны. 9.25 Пакуль усё дома. 10.00 Ранішня зорка. 10.50 Зь першых рук. 11.00 Служу Расеі! 11.30 Грай, гармонік любі! 12.00 Правіныцяны гісторыі. 12.25 Пад знакам "Пі". 12.55 Сьме-халанарама. 13.30 "Піраты". 14.20 "Багема" Дж. Пучыні. 15.15 Клуб падарожнікаў. 16.15 Мультфэртэж. 17.20 "Ералаш". 17.50 Футбольны агляд. 18.20 Клуб "Белы папугай". 19.10 Фільм К.Шахназарова "Амэрыканская дачка". 21.00 Нядзеля. 21.55 Праграма перадачу. 22.00 "Дэтэктыўнае агенцтва "Месяцовае святло". 23.10 Каханьне зь першага позірку.

Канал "Расея" 7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Весткі. 7.25 Што дзень наступны... 7.30 Першы дубаль. 7.45 Церам. 8.00 Рэтра-шлягер. 8.30 У сьвее аўта- і матаспорту. 9.00 Добрае раніцы, Эўропа! 9.30 Аты-баты... 10.00 Весткі аб адзінацатай. 10.15 Расейскае лято. 10.55 Гандлёвы дом. 11.00 Тэлеконкурс юрыстаў. 11.30 Футбол бяз межаў. 12.15 Кнігарня. 12.45 Гарачая дзясятка. 13.20 Ня высецьці... 13.35 "Блянш". Т/ф. 14.25 Глядзіць зь Лёндану. 14.55 Песьня Расеі. 15.50 Багема. А.Вайда. 17.00 Чароўны свет Дыснэя. 17.35 Дзіцяцае кіно... 18.00 Кола гісторыі. 19.25 Фільм "Лэдзі Макбэт Міцэнскага павету". 21.00 Тэлекарт. 21.15 Мультфільм для дарослых. 21.25 У Кшошы. 22.30 Служба 299-00-00. 22.45 Рака часу. 22.50 Аўтаміг. 22.55 Чэмпіянат сьвету ў аўтагонках "Формула-1". Гран-пры Бразіліі.

СПБ 8.00 Ваш дзень. 8.25 Гаючае слова. 8.55 Стыль жыцьця. 9.10 Вялікі жарсьці. 9.25 "Чэры 2000". М/ф. 11.00 Храм. 11.30 Расея. Выбар шляху. 12.00 Барабашка-ТВ. 12.15 "Сапраўднае каханьне". М/ф. 13.55 Клясыка-5. 14.30 Дзіцячая ТВ. 15.35 Мультфільм. 15.55 Сьпяваю разам зь намі. 16.15 Анонс

тэлепраграмаў. 16.30 Тэлеанонс. 16.55 Футбол. Чэмпіянат Італіі. 19.00 Інфарм-ТВ. 19.25 "Манахі ва ўцеках". М/ф. 20.55 Музычны момант. 21.00 Міжнародны агляд. 21.25 Ноў смокінг. 22.10 "Шанхайскі сюрпрыз". М/ф.

IV канал, НТВ 7.00 Дотык. 8.00 Анонс Сямейнага каналу. 8.10 Формула-1. Чэмпіянат сьвету. Гран-пры Бразіліі. Кваліфікацыя. 8.40 Дзіцячая плячоўка. 9.00 У гасьцёўні Сямейнага каналу. 9.25 Вэрнісаж. 9.40 Кансыліюм. 10.10 Карысныя парады. 10.30, 13.30, 16.45 СІП. 10.35 У гасьцёўні Сямейнага каналу. 11.00 "Трэцяя мяшанская". М/ф. 1927 г. 12.35 Вас запрашае фірма... 12.45 Іншы берагі. 13.05 Хатнія гаданьцы. 13.25 Пэнсіён. 13.35 У гасьцёўні Сямейнага каналу. 14.00 З паўслова. 14.15 Графаман. 14.25 Пар'ём пераваротам. 14.55 Футбол. Чэмпіянат Расеі. 15.50 "Бурда модэн" прапануе... 16.20 У гасьцёўні Сямейнага каналу. 17.00 "Паліцэйскі Кэтс і ягоны сабака". 17.30 Сто да аднаго. 18.00 Сеньня. 18.30 Авацыя. 19.00 "Круты Уокер: Правасудзьдзе па-тэхаску". 19.50 "Оба-на": выбранае. 20.00 Вынікі. 21.10 Фільм "Кўілі-аўстраліец". 23.20 Найлепшыя шоу і вар'этэ сьвету. "Жарсьці і танга".

Панядзелак 1 красавіка

Беларускае тэлебачанне 16.05 "Адночы першага красавіка...". Тэлеспект. 16.35 Запрашаем у Аўцюк. 17.05 Парграф. 17.35 На добры лад. 17.50 Музычны антракт. 18.00 Фінансавы час. 18.25 Эканаміст. 18.35 MTV. 18.50 Навіны. 19.05 Крок. 19.40 Гэта мы не вывучалі... 20.00 Востры кут. 20.40 Калыханка. 21.00 Панарама. 21.45 Спартовы тэлекур'ер. 22.10 Фільматэка. "Вясна". 23.50 Мультфільм для дарослых. 24.00 Навіны. 0.15 Крок-жарт.

ОРТ 5.00 Тэлераніца. 8.00 Навіны. 8.15 "Сакрэт трапіканкі". 9.05 Поле цудаў. 9.55 Сьмехаланарама. 10.30 Агдадай мэлёдыю. 11.00 Навіны. 11.10 Захавай сябе. 11.50 Фільм К.Шахназарова "Амэрыканская дачка". 13.30 Мультфільмы. 14.00 Навіны. 14.20 "Джымі Сўпэрчарьяк". Мультсэрыял. 14.40 Марэфон-15. 15.00 Зорны час. 15.35 "Элен і хлопцы". 16.05 Джэм. 16.30 Сем дзён спорту. 17.00 Навіны. 17.20 "Сакрэт трапіканкі". 18.10 Час пік. 18.35 Агдадай мэлёдыю. 19.05 Мы. 19.45 Дабранач, дзеці! 20.00 Час. 20.45 Фільм М.Швэйцэра "Заплате цяля". 23.45 Навіны. 23.55 Фэстываль эстраднай песьні ў Сан-Рэма. Ч. 1.

Канал "Расея" 8.40 "Санта-Барбара". 9.35 Служба 299-00-00. 9.45 Сьлянскае пытаньне. 10.00, 16.00, 19.00, 22.00, 23.20 Весткі. 10.20 "Мужчыны і жанчыны". Камэдыя. 11.00 Аншыя і К°. 11.55 Кліп-антракт. 12.00 Кароткая памяць. 12.30 Астравіцкі каханьня. Р.Паўлс. 14.50 Кола гісторыі. 15.45 Там-там навіны. 16.20 Расея ў асобах. 16.35 Выратаваньне 111. 17.30 Мультфільм. 17.40 Л-клуб. 18.25 Лідар-прагноз. 19.35 Падрабязнасці. 19.45 "Санта-Барбара". 20.40 Гародок. 21.15 "Абсалютнае ўпэўненасьць". М/ф. 23.35 Міліцэйская хроніка. 23.45 Найлепшыя гульні НБА.

СПБ 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм-ТВ. 12.10 "Першае каханьне". 13.10 Хуткая дапамога. 13.40 Парады садовам. 13.50 Тэлеслужба бяспекі. 14.10 "Крысьці". М/ф. С. 1. 14.55 Як выйдзе. 15.40 Стыль жыцьця. 15.45 Авартайм. 16.00 "Манахі ва ўцеках". М/ф. 17.30 За вочы. 17.55 Студыя "Уяві". 18.10 Вялікі фэстываль. 18.50 Спартовыя навіны. 19.00 "Першае каханьне". 19.50 Тэлеслужба бяспекі. 20.00 "Крысьці". М/ф. С. 1. 20.45 Брва, церам. 21.10 Блеф-клуб. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.15 Бэнэфіс Я. Шэфрына.

IV канал, НТВ 7.30 Мір вашаму дому. 7.40 СІП. 7.50 Сьпяваю для Вас. 7.55 Ваш адвакат. 8.00 Майстрыха. 8.15 АБ-ВГДайка. 8.35 "Школ-фільм" для дзетка. 8.50 Але-ап! 9.20 Італьянская мова. 9.50 "Клініка". Тэлеспект. 10.30 СІП. 10.35 Сьвет грошай Адама Сымта. 11.10 Тэлеграф. 11.30 Апоўдні. 12.30 Чалавек у рынкавай эканаміцы. 13.00 Фільм "Ласі і ваўкі Аляскі". 13.30 СІП. 13.35 "Дэжа ву". М/ф. 15.20 "Народжаная для бегу". Д/ф. 15.35 Музычныя навіны. 15.45 Лекцыі Фэміды. 16.15 Музон. 16.45 СІП. 17.00 НТВ: анонс тыдня. 17.05 "Чароўныя гады". 17.30 Футбольны клуб. 18.00 Сеньня. 18.35 Герой дня. 19.00 Камэдыя "Пераапрунутыя, або як цяжка быць жанчынай". 20.35 Сэрыял "Доктар Кут". 21.00 Сеньня. 21.35 Час сэрыялу. "Жана д'Арк — у бітвах". 22.30 Часінка. 23.00 Сеньня. 23.20 Паўгадзіны пра тэніс.

Аўторак 2 красавіка

Беларускае тэлебачанне 7.30 Ранішні кактэйль. 7.50 Эканаміст. 8.00 Навіны. 8.15 Аўта-парк. 8.30 Абібок. 9.00 ТБ — школе. 9.30 "Вяртаньне ў Эдэм". 10.25 Гэта мы не вывучалі... 10.40 Мультфільмы. 11.00 "Скарб рыцара Мілётэ". М/ф. 12.25 "Цырк, дыг годзе". Д/ф. 12.50 "Сям'я". М/ф. С. 1. 15.00 Навіны. 15.15 "Сьмех пад сонцам". Д/ф. 15.50 ТБ — школе. 16.20

Усё пра ўсё. 16.45 Радавод. 17.20 Заняткі Н.Наважылавай. 17.50 Музычны антракт. 18.00 Мультфільм. 18.15 Бывайце здаровы. 18.25 Эканаміст. 18.35 MTV. 18.50 Навіны. 19.05 "Вяртаньне ў Эдэм". 20.00 Вэртыкаль. 20.40 Калыханка. 21.00 Панарама. 21.55 Музычны антракт. 22.05 М/ф "Ты ў мяне адна". 23.45 Мультфільм для дарослых. 24.00 Навіны.

ОРТ 5.00 Тэлераніца. 8.00 Навіны. 8.15 "Сакрэт трапіканкі". 9.05 Мы. 9.50 Мультфільм. 10.05 Чалавек і закон. 10.30 Агдадай мэлёдыю. 11.00 Навіны. 11.10 Мы і рынак. 11.50 "Месца сустрачы зьмяніць нельга". С. 4. 14.00 Навіны. 14.20 "Джымі Сўпэрчарьяк". 14.40 Квар'этэ "Вясёлая квампанія". 14.50 Мультытропія. 15.10 Чароўны сьвет, або Сінэма. 15.35 "Элен і хлопцы". 16.05 ...Да 16 і ня толькі. 16.30 Сем дзён спорту. 17.00 Навіны. 17.20 "Сакрэт трапіканкі". 18.10 Час пік. 18.35 Агдадай мэлёдыю. 19.05 Тэма. 19.45 Дабранач, дзеці! 20.00 Час. 20.45 Расейская музычная прэмія "Зорка". 22.35 Масква — Крэмль. 22.55 Навіны. 23.05 Фільм "Барабаняра". 0.50 "Месца сустрачы зьмяніць нельга". С. 4.

Канал "Расея" 8.40 "Санта-Барбара". 9.35 Служба 299-00-00. 9.45 Сьлянскае пытаньне. 10.00 Весткі. 15.10 Месяцаслоў. 15.20 Чароўная валіза. 15.30 "Кіра Лянгер: новы твар". Д/ф. 15.45 Там-там навіны. 16.00, 19.00, 22.00, 23.45 Весткі. 16.20 Расея ў асобах. 16.45 "Брэманскія музыкі". Мультсэрыял. 17.10 Рэтра-шлягер. 17.40 Мультфільм. 17.55 Прасьцей за простае. 18.25 Надзвычайны канал. 19.35 "Санта-Барбара". 20.30 Даміно М.Баярскага. 21.05 Фільм "Геній". 24.00 ЭКС.

СПБ 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм-ТВ. 12.10 "Першае каханьне". 13.10 Хуткая дапамога. 13.40 Парады садовам. 13.50 Тэлеслужба бяспекі. 14.10 "Крысьці". С. 2. 15.00 Блеф-клуб. 15.40 Стыль жыцьця. 15.50 Трыюмф у Марынінскім. 16.10 "Вуліца Рыбакоў у Клайпедзе". "Гвалт у мэтро". Т/ф. 16.55 Дзіцячая ТВ. 18.00 Па ўсёй Расеі. 18.20 Вялікі фэстываль. 18.50 Спартовыя навіны. 19.00 "Першае каханьне". 19.50 Тэлеслужба бяспекі. 20.00 "Крысьці". С. 2. 20.55 "Паглядзі на Арлекінаў". У.Набокаў. 21.15 "Мужчынская работа". Ф. 1. С. 1. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.15 "Адночы 20 гадоў усяго!". М/ф.

IV канал, НТВ 7.30 Мір вашаму дому. 7.40 СІП. 7.50 Сьпяваю для Вас. 7.55 Ваш адвакат. 8.00 Француская для дзетка. 8.00 У пошуках літаратуры. 9.00 Балетны геній. 10.00 Франс ТВ-крама. 10.30 СІП. 10.35 "Добрая вестка". Д/ф. 11.10 На залатым ганку сядзелі. 12.30 Чалавек у рынкавай эканаміцы. 13.00 Расейскі жываліс. "Айзазоўскі". 13.30 СІП. 13.35 "Падлетак". М/ф. С. 1. 15.05 Інформацыйны век. 15.35 Музычныя навіны. 15.45 Навадзельны манастыр. 16.15 Музон. 16.45 СІП. 17.00 "Чароўныя гады". 17.30 "Заможная жанчына". М/ф. С. 1. 18.00 Сеньня. 18.35 Герой дня. 19.00 Фільм "Рака Нігер". 20.50 "Доктар Кут". 21.00 Сеньня. 21.35 Час сэрыялу. "Жана д'Арк — у бітвах". С. 3. 22.30 Часінка. 23.00 Сеньня. 23.20 У пошуках прыгодаў. 23.50 Мэляманія.

Серада 3 красавіка

Беларускае тэлебачанне 7.30 Ранішні кактэйль. 7.50 Эканаміст. 8.00 Навіны. 8.15 "Імгненьні вечнасьці". Д/ф. 9.00 ТБ — школе. 9.30 "Вяртаньне ў Эдэм". 10.25 Мультфільмы. 10.45 Зорная ростань. 11.25 Відзьма-нявідзьма. 12.25 "Сям'я". М/ф. С. 2. 13.25 "Сонечны папалонік". Д/ф. 15.00 Навіны. 15.15 "Не страляйце ў белых лебедзяў". М/ф. С. 1. 16.30 Роднае слова. 17.00 Крэда. 17.20 Госьці ў дом. 17.50 Музычны антракт. 18.00 Майстэрні. 18.25 Эканаміст. 18.35 MTV. 18.50 Навіны. 19.05 "Вяртаньне ў Эдэм". 20.00 Хто гэта? 20.05 Сўпэргол. 20.40 Калыханка. 21.00 Панарама. 21.55 Музычны антракт. 22.10 "Інспектар крмінальнай паліцыі". С. 4. 23.50 Каралеўскае палываньне.

ОРТ 5.00 Тэлераніца. 8.00 Навіны. 8.15 "Сакрэт трапіканкі". 9.05 Тэма. 9.50 У сьвее жыцьцё. 10.30 Агдадай мэлёдыю. 11.00 Навіны. 11.10 Кантакт. 11.40 "Месца сустрачы зьмяніць нельга". С. 5. 14.00 Навіны. 14.20 "Джымі Сўпэрчарьяк". 14.40 Кактус і К°. 14.50 Домі-соль. 15.10 Покліч джунгляў. 15.35 "Элен і хлопцы". 16.05 Тэт-а-тэт. 16.30 Сем дзён спорту. 17.00 Навіны. 17.20 "Сакрэт трапіканкі". 18.10 Час пік. 18.35 Агдадай мэлёдыю. 19.05 У пошуках страчанага. 19.45 Дабранач, дзеці! 20.00 Час. 20.45 Камэдыя "Сабака Барбос і незвычайны крос". 21.20 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. "Панатынікас"(Грэцыя) — "Аякс" (Галандыя). 23.20 Навіны. 23.30 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. "Ювэнтус" (Італія

ПРАГРАМА ПЕРАДАЧАЎ

DW
Перадача "Часопіс. Праграма навінаў" трансляецца:
штопанядзелка: 03.00, 08.00, 12.00, 16.00, 20.00, 23.00, 01.00. (н), 14.00, 18.00, 22.00. (а), 23.00. (р);
што-аўторка, штосерады, шточацьвер, штопятніцы:
02.00, 03.00, 07.00, 10.00, 14.00, 18.00, 22.00. (а),
04.00, 05.00, 08.00, 12.00, 16.00, 20.00, 23.00, 01.00.
(н), 06.00, 23.00. (р); штосуботы: 02.00, 03.00, 07.00,
10.00, 14.00, 22.00. (а), 04.00, 05.00, 08.00, 12.00,
16.00, 18.00, 20.00, 23.00, 01.00. (н), 06.00, 23.00. (р);
штопятніцы: 02.00, 07.00, 14.00, 18.00. (а), 04.00,
08.00, 10.00, 12.00, 16.00, 20.00, 01.00. (н), 06.00. (р).
Перадача "Булвар Германія" трансляецца: штопанядзелка:
16.15, 21.00, 01.15. (н), 18.15. (а);
штоаўторка, штосерады, шточацьвер, штопятніцы:
03.15, 14.15, 18.15. (а), 12.15, 16.15, 21.00, 01.15.
(н); штосуботы: 03.15, 14.15. (а), 12.15. (н).

TV5
LA TELEVISION INTERNATIONALE
Тэлеронак + надвор'е + навіны 07.30. (у суботу й нядзелю
няма). Тэлечасопіс (Канада) 09.05. (Францыя-3).
13.35. (Швайцарыя) 20.30. (Францыя-2) 23.05. (Бэльгія)
02.00. Надвор'е + навіны 09.30. (у суботу й нядзелю
+ 09.00). Навіны. 11.30. Надвор'е на пляці кантынэнтах.
13.30, 20.25, 23.00. Часопіс TV5. 17.00. Часопіс TV5 +
надвор'е. 19.30. Вялікая музычная гульня
00.35. Вечаровыя навіны + надвор'е 01.30.

NBC SUPER CHANNEL
Аўторак, серада, чацьвер, пятніца Навіны NBC з Томам
Броўкі 07.00, начныя 02.30. Сусветныя навіны ITN
07.30. (кар. агляд), 19.00, 22.30. Сёньня. Агляд. Сусьветныя
навіны ITN. Ранішня Бізнэсінфармацыя FT
08.00. Супэрмаркет. 10.00. Эўрапейскі грашовы кругаварот.
11.00. Рупор (жывы рэпартаж зь біржы). 16.00. Амэрыканскі
грашовы кругаварот. 17.00. Вечаровыя бізнэс-навіны FT.
18.30. Субота — Навіны NBC з Томам Броўкі 07.30. Сусьветныя
навіны ITN
09.00, 19.00, 22.30. Нядзеля — Навіны NBC 07.30.
Сусьветныя навіны ITN. 10.00, 19.00, 22.30.

ARTE
Панядзелак, аўторак, серада, чацьвер Навіны. 71/2
20.30; штодзень Навіны. 8. 1/2 21.30.

RTL
RTL (st) — стэрэафонічнае суправаджэньне (dd) — суправаджэньне
DOLBY SURROUND SOUND
Панядзелак, аўторак, серада, чацьвер, пятніца Рэклама
тэлебачаньня RTL 06.30, 07.00, 07.30, 08.30, 09.00,
10.00. Навіны, спорт, прагноз надвор'я. 19.45.

ПЯТНІЦА, 29 сакавіка

DW
Буйным плянам 02.30, 11.30. (а), 04.30, 09.30, 13.30. (н),
06.30. (н). S-Zeit 05.15. (н), 08.15. (н), 10.15. (а). Контурь.
"У пагоні за сіньмі птушкамі" — нямецкі перасяленцы ў
Канадзе. Цудаў не бывае, толькі профэсія альбо грошы
даламожаць знайсці месца пад чужым сонцам 05.30, 09.00.
(н). ADAC — сябра і памочнікі кіроўцы. 13 мільёнаў кіроўцаў —
сэбры найстарэйшага аўтамабільнага клубу Нямецчыны 07.30,
11.00, 15.00. (а). Little Wonder. Гісторыя стварэньня нямецкіх
двухтактовых матацыклаў. У пошуках новага песьня. 10.30,
15.30. (а). "Спачатку ежа, потым мораль" — Бэртальд Брэхт.
Разам з Томасам Манам, ён быў найбуйнейшым нямецкім
пісьменьнікам першай паловы XX ст. 20.30. (н). "Жалеза
лётаць ня можа". Заводы Хуга Юнкерса ў Дэсау 22.30. (а).
Гледзішча 08.30, 13.00. (н), 19.00. (а). Эўрапейскі калейдаскоп.
17.00, 00.30. (н). З нагоды. Тэма тыдня. 17.30. (н), 19.30. (а),
23.30. (р). На тэму сучаснасьці 21.45. (н).

EUROSPORT
Алімпійскі часопіс 09.30. Аэробіка. Чэмпіянат ЗША. 10.00.
Чэмпіянат сьвету ў падняці цяжкасьці ў Пары, Фінляндыя.
11.00. Баршца. Чэмпіянат сьвету ў Будапэште. 12.00. Бокс.
13.00. Аўтагонкі (турыстычныя аўтамабілі). Рэпартаж з Італіі.
14.00. Сноўборд. Агляд сусьветнага турніру Biallonor's ISF
сваго профэсійцаў, 1995/1996. 14.30. Фанборд. Dale Fundoor
ў Парыжы, Бэрсі. 15.00. Часопіс пра матаспорт. 16.00.
Матацыкл. Гран-Пры. 17.00. Формула-1. Гран-Пры Бразыліі ў
Інтэрлягасе. Спробныя заезды (жыв. тр.). 18.00, 23.00. Гонкі
грузавікоў. Eurocar Truck Trial у Кэтэне, Нямецчына, і Тулузе,
Францыя. 19.00. Тэніс. Турнір ATP — Чэмпіянат Літону ў
Кі Біксэйне, ЗША. Другі паўфінал (жыв. тр.) 20.00. Конны спорт.
Кубак сьвету ў Парыжы, Бэрсі (жыв. тр.) 22.00. Алімпійскі
часопіс 01.00. Прафэсійцы баршцы. Кулачны бой 01.30.

RENDEZ-VOVS
Анонс праграмаў і фільмаў 02.05. Lovin' News (рэпартаж)
02.15. Францускі фільм 02.30. Activ' Nighlife (ратражныя
шоў-ночныя клубы) 03.50. Фільм "Усе да мне" (ЗША) 04.00.
Love Complexion (рэклама і продаж) 05.00. Прэзэнтую
Летыцыя: аматарскі фільм Nanou Production 05.10.

TV5
"Дамы сэра" тэлеронак 07.00, 16.30. Гісторыя новукі ў
Эўропе 09.35. Адрывы. 10.30. Някай жыве. 12.00. Ня трэба
моршчы. 11.35, 05.00. Штодзённік. 12.35, 06.00. Парыж
Люм'єр. 14.00, 20.00. "Імажэн". 14.30. Такі які. 16.00, 04.15
Бібі і яе сябры. 17.15. Музычная гульня. 17.45. Студыя
Габрыэле. 18.15. "Пытаньне да чэмпіёна" гульня. 18.45.
Пагляд на Амэрыку. 19.15, 02.30. Форт Баярд 21.00. Маршрут
гурмана 22.30. Таратата 23.40. Вольны выхад 00.45.
Належыць абмеркаваць 02.45. Сумесь 04.45.

NBC
Нарысы (Г+Н) Інтэрвію з Фростам. 19.30; Выключны стывь
жыцьця 22.00, 05.30. Найлепшыя ўрыўкі з шоў Сэлэны
Скот (Г+Н) 20.30, 04.00, 06.00. Відэамадэлі 21.30. Гольф.
Чэмпіянат PGA у ЗША. Freeroll McMoragon Classic 23.00,
03.00. Позна ўвечары з Кананам О'Бравном (Г+Н) 01.00.
Ток-шоў Грэга Кінэра (Г+Н) 02.00. Размовы пра блюз (Г+Н)
05.00.

ARTE
"Таямніца пірамідаў" д/ф (Францыя. 1992) 20.00. "Ніл"
д/ф, рэж. Стэфан Бэргман (Нямеччына. 1993) 20.45. Брут.
1996 21.00. "Лепарэла" т/ф, рэж. Д.Дамэж (Нямеччына.
1991) 21.45. "Крывавое жывё" д/ф (Аўстралія. 1990), рэж.
Боб Коналі і Робін Андэрсан 23.00. "Кіно і наш час" д/ф у
дзьвюх частках (Ч.1): Эрык Ромэр) 00.30. Партрэт музыканта
Жана "Тутса" Тылемана 01.30.

СУБОТА, 30 сакавіка

DW
З нагоды. Тэма тыдня 02.30, 11.30. (а), 05.30, 09.00. (н),
06.30. (н). Контурь. "Спачатку ежа, потым мораль" —
Бэртальд Брэхт. Разам з Томасам Манам, ён быў найбуйнейшым
нямецкім пісьменьнікам першай паловы XX ст. 03.30, 09.30,
13.30. (н). "Жалеза лётаць ня можа". Заводы Хуга Юнкерса
ў Дэсау. 10.30, 15.30. (а). "Ня хлебом адзінім..." 3. 1838
году ў Паўднёвай Аўстра-

ліі жывуць нямецкі перасяленцы. Стратаята мазайка
даліны Бароса. 17.00. (н). Скалапад Лютц Протц. 4.5: Гара
Вінсан — шлях да вяршыні Антарктыды 22.30. (а). Праблемы
экалёгіі ў "Чорным трохкутніку" Эўропы 00.30. (н). На тэму
сучаснасьці 05.15, 08.15. (н). Гледзішча 07.30, 11.00, 15.00.
(а). Эўрапейскі калейдаскоп 08.30, 13.00. (н). Царква і
грамадзтва. 10.15. (а). Пленум. 16.15, 01.15. (н). Про матацтва
і ня толкі. 16.30, 23.30. (н). Размовы пра будучыню. 18.15. (н).
Булвар Біб. 19.00. (н). 100 градусаў 20.30. (н). Пасьпех
у Нямецчыне. Першыя 40. 21.30. (н). Гортаючы старонкі.
Фрыдэльм Пток чытае твор "Паззія і праўда" Э.В.Гэтэ. 43.01.30.
(н).

EUROSPORT
Баскетбол. SLAM 09.30. Формула-1. Гран-Пры Бразыліі ў
Інтэрлягасе. Спробныя заезды. 10.00, 13.30. Часопіс пра
матаспорт. 11.00. Майстра Trial у Парыжы, Бэрсі. 12.00.
Матацыкл. Гран-Пры Малайзіі ў Шах Аляме. 13.00, 17.30. Тэніс,
турнір ATP — Чэмпіянат Літону ў Кі Біксэйне, ЗША. Другі
паўфінал. 14.30. Раварны спорт. International Road Critorium
у Францыі. Першы этап Gaillac-Gaillac (191 км) (жыв. тр.).
16.30. Формула-1. Гран-Пры Бразыліі ў Інтэрлягасе. Кваліфікацыйныя
заезды (жыв. тр.). 18.00, 20.00, 23.00. Трасот Pulling Рэпартаж
з Олденбургу, Нямецчына. 19.00. Скаркі ў вадзі. Кубак
Эўропы ў Ахене, Галандыя 21.00. Бокс. "Супэрбой" 23.00.
Тэніс. Турнір ATP — Чэмпіянат Літону ў Кі Біксэйне, ЗША.
Мужчынскія двойкі 01.00. Заканчэньне перадачы 03.00.
Матацыкл. Гран-Пры Малайзіі ў Шах Аляме (жыв. тр.) 06.30.

RENDEZ-VOVS
Анонс праграмаў і фільмаў 02.05. Lovin' News (рэпартаж)
02.15. Амэрыканскі фільм 02.20. Хованкі (схованая камора)
03.35. Lovin' News (рэпартаж) 03.50. Фільм "Залата губа"
(Францыя) 03.50. Love Complexion (рэклама і продаж) 05.30.
Прэзэнтую Летыцыя: аматарскі фільм Nanou Production 05.20.

TV5
Водбліскі 07.00, 05.00. Абсыдьян 08.00. Гексагон 08.30.
Занятая французка 08.45. Бібі і яе сябры 09.35. Міжнародная
стаўка. 10.30, 06.30. У фокусе — Эўропа. 11.00. Спорт. 11.35.
Спорт Афрыка. 12.30, 02.45. Сідніфа. 13.15. Далёгляды. 14.00,
06.00. Клер Лямарш. 14.30. Под покрывом. 15.15. Гатэ. 16.00.
Удэкі. 16.30. Франкафонія. Les Colocs. 17.15. Гэні ў траве.
17.45. Ляна-парк. 18.15. "Пытаньне да чэмпіёна" гульня.
18.45. 7 дзён у Афрыцы. 19.15. Матчу няма 20.00. "Імажэн".
Наша Імажэн 21.00. Кінэаля 22.30. Музычная гульня 23.40.
Пагляд на Амэрыку 02.30. Таратата 03.30. Сумесь 04.45.

NBC
Пераможцы 07.00. Група МакЛяфіна. Палітычныя дыскусіі
вакол круглага стала 08.00. Прыватныя, Аўстрыя! Прыватныя,
Вена! 08.30. Эўрапейскі калейдаскоп 09.30. Спытай у кампутару.
10.00. Супэрмаркет. 12.00. Месца адпачынку (Г+Н). 13.00.
Відэамадэлі (Г+Н). 13.30. Нарысы: Ушышка (Г+Н). 14.00.
Дакументальныя фільмы пра Нацыянальную Футбольную Лігу.
15.00. Гольф. Эўрапейскі чэмпіянат PGA. 16.00. Тыдзень NHL.
17.00. Гэты тэніс. 18.00. Нарысы. Морскі бой (новы сэрыял).
Дакументальныя фільмы пра гісторыю вайна-морскага флэту
(Г+Н). 19.30. Найлепшыя з шоў Сэлэны Скот (Г+Н) 20.30,
06.00. Плянэта на зрэзе часу 21.30. Вечаровыя шоў з Джем
Лена (Г+Н+Ф) 23.00. Баскетбол NCAA (жыв. тр.). Фінальная
чацьвёрка. Паўфінал March Madness 23.30.

НЯДЗЕЛЯ, 31 сакавіка

DW
УХ ТЫ! Забавы й хіты 02.30, 18.30. (а). Пасьпех у Нямецчыне.
Першыя 40. 03.30, 19.30. (а), 12.30. (н). Про матацтва і ня
толкі 04.30, 23.30. (н). Аўстрыйскія зомалёўкі 05.00. (н).
Контурь. Праблемы экалёгіі ў "Чорным трохкутніку" Эўропы
06.30. (н). Скалапад Лютц Протц. 4.5: Гара Вінсан — шлях
да вяршыні Антарктыды 07.30, 15.30. (а). "Ня хлебом адзінім..." 3. 1838
году ў Паўднёвай Аўстраліі жывуць нямецкі перасяленцы.
Стратаята мазайка даліны Бароса. 11.00, 21.00. (н). Кітайско-нямецкія
камэрцыйныя адносіны 23.30. (р). Пленум 08.15, 20.15. (н).
Гортаючы старонкі. Фрыдэльм Пток чытае твор "Паззія і праўда"
Э.В.Гэтэ. 43.01.30. (н). Бульвар Біб 09.00. (н). Размовы пра
будучыню. 10.15. (н). Шоў Вы скажыце! Размовы курс ням./рас.
(37). 12.15, ням./гішл. (37) і ням./амэр. (37). 14.30; ням./анг.
(37). 18.15. 100 градусаў 14.00. (н). Афіцыйны бон. 14.15. (а).
Эўрапейскі калейдаскоп. 15.00, 22.30. (а). Праз-клуб. 16.15.
(н). Швайцарскія зомалёўкі. 17.00. (н). Кампакт. Падаеі мінулага
тыдня 20.30, 00.00. (н), 22.00. (а), 23.00. (р). Спортвы
рэпартаж 01.15. (н).

EUROSPORT
Формула-1. Гран-Пры Бразыліі ў Інтэрлягасе. Кваліфікацыйныя
заезды. 10.00, 13.30. IndyCar. PPG IndyCar World Series у
Сэрфэр Парадайз, Квінслэнд, Аўстралія. 11.00, 21.00. Матацыкл.
Гран-Пры Малайзіі ў Шах Аляме. 12.30, 15.00, 22.00. Формула-1.
Гран-Пры Бразыліі ў Інтэрлягасе. Размінка (жыв. тр.). 14.30.
Конны спорт. Кубак сьвету ў Парыжы, Бэрсі (жыв. тр.). 15.30.
Раварны спорт. International Road Critorium у Францыі. Другі
этап Mazamet Aussillon — Pic de Nore (80 км) і трэці этап
(жыв. тр.). 17.30. Скаркі ў вадзі. Кубак Эўропы ў Ахене,
Галандыя. 18.00. Формула-1. Гран-Пры Бразыліі ў Інтэрлягасе
(жыв. тр.). 19.00, 23.00. Тэніс. Турнір ATP — Чэмпіянат Літону ў
Кі Біксэйне, ЗША. Фінал 00.30.

RENDEZ-VOVS
Анонс праграмаў і фільмаў 02.05. Gay News (рэпартаж)
02.15. Гей-кіно 02.20. Gay Nightlife 04.15. Гей-фільм 04.20.
Love Complexion (рэклама і продаж) 05.40. Аматарскі гей-фільм
05.50.

TV5
Спорт 07.00. Франкафонія 08.00, 02.45. Адрывы. 08.30.
Бібі і яе сябры 09.35. Плянэта "Музыка". Хорам з Абрасенавым.
10.30. Форт Баярд. 11.35, 05.00. Спасьліка. Філіп Ліпустаэль.
13.00, 06.30. Азбука ў мялянку. 13.25. Маршрут гурмана. 14.00.
Манрэаль, адкрыты горад 2/13. 14.30. Культурнае асяродзьдзе.
15.15. Астрыва. 16.30. Лопух. 17.15. Фан-школа. 18.00.
Прыемнага адпачынку. 18.45. Пераліскі. 19.15. 30 мільёнаў
сэбры 20.00. 52 на адну 21.00. Цяперашні час 22.00. "Нягодніца"
фільм 23.40. Калейдаскоп 01.00. Пагляд на Амэрыку 02.30.
Гняздо птушкі, што падае 03.15. Сумесь 04.45.

NBC
Бізнэс за тыдзень 07.00. Про бізнэс сур'эзна 08.00. Пераможцы
08.30. Натхненныя 09.00. Нарысы. Морскі бой (новы сэрыял).
Дакументальныя фільмы пра гісторыю вайна-морскага флэту
(Г+Н). 10.30. Нарысы: Рэсея сёньня. Прэзэнтую сэр Пітэр
Усыйнаў (Г+Н). 11.30. Супэрмаркет. 12.00. Група МакЛяфіна
(Г+Н). 13.00. Эўропа. 19.00. Вывучэньне дзейнасьці й развіцьця
Эўрапейскага Зьвязу (Г+Н). 13.30. Інтэрвію з Фростам. Актар
Энтані Хопкінс (Г+Н). 14.00. Найлепшыя гульні Нацыянальнае
Футбольнае Лігі. 15.00. Конны спорт. Міжнародныя скаркі.
15.30. Агляд чэмпіянату PGA. 16.00. Агляд SPGA. 16.30. Баскетбол
NCAA. 17.00. Пагляд на прэсу. 18.00. Падарожнік. 19.30.
Найлепшыя з шоў Сэлэны Скот (Г+Н) 20.30, 06.00. Нарысы:
Е.С.Бах. 4.2. Прэзэнтую сэр Пітэр Усыйнаў 21.30. Баскетбол
NCAA. 23.00. Баскетбол NCAA (жыв. тр.). Фінальная чацьвёрка.
Паўфінал March Madness 00.30.

спорт. Міжнародныя скаркі. 15.30. Агляд чэмпіянату
PGA. 16.00. Агляд SPGA. 16.30. Баскетбол NCAA. 17.00. Пагляд
на прэсу. 18.00. Падарожнік. 19.30. Найлепшыя з шоў Сэлэны
Скот (Г+Н) 20.30, 06.00. Нарысы: Е.С.Бах. 4.2. Прэзэнтую
сэр Пітэр Усыйнаў 21.30. Баскетбол NCAA. 23.00. Баскетбол
NCAA (жыв. тр.). Фінальная чацьвёрка. Паўфінал March Madness
00.30.

BBC WORLD

Панядзелкі

Навіны + Сусьветны бізнэс, 24 гадзіны 01.00. Навіны
02.00. Грошы 02.10. Салён навіноў + Сусьветны бізнэс, Азія
сёньня, 24 гадзіны 03.00. Апошнія паведамленьні 06.00. Грошы
06.05. Навіны дня 07.00. Навіны. 10.00. Грошы. 10.15. Навіны
+ Бізнэс, Надвор'е. 11.00. Тайм-аўт. Ежа й пітво. 11.30. Дошка
навіноў. 12.00. Апошнія паведамленьні. 14.00. Карэспандэнт.
14.05. Навіны. 15.00. Сусьветны бізнэс. 15.15. Гадзіна навіноў
з краінаў Азіі і Ціхаакіянскага рэгіёну. 15.30. Тайм-аўт.
16.30. Навіны. 17.00. Грошы. 17.15. Навіны + Бізнэс. 18.00.
Тайм-аўт. Паказ моды. 18.30. Навіны 20.00. Сусьветны бізнэс.
19.15. Тайм-аўт. Свет заўтра. 19.30. Свет сёньня 20.00. Апошнія
паведамленьні 22.00. Грошы 22.05. Навіны + Надвор'е 23.00.
Тайм-аўт. Сьвята 23.30. Рэпартаж пра падзеі ў сьвеце +
Сусьветны бізнэс, 24 гадзіны 01.00.

Аўторкі

Навіны + Сусьветны бізнэс, 24 гадзіны 01.00. Навіны
02.00. Начныя навіны 02.10. Салён навіноў + Сусьветны бізнэс,
Азія сёньня, 24 гадзіны 03.00. Апошнія паведамленьні 06.00.
Панарама 06.05. Навіны дня 07.00. Навіны. 10.00. Панарама.
10.15. Навіны + Бізнэс, Надвор'е. 11.00. Тайм-аўт. Свет заўтра.
11.30. Дошка навіноў. 12.00. Навіны. 14.00. Грошы. 14.15.
Навіны. 15.00. Сусьветны бізнэс. 15.15. Гадзіна навіноў з
краінаў Азіі і Ціхаакіянскага рэгіёну. 15.30. Шоў Эндру
Нэйла. 16.25. Навіны. 17.00. Панарама. 17.15. Навіны + Бізнэс.
18.00. Тайм-аўт. Ежа й пітво. 18.30. Навіны. 19.00. Сусьветны
бізнэс. 19.15. Тайм-аўт. Фільм '96 з Бары Норманам. 19.30.
Свет сёньня 20.00. Апошнія паведамленьні 23.00. Панарама
22.05. Навіны + Надвор'е 23.00. Тайм-аўт. Паказ моды 23.30.
Рэпартаж пра падзеі ў сьвеце + Сусьветны бізнэс, 24 гадзіны
01.00.

Серады

Навіны + Сусьветны бізнэс, 24 гадзіны 01.00. Навіны
02.00. Начныя навіны 02.09. Салён навіноў + Сусьветны бізнэс,
Азія сёньня, 24 гадзіны 03.00. Апошнія паведамленьні 06.00.
Сусьветныя дэбаты 06.05. Навіны дня 07.00. Апошнія паведамленьні.
10.00. Далёгляды. 10.05. Навіны + Бізнэс, Надвор'е. 11.00.
Тайм-аўт. Фільм '96 з Бары Норманам. 11.30. Дошка навіноў.
12.00. Навіны. 14.00. Панарама. 14.15. Навіны. 15.00.
Сусьветны бізнэс. 15.15. Гадзіна навіноў з краінаў Азіі і
Ціхаакіянскага рэгіёну. 15.30. Шоў Эндру Нэйла. 16.25.
Апошнія паведамленьні. 17.00. Аглені Галывуд. 17.05. Навіны
+ Бізнэс. 18.00. Тайм-аўт. Свет заўтра. 18.30. Навіны. 19.00.
Сусьветны бізнэс. 19.15. Тайм-аўт. Аўтаймгненьне 20.30. Свет
сёньня 21.00. Апошнія паведамленьні 22.00. Арэнтэр — Паўночная
і Паўднёвая Амэрыка 22.05. Навіны + Надвор'е 23.00. Тайм-аўт.
Ежа й пітво 23.30. Рэпартаж пра падзеі ў сьвеце + Сусьветны
бізнэс, 24 гадзіны 01.00.

Чацьвяргі

Навіны + Сусьветны бізнэс, 24 гадзіны 01.00. Навіны
02.00. Начныя навіны 02.09. Салён навіноў + Сусьветны бізнэс,
Азія сёньня, 24 гадзіны 03.00. Апошнія паведамленьні 06.00.
Арэнтэр — Паўночная і Паўднёвая Амэрыка 06.05. Навіны
дня 07.00. Апошнія паведамленьні. 10.00. Сусьветны дэбаты.
10.05. Навіны + Бізнэс, Надвор'е. 11.00. Тайм-аўт. Аўтаймгненьне.
11.30. Дошка навіноў. 12.00. Апошнія паведамленьні. 14.00.
Далёгляды. 14.05. Навіны. 15.00. Сусьветны бізнэс. 15.15.
Гадзіна навіноў з краінаў Азіі і Ціхаакіянскага рэгіёну.
15.30. Шоў Эндру Нэйла. 16.25. Апошнія паведамленьні. 17.00.
Арэнтэр — Паўночная і Паўднёвая Амэрыка. 17.05. Навіны +
Бізнэс. 18.00. Тайм-аўт. Сьвята 19.30. Свет сёньня 20.00.
Апошнія паведамленьні 22.00. Карэспандэнт 22.05. Навіны +
Надвор'е 23.00. Тайм-аўт: Свет заўтра 23.30. Рэпартаж пра
падзеі ў сьвеце + Сусьветны бізнэс, 24 гадзіны 00.00.

Пятніцы

Навіны + Сусьветны бізнэс, 24 гадзіны 01.00. Навіны
02.00. Начныя навіны 02.09. Салён навіноў + Сусьветны бізнэс,
Азія сёньня, 24 гадзіны 03.00. Апошнія паведамленьні 06.00.
Час пытаньняў 06.05. Навіны дня 07.00. Апошнія паведамленьні.
10.00. Час пытаньняў. 10.05. Навіны + Бізнэс, Надвор'е. 12.00.
Тайм-аўт. 11.30. Дошка навіноў. 12.00. Навіны. 14.00. Усцяжкі
і кожны. 14.05. Навіны. 15.00. Сусьветны бізнэс. 15.15.
Гадзіна навіноў з краінаў Азіі і Ціхаакіянскага рэгіёну.
15.30. Тайм-аўт. Свет заўтра. 16.30. Апошнія паведамленьні.
17.00. Час пытаньняў. 17.05. Навіны + Бізнэс. 18.00. Тайм-аўт.
Аўтаймгненьне. 18.30. Навіны + Надвор'е. 19.00. Сусьветны
бізнэс. 19.15. Тайм-аўт. Сьвята 19.30. Свет сёньня 20.00.
Апошнія паведамленьні 23.00. Час пытаньняў 22.05. Навіны +
Надвор'е 23.00. Тайм-аўт: Фільм '96 з Бары Норманам 23.30.
Рэпартаж пра падзеі ў сьвеце + Сусьветны бізнэс, 24 гадзіны
00.00.

Суботы

Навіны + Сусьветны бізнэс, 24 гадзіны 01.00, 03.00,
05.00, 05.00. Навіны + Надвор'е 02.00, 07.00, 08.00, 11.00,
13.0

Расклад руху аўтобусаў з аўтавакзалаў "Цэнтральны" і "Усходні"

Table with columns: ЗЬ МЕНСКУ, ЦЭНТРАЛЬНЫ, У МЕНСК. Rows show bus routes with departure/arrival times and distances to various stations like Баранавічы, Вільня, Валожын, Ліда, Горадня, Мядзел, Нарач, Наваградак, Паставы, Рыга, Смалгонь, Сьвіслач, Сьвір, Слонім, Барысаў.

Table with columns: ЗЬ МЕНСКУ, УСХОДНІ, У МЕНСК. Rows show bus routes to destinations like Бабырыск, Лагойск, Бягомаль, Салігорск, Гомель, Бабырыск-Касцюковічы, Магілёў, Крычаў, Лельчыцы, Рэчыца, Сьветлагорск, Слуцк, Рэчыца, Салігорск, Жыткавічы, Варшава, Астравец.

АБАВЯЗКІ ПРАВАДНІКА

Што Вы ведаеце аб правах пасажыраў, едучы ў пасажырскім ці хуткім цягніку, напрыклад, зь Менску ў Адэсу? Усе Вашыя правы і абавязкі адлюстраваныя ў Тыповой інструкцыі правадніка пасажырскага вагону, зацьверджанай Міністэрствам шляхоў зносінаў СССР ад 2 лютага 1989 году. Гэтая інструкцыя дзейнічае дагэтуль.

Парадак у вагоне
Праваднік абавязаны:
- вывесіць шыльдачку з прозьвішчам, імям і імям па бацьку на дзвярох службовага купэ;
- трымаць вагон у чысьціні і захоўваць нармальную тэмпературу ў вагоне адпаведна з санітарнымі правіламі;
- ня меней за два разы на суткі рабіць вільготную прыборку ў вагоне, а ў прыбіральных — пры неабходнасці, але ня меней за чатыры разы на суткі з абавязковым мыцьцём падлогі.

Гарбата
Праваднік абавязаны:
- у вагонах пасажырскіх цягнікоў ня меней за тры разы на дзень з 8 да 10, з 15 да 17 і з 20 да 22 гадзінаў паводле мясцовага часу забясьпечваць пасажыраў гарбатаю, кавай, кандытарскімі вырабамі за ўсталяваны кошт, а ў фірмовых цягніках і ў спальных вагонах цягнікоў усіх катэгорыяў — на патрабаваньне пасажыраў кругласутачна. Пры абслугоўваньні пасажыраў гарбатаю праваднік абавязаны быць у белым халаце ці фартуху;
- падтрымліваць наяўнасьць кіпну ў пасажырскіх вагонах цягнікоў далёкага руху, міжабласных зносінаў і ў дзіцячых вагонах прыгарадных цягнікоў.

Ложак
Праваднік абавязаны:
- у вагонах са спальнымі месцамі выдаваць пасьцельную бялізну пасажырам на ўвесь час руху за асобную плату;
- на жаданьне пасажыра пры магчымасьці замяніць скарыстаную пасьцельную бялізну ў часе руху за плату;
- дастаўляць камплекты спальнай бялізны на месцы пасажыраў, а таксама рыхтаваць ложкі інвалідам, хворым, старым, пасажырам з малымі дзецьмі;
- за 30 хвілінаў да прыбыцьця пасажыраў на станцыю прызначэньня ці перасадкі прыбраць пасьцельную бялізну, камплекты пасьцельнай бялізны складаецца зь сеньніка, падушкі, коўдры, дзьвюх прасьцінаў, адной наўлечкі і ручніка.

Іншыя абавязкі
Праваднік абавязаны:
- пры адсутнасьці радыё абвешчаць пасажырам удзень назвы прыпынкаў, паведамляць пра межы санітарных зонаў і працягласьць стаянак цягніка; уначы рабіць гэта на просьбу пасажыраў;
- распаўсюджаць сярод пасажыраў кнігі, газэты, часопісы, рэкламна-інфармацыйныя матэрыялы, прадаваць сувэніры і іншыя прамысловыя тавары, выдаваць на просьбу пасажыраў шашкі, шахматы і інш. і пры неабходнасьці рабіць пасажырам першую дапамогу;
- пры адсутнасьці цэнтралізаванага ацяпленьня ў час паленьня катла цьвёрдым палівам падтрымліваць тэмпературу ў вагоне 18 градусаў;
- не захоўваць староньнія прадметы ў тамбурах, праходах;
- не пакідаць бяз догляду вагоны.

Квіткі
Пры адборы ў пасажыра праязных дакумэнтаў як перад пачаткам рэйсу, так і ў час руху праваднік павінен скасаваць іх, не парушаючы кампостарныя знакі. Выключэньне складаюць праязныя дакумэнты транзытных пасажыраў, якім у часе руху трэба перасаджвацца на іншы цягнік, і пасажыраў, якія жадаюць дарогай зрабіць прыпынак з падаўжэньнем тэрміну дзейнасьці квітка. Гэтыя дакумэнты пасажыраў на станцыю прызначэньня. Калі выявіцца, што праваднік згубіў квіток пасажыра, ён абавязаны скласьці акт, які разам зь ім падпісваюць пасажыр і начальнік цягніка (мэханік-брыгадзір). Акт пацьвярджае штампам станцыі, дзе цягнік мае прыпынак ня меней за 10 хвілінаў. Гэтая станцыя выдае новыя праязныя дакумэнты да станцыі канчатковага руху пасажыра з адзнакай "заміж згубленага". Дакумэнты фармаля начальнік цягніка (мэханік-брыгадзір) ці праваднік вагону ў квітковых касах без удзелу пасажыра. Калі квіток быў у два бакі, пасажыру даюць другі асобнік акту, на падставе якога станцыя зваротнага руху выдае яму квіток без спаганьня платы. Пры неабходнасьці харчаваньня правадніка ў вагоне-рэстаранцыі начальнік цягніка (брыгадзір-мэханік) падмяняе гэтага правадніка.

Праваднік вагону нясе адказнасьць за наступныя парушэньні:
- адмову пасажыру ў пасады пры наяўнасьці квітка ў гэты вагон;
- адмову пасажыру з квітком на гэты цягнік, але ў іншы вагон у пасады на станцыях з кароткачасовымі стаянкамі;
- высадку пасажыра раней ці пазьней за станцыю прызначэньня, пазначаную ў квітку;
- высадку пасажыра з сапраўдным квітком, але з пазьнейшаю датай выпраўленьня або незразумелым нумарам вагону, пазначаным у квітку;
- адсутнасьць на вагоне парадкавага нумару;
- закрыцьце для карыстаньня адной з прыбіральных вагоў;
- паўторнае выкарыстаньне бялізны;
- спаганьне за паслугі кошту, большага за ўсталяваны;
- паленьне ў службовым купэ ці салёне;
- знаходжаньне ў стане алькагольнага, наркатычнага або таксычнага ап'яньня.

Праваднік, якія дапусьцілі адно зь пералічаных парушэньняў, адхіляюцца ад гэтай працы.

Да ўвагі пасажыраў цягнікоў міжнародных зносінаў
Праваднік цягніка, які абслугоўвае прычэпныя групы вагонаў за мяжой, абавязаны ведаць адрасы й тэлефоны прадстаўніцтваў краіны за мяжой. Праваднік павінен мець пры сабе міжнародныя тарыфы на пляцкарты і іншыя дапаўняльнікі, каштарыс у замежнай валюце на прадукты. Ён абавязаны на патрабаваньне пасажыраў рабіць адзнакі на праязных дакумэнтах міжнародных зносінаў і пацьвярджаць іх штампам станцыі. Праваднік абавязаны прымаць ад пасажыраў замовы на сынданак, ранішняю каву, абед і г.д., калі ў цягніку маецца вагон-рэстаранцыя, а таксама інфармаваць пасажыраў пра магчымасьць набыць прадукты харчаваньня й напоі. Правадніку забараняецца прадаваць пасажырам тавары, набытыя за свой кошт; патрабаваць чаювыя і браць іх; правозіць сваю пошту і браць яе ў пасажыраў; аддаваць перавагу адным пасажырам перад іншымі; паліць у прысутнасьці пасажыраў; ужываць сьпартныя напоі ў часе паездкі.

Ад рэдакцыі: Мы пэўныя, што атрыманай інфармацыі Вам дастаткова, каб адчуваць сябе годна пры парушэньні Ваших правоў. Калі Вы не задаволеныя працай правадніка, можаце напісаць скаргу начальніку цягніка ці перадаць яе вусна, калі й гэта не паўплывае, даведайцеся назву арганізацыі, да якой прыпісаны цягнік, і звяртайцеся са скаргай туды. Падставай да Вашай скаргі будзе інструкцыя, якую мы Вам прапанавалі.

СВЕТ

■ Брытанская ялавічына таксама небяспечная. Прынамсі так палічылі ў некаторых краінах Заходняе Эўропы. Тут з'явіліся паведамленні пра сувязь жывельнае хваробы "шалёная карова" з рэдкім захворваннем мазгоў чалавека. На запатрабаванне Нямеччыны Эўрапейскі Звяз забараніў завод на кантынэнт брытанскае жывёлы ды ялавічыны. Кампанія МакДональдс таксама вырашыла не карыстацца брытанскай ялавічынай. У Эўропе замест брытанскага будзе выкарыстоўвацца галандзкае ды гішпанскае мяса. На саміх брытанскіх астравах абмяркоўваюць пытанне пра поўнае ці частковае знішчэнне пагалоўя буйной рагатай жывёлы.

■ Пакончыць зь нелегальнай іміграцыяй вырашылі амэрыканскія кананадаўцы. Палата прадстаўнікоў кан-

грэсу ЗША прыняла законнапраект аб спыненні нелегальнай іміграцыі. Цяпер нелегальным імігрантам цяжэй будзе атрымаваць дапамогу ды ўладкоўвацца на працу. Падвоіцца колькасць памежных пастоў і патрулёў, будучы пабудаваныя агароджы ўздоўж мяжы з Мэксыкай. Дзеці незаконных імігрантаў будуць пазбаўленыя магчымасці наведваць грамадзкія школы... Як сказаў рэспубліканец з Тэхасу Лямар Сміт, прыспеў час вызначыць новыя прыярытэты. Іміграцыя — гэта ня права, а прывілей. Палова нелегальных імігрантаў прыехалі ў краіну зь легальнымі турыстычнымі візамі, ды так і засталіся там, — падкрэсліў Л.Сміт. Для набыцця законапраектам статусу закону, неабходна, каб яго ўхвалілі сэнат ды прэзідэнт.

■ Галандцы ня выдала візы на ўезд у краіну Уладзіміру Жырыноўскаму. Лідар ЛДПР хацеў паехаць у Гаа-

гу, каб выступіць абаронцам сэрбскіх афіцэраў на працэсе, арганізаваным ваенным трыбуналам ААН па ваенных злачынствах. Паводле словаў пасла Галандыі, урад яго краіны здолее разгледзець хадаініштва Жырыноўскага наконт візы толькі пасля таго, як атрымае адпаведную просьбу з боку міжнароднага трыбуналу ў Гаазе.

■ Японскі падарожнік Кэніці Хары вырашыў пераплыць Ціхі Акіян на чаўне, зробленым з 22 тысячаў перапрацаваных алюмініевых піўных бляшанак. Экалагічны човен будзе прыводзіцца ў дзеянне электрарухавіком, энэргію якому будзе забяспечваць сонечная батарэя. За чатыры месяцы 57-гадовы падарожнік збіраецца праплысці 16 тысячаў кіляметраў і вярнуцца назад у Японію. Гэта першая ў свеце спроба пераадолець акіян на выключна сонечнай энэргіі.

■ Шахматны чэмпіянат

с'вету паводле версіі FIDE паміж расейцам А.Карпавым і амэрыканцам Г.Камскім адбудзецца ў Багдадзе. Так вырашыў прэзідэнт FIDE, ён жа прэзідэнт Калмыкіі, Кірсан Ілюмжынаў. Гэтае рашэнне выклікала немалы скандал. Бо, як вядома, ЗША забараняюць сваім грамадзянам ездзіць у Ірак. Непаўналетняму Гату Камскаму пагражае ў гэтым выпадку знявольненне ды штраф. Сам Г.Камскі ды ягоны бацька Рустэм — мусульмане, і таму ня маюць нічога супраць Багдаду. Але цяжка сказаць ці знойдуць яны мужнасць праштацца амэрыканскім уладам і паехаць у Ірак. Калі Ілюмжынаў не дамовіцца з уладамі ЗША, матч, напэўна, давядзецца перанесці. Прэзідэнт FIDE выбраў Багдад за самага высокага прызовага фонду. Садам Хусейн прапанаваў 2 мільёны даляраў ЗША і вельмі добрую арганізацыю чэмпіянату.

прадукцыяй Bellta, нават не пазначыўшы адрас вытворцаў. Пра берасьцейскі ды менскі дызайн лепей не казаць.

Нічога радыкальна новага на выставе не было. З апошняга "піску" — Lapidus, Xerios GIVENCHY ды Safari, тое што ўжо ёсць на рынку Літвы 2-3 гады. Што да GIORGIO Beverly Hills, Armani ды Bourjoі, дык іх ужо проста раздавалі, каб хоць неяк падагрэць цікавасць да гэтых аддзелаў. Зрэшты, набор L'Arte de Gucci мне надаўся.

Pelene па-літоўску — Папялушка. Сярод люксы

аздобы ды экзатычных трункаў, сярод музыкі й кветак, ёю, Папялушчаккай, была беларуская бытавая хімія, прадукцыя якой ліхаманкава скуплялі... эўрапейскія вытворцы. Многія саматужныя рэцэпты нашых "с'пяцоў" апынуліся сапраўдным адкрыццём як паводле інгрыдыентаў, так і паводле тэрапэўтычных якасцяў. Але гэта засталася па-за кадрам.

А ў кадры — літоўскія "міс" з архідэямі, з горами Christian Dior ды Chanel, з літоўскімі палітыкамі, шчаслівымі за сваю краіну.

Сяргей Харэўскі

Падрыхтаваў Ул.Бараніч

ла плякатам да выставы, якая ўвасобіла апафэоз буржуазных памкненняў невялікае краіны. У праграму выставы ўваходзіў агляд "міс" з розных куткоў Літвы за мінулыя тры гады, конкурс цырульнікаў з розных краінаў, дэманстрацыя магчымасцяў касмэталогіі, у тым ліку і касмэтаплястыкаў (да прыкладу, можна было тутсама змяніць форму сваіх вуснаў з гарантыяй на пяць гадоў).

Гэтая падзея ня мае ні-

чога агульнага з забавляльнымі відовішчамі. Мэта арганізатараў і ўдзельнікаў — высветліць попыт, пашырыць рынак, атрымаць прыбытак. Тут, у павільёне LITECHO, адбыліся кантакты, закупляўся оптам тавар. Натуральна, шырокая публіка суды не прыцягвалася: кошты квіткаў на розныя імпрэзы ў межах выставы дасягалі \$100. Тут дыфэлявалі прадаўцы і пакупнікі, палітыкі (мэр Відунас, спадар Гражуліс, напрыклад, старшы-

ня камісіі па справах нацыянальных меншасцяў, добра вядомы сярод віленчукоў-беларусаў, міністры, партыйцы...), натоўп журналістаў і... жанчыны.

На выставе гэтым разам прадстаўляліся ўсе галоўныя фірмы Эўропы і Амэрыкі. Натуральна, буйнейшымі нацыянальнымі павільёнамі былі французскі ды італьянскі. Дыяпазон вытворцаў выглядаў дэмакратычна: ад знаёмых беларускам Pollena і Florena да Charl's Jordash і Dali.

Натуральна, што ў такім саборніцтве дызайну і водараў, найлепшаю прынадаю сталіся нацыянальныя сымбалі: нельга было не звярнуць увагу на швэйцарскія каровіны званочкі, альбо на макет вежы Эйфэля, якая нібы маяк пазначала беспамылковы кірунак, ці адвесьці вочы ад зорна-паласатай прасьціны, што пакрыла амэрыканскі сэктар.

Былі і беларусы. Яны ціха ўтыркнулі сваю палічку паміж Pupa і Wella з

Міхайла Горынь:

“Вы робіце небяспечны крок...”

22-23 сакавіка ў Менску праходзіў III кангрэс Лігі Дэмакратычных партыяў Міжмор'я (Балтыйска-Чарнаморскага рэгіёну). Сярод удзельнікаў форуму быў і вядомы палітычны дзяяч Украіны Міхайла Горынь. Пан Горынь адказаў на пытанні карэспандэнта "НН".

— Пан Горынь, многія памятаюць Вас, як аднаго з галоўных герояў “варожых” радыёгласоў эпохі 1950-80-х. Тагачасныя палыміяны камуністы наўрад ці што-небудзь пра Вас чулі, а калі й чулі на партсходах, то як пра нядабранадзейную асобу, украінскага нацыяналіста, спадкаемцу Пэтлоры і Бандэры і г.д. Новае пакаленне ў нашай краіне таксама мае пра Вас змяняе ўдзельне з-за разрэджанай інфармацыйнай прасторы паміж Беларусіяй і Украінай...

— Я не належу да нэафітаў, у якіх грамадзянская і нацыянальная самасьведомасць

абудзіліся пасля раскрыцця культуры асобы Сталіна. Я нарадзіўся ў сям'і, што мела нацыянальную сьведомасць. Таму яшчэ ў дзіцячых гадах я добра ведаў, хто мае сяброў, а хто ворагі. З малаком маці я ўсмактаў мэту — пабудову незалежнай украінскай дзяржавы. У выніку ў 1953 годзе я быў выключаны з унівэрсытэту. І толькі дзякуючы новаму рэктару — патрыёту акадэміку Лазарэнку, быў адноўлены ў ліку студэнтаў.

Наагул у 50-я гады ва Украіне быў жорсткі тэрор супраць актывістаў нацыянальнага адраджэння, аднак у 60-х яно зноў пайшло на пад'ём. Мы стварылі шэраг таварыстваў, якія прапагандавалі мадэрнісцкую украінскую паэзію, публіцыстыку, накіраваныя супраць русіфікацыі і каляніяльнай палітыкі СССР. У 1965 годзе я быў арыштаваны, атрымаў 6 гадоў знявольнення. Калі выйшаў з турмы і 10 год быў на волі, то на працягу гэтага часу падтрымліваў так званы Хельсынскі рух. Аднак у 1981-м быў зноў арыштаваны і атрымаў 15 гадоў як асабліва небяспечны дзяржаўны злачынца-рэцыдывіст. Праўда, ужо ў 1987-м, у гарбачоўскую амністыю палітычных вязьняў, датэрмінова

выйшаў з уральскіх лягераў. Вярнуўшыся ва Украіну, я, зразумеў, зноў узяўся за сваю “любімую” справу — улучыўся ў барацьбу за незалежнасць.

— Пастаўлена шмат гадоў назад мэта дасягнута — сёння Украіна самастойная дзяржава. Аднак Вам чамусьці душэўна няўтульна. Выступаючы на III кангрэсе дэмакратыяў Міжмор'я, Вы з трывогай казалі пра небяспечку вяртання ў рэгіён расейскага імперыялізму.

— Я быў ініцыятарам правядзеньня I кангрэсу Лігі дэмакратычных партыяў краінаў Міжмор'я, які адбыўся ў 1994 годзе ў Кіеве. Ліга мае на мэце аб'яднаць дзяржавы Балтыйска-Чарнаморскага рэгіёну ў палітычны блёк, каб разам супрацьдзейнічаць імперскай палітыцы Масквы. Ад гэтага залежыць захаванне іх незалежнасці. Калі б сёння існаваў такі блёк з Украіны, Польшчы, Беларусі, Літвы, Латвіі і Эстоніі, то яму, як калетыўнай структуры, варта было б прасіцца пад крыло НАТО.

— Але сёння казаць пра стварэнне такой супольнасці не даводзіцца. Прамаскоўская палітыка А.Лукашэнка адтэрміноўвае такую перспэктыву. Дарэчы, як Вы ўспрынялі яго змову з Барысам Ельцыным аб ства-

рэнні беларуска-расейскага саюзу?

— Дзеянні беларускага прэзідэнта — гэта трагічная палітычная памылка. Беларусь добраахвотна нацягвае на сябе ярмо рабства. Такі выпадак цяжка прыгадаць у гісторыі. Я мяркую, што ваш народ павінен апамятацца і выправіць фатальную памылку, якую хоча зрабіць пан Лукашэнка.

— У якіх адносінах з Масквою знаходзіцца цяпер Ваша дзяржава?

— У плянах расейскага імперыялізму Украіна займае асаблівае месца. У Крамлі добра разумеюць, што бяз Кіева імперыя будзе непаўнавартаю. Без Украіны кантакты імперыі з Эўропаю немагчымыя. Расея ў гэтым выпадку ператвараецца ў эўраазіяцкую дзяржаву. Таму націск на нашу краіну надзвычай моцны. Масква няспынна шле да нас сваіх місіянераў дзеля прапаганды ў нашым народзе расейскай нацыянальнай ідэі. Фактычна не спыняюцца ваяжы высокіх чыноўнікаў паўночнага суседа ў Крым. Ва украінскіх сілавых структурах па-ранейшаму шмат прарасейскіх элементаў, што вельмі небяспечна для нашай палітыка, найперш ва украінс-

кім войску, — найбольш актуальная для нас задача.

— Ці будзе мець наступствы для Украіны меркаваная палітычная інтэграцыя Беларусі і Расеі?

— Лічу, што такі саюз з агульнымі наддзяржаўнымі органамі, межамі, войскам, фінансамі і г.д. — гэта вельмі небяспечны крок для нашай краіны. Крок, які прывядзе да ўзмацнення і пашырэння імперыі за кошт Беларусі, безумоўна, створыць дадатковыя цяжкасці для Украіны...

— А ці ня лічыце Вы, што прарыў расейскага імперыялізму на беларускім фронце адбываецца і з прычыны ўдэна кволах беларуска-украінскіх палітычных адносінаў?

— Сапраўды, гэта відавочная памылка палітычных лідараў нашых краінаў. Прадстаўнікі дэмакратычных колаў Украіны ня раз нагадвалі сваім уладам, што ня можа быць незалежнай Украіны без незалежнай Беларусі. Узнікнуць вялікія складанасці для нашай дзяржаўнасці, калі Менск увойдзе ў варожую структуру. Недаацэнка важнасці пчыльных беларуска-украінскіх палітычных адносінаў — дадатковы казыр для Масквы.

Гутарыў Міхал Стэльмак

РАСПАД РАСЕИ НЕПАЗЬБЕЖНЫ

сваёй эфэктыўнай тэрыторыі. Карысная плошча Расеі зменшылася да ўзроўню XVI ст.

МІТ НУМАР ТРЫ. Расейцы думают, што Расея адна з самых прыродна багатых краінаў. Ці так гэта?

За апошнія 200 гадоў энэргаспажываньне цывілізацыі ўзрасло ў пяць разоў. Гэта прывяло да павелічэння сярэдняй працягласці жыцця ўдвай, удвая скараціла працоўны тыдзень і дазволіла забяспечыць прадуктамі харчавання ўзрослае ў шэсць разоў насельніцтва планеты.

Але адно толькі спажываньне энэргіі на душу грамадзяніна яшчэ ні пра што ня сведчыць. Вось прыклад: Румынія, хоць і спажывае энэргіі на душу насельніцтва на 20% больш за Гішпанію, але паводле валавага нацыянальнага прадукту адстае ад яе ў 7 разоў! Чаму такая несправядлівасць? Таму што румынам не пашанцавала з краінай: халодна ў іх, і лівіная доля здабытай энэргіі "ўпустую" пераводзіцца ў цяпло. У паўночных краінах яшчэ большая частка энэргіі ідзе на абагрэў, інакш кажучы, на барацьбу з стыхіяй, а не на паляпшэнне жыцця людзей. З гэтага гледзішча цёплы клімат — такі самы дадатковы эканамічны рэсурс краіны, як нафта і газ. І расейскае багацце не траў нафтай, вугалем ды іншымі выкапнямі вельмі няўдала кампэнсуецца яе надзвычайным кліматычным жабрацтвам: у нас самая халодная краіна ў свеце.

У Канадзе, дзе сярэднегадавая тэмпература амаль такая самая нізкая, як у нас (Расея - 5,5°C; Канада - 5,1°C), найвялікшы паўночны больш менш буйны горад, Эдмантан, размешчаны на шыраце Арла.

НАША ДАВЕДКА

Для разьліку найбольш зручна выражаць энэргаспажываньне праз тоны ўмоўнага паліва на душу насельніцтва ў год (ТУП/год). У найбольш разьвітых краінах гэты паказьнік роўны 10-14 ТУП/год, у бяднейшых ледзьве дасягае 0,3-0,4 ТУП/год. Тона ўмоўнага паліва (ТУП) — мера энэргіі, роўная 7 млрд. калёрыяў альбо 29,3 млрд. джоўляў. Яна прыблізна адпавядае колькасці цяпла, вылучанага пры спалваньні адной тоны высокакаснага вугалю ці 0,7 тоны нафты.

КАНЕЦ ГІСТОРЫІ

НАША ДАВЕДКА

Лябараторыя глябальных праблемаў на працягу 8 гадоў займаецца праблемамі ўзаемадзеяння цывілізацыі і прыроды з энэргетычнага гледзішча. Мэтодыкі, распрацаваныя расейскімі навукоўцамі, унікальныя, яны дазваляюць праўдзіва і дакладна аналізаваць і прагназаваць сусветныя працэсы, у тым ліку распад і ўтварэньне дзяржаваў з пункту гледжаньня энэргайнафармацыйнага абмену. Менавіта гэтая частка досьледу прыцягвае ўвагу айчынай і замежнай навуковай грамадзкасці, хоць палітыкі, як заўсёды, не сьпяшаюцца пачуць голас навукі. Працы лябараторыі дзякуючы сваёй арыгінальнасьці фінансуюцца, апроч РАН і Міннавукі, Камітэтам вышэйшае школы, Фондам імя Аляксандра фон Гумбальта (Нямеччына), Горна-прамысловай кампаніяй (Расея) і цэлым шэрагам іншых арганізацыяў.

Навукоўцы адкрылі закон энэргетычнае неэфэктыўнасьці вялікае дзяржавы. Высьветлілася, што патрэба ў энэргіі павялічваецца ня толькі там, дзе халоднейшы клімат, але й

там, дзе большыя землі. Максымальна дапушчальная плошча дзяржавы, пасля перавышэння якой існаваньне краі-

ні, усе таварна-транспартныя плыні можна зьвесці да энэргайнафармацыйнай мадэлі гэтаксама, як любую масу ў фі-

ны робіцца энэргетычна невыгодным, роўная прыблізна 500 тыс. км².

Менавіта закон неэфэктыўнасьці вялікае дзяржавы тлумачыць той загадкавы да апошняга часу факт, чаму адзін японец выдаткуе 4,5 ТУП/год, а амэрыканец ажно цэлыя 11! І гэта пры аднолькавай сярэднегадавой тэмпературы ў абедзвюх краінах (+11,2°C) і прыкладна роўным узроўню жыцця.

Быць вялікім нявыгадна: занадта доўга ідзе сыгнал. Затуханьне вялікае, скажэнні, збоі. Пакуль з маленькага мозгу дыназюра дойдзе каманда да задніх ног, дробны зьвер ужо пасьпе паабедась. Адсюль — нізка эфэктыўнасьць энэргайнафармацыйнага абмену ў краіне. Бо ўсё зварот тавараў, рэсурсаў, усе кіраўнічыя рашэнь-

зьяцы можна выразіць не праз кіляграмы, а праз адзінкі энэргіі — джоўлі. Атрымоўваецца, што чым большая краіна, тым больш "затарможаная".

Вось хоць бы транспартны перарасход. Самі ж амэрыканцы, якія любяць статыстыку, падлічылі свае транспартныя страты: на адзінку валавага нацыянальнага прадукту яны выдаткоўваюць "чамусьці" на 20% энэргіі больш за эўрапейцаў. У тым ліку й на транспартваньне самой энэргіі. Пакуль яе даставіш з аднаго краю ў іншы, пятую частку якраз і страціш.

Ёсьць і іншыя чыньнікі стратаў. Большая краіна складаецца з розных прыродна-кліматых рэгіёнаў. Рознасьць прыродных умоваў прыводзіць да таго, што для падтрымкі прыблізна аднолькавага ўзроўню жыцця розных рэгіёнаў фэдэральнаму ўраду даводзіцца займацца "камуністычным пераразьмеркаваньнем" — браць у прыродна багатых і аддаваць "прыродным маргіналам".

Нарэшце, культурна-псыхалогічная розніца рэгіёнаў. Складана аднымі законамі й правіламі, пісанымі ў фэдэральным цэнтры, кіраваць пэрыфэрыяй, дзе культурна-прыроднае асяроддзе можа кардынальна адрозьнівацца. Гэткае наадпаведнасьць цэнтральных устаноў мясцовым умовам і звычайам — таксама чыньнік неэфэктыўнасьці, г.зн. чысты перарасход энэргіі. Інакш кажучы, нават у невялікай Нямеччыне эфэктыўнасьць кіраваньня рознымі землямі з аднаго фэдэральнага цэнтру неідэальна. Але тут неідэальнасьць неістотна малая і кампэнсуецца іншымі чыньнікамі. Зь іншага боку, для настолькі розных паводле ладу рэгіёнаў, як, напрыклад, у СССР Прыбалтыка і Сярэдняя Азія, гэтая неэфэктыўнасьць была недаравальна вялікая.

Сыстэма энэргетычна нявыгадная мусіць разваліцца. Гэта ўжо чыстая фізыка. СССР трэснуў і разваліўся, зрэлікаваўшы невыносную ўнутраную напружку. І на гэтым працэсе распаду, натуральна, ня спыніцца. Энэргетыка будзе раскол-

ваць краіну да эфэктыўных плошчаў максимум у 500 тыс. км². Развал шматнацыянальных тэрытарыяльных утварэньняў — аб'ектыўны працэс, які аб'ектыўна прасочваецца ў XX ст. Напачатку стагодзьдзя на зямлі налічваліся 52 незалежныя дзяржавы, у сярэдзіне стагодзьдзя — 82, цяпер іх болей за 200.

Ці можна нешта зрабіць, выратаваць імперыю? Не, нельга. Можна адцягнуць распад, перадаўшы максимум самакіраваньня на месцы (што цяпер і адбываецца). Але гэта толькі зьнізіць напружаньне і ня вырашыць праблему кардынальна. Мясцовыя ўлады выступаюць як звычайныя рэтранслятары ў ланцугу перадачы інфармацыйнага сыгналу. Але рэтранслятар таксама можа ўносіць памылкі. Сутнасьць у тым, каб не перадаваць кіраўнічую інфармацыю зверху, а выпрацоўваць яе на месцы. Наколькі ўжо ў ЗША, Канадзе, Аўстраліі юрыдычна самастойныя штаты, а ўсё адно страты "на імперыю" вельмі вялікія. Хай нашым даморошчаным патрыстам будзе сусекаю тое, што і ЗША, і Канада, і Кітай, і Аўстралія, і ўсе іншыя вялікія дзяржавы ўтварэньні разваліцца. Сэпаратызм — не глухая амбіцыянасьць асобных мясцовых лідараў, а выраз праз сацыяльную псыхалёгію энэргайфічных мэханізмаў гісторыі.

Географы вылучаюць на тэрыторыі Расеі 36 так званых прыродных краінаў — рэгіёнаў з аднатыповымі прыроднымі умовамі. Прыкладна па межах гэтых прыродных краінаў і будзе адбывацца падзел. Эканамічны лёс гэтых краінаў складзецца болей удала, чым лёс унітарнай Расеі.

СЮРПРЫЗ

Пасля нас хоць патоп. Лепей, калі пры нас. Расея, паводле аптымальнасьці энэргаспажываньня, знаходзіцца на ўзроўні Калюмбіі, Конга, Іраку. Натуральна, маецца на ўвазе не абсалютнае спажываньне энэргіі адной асобна ўзята расейскаю душою. З гэтым якраз усё як мае быць. Расея спажывае 8 ТУП/год, што ўтварае болей за сярэдні ўзровень у свеце. Але для дасягненьня аптымальнага ўзроўню спажываньня энэргіі, г.зн. каб жыць гэтаксама, як усе нармальныя эўрапейскія людзі, пры нашых маразах і адлегласьях расейцам трэба спажываць 19 ТУП/год. (У Нямеччыне аптымальнае спажываньне — 6,1; для крыху цяплейшае Францыі — 5,1 ТУП/год.) Нікуды не падзенесся.

Разьлікі, зробленыя ў лябараторыі глябальных праблемаў, паказалі, што праз 50 гадоў сярэднегадавая тэмпература ў Расеі вырасьце на 2,1°C. Гэта дазволіць зьнізіць аптымальнае спажываньне энэргіі на 10% — да 12,8 ТУП/год. Плюс энэргашчадныя тэхналогіі, плюс, дасьць Бог, магчымы хуткі распад краіны да эфэктыўных плошчаў. Можна быць, усё гэта й дазволіць скараціць тэрмін вываду Расеі на арбіту інфармацыйнае цывілізацыі галоў праз 30.

Дэмаграфічны цяжар імперыі

Вось зьвесткі за 1980 год, дзе першая калёнка — продаж алькаголю ў літрах на чалавека ў год, а другая — працягласць жыцця мужчынаў:

Эстонія	11,8	64,2
Латвія	11,3	63,7
Літва	11,3	65,4
Расея	10,5	61,4
Беларусь	10,2	66,0
Украіна	6,8	64,6

Працягласць жыцця мужчынаў вышэйшая ў Беларусі, дзе паводле афіцыйных зьвестак алькаголю спажываюць меней, чым у Расеі.

Ужо з XVI ст. пачынаецца паступовая міграцыя расейцаў за межы сваёй этнічнай радзімы. Тым ці іншым чынам было ўсталяванае валадарства над вялізнымі тэрыторыямі, і туды, на "новыя землі", рушылі, а затым і надоўга аселі тысячы расейцаў. Але далучаныя тэрыторыі часта прыныпова розніліся паводле прыродна-кліматых умоваў ад "хатніх". А каб этнас адаптаваўся да іх,

патрэбныя пакаленьні і пакаленьні. Куды йшлі асноўныя міграцыйныя плыні? Не на захад альбо паўночны захад, у Беларусь і Прыбалтыку, дзе заўсёды была моцная канкурэнцыя з боку мясцовых народаў, а пераважна на поўнач, поўдзень і, галоўнае, на ўсход.

Але вось што цікава: пакаленьні расейцаў, аселых у Беларусі, пачыналі жыць болей за сваіх суайчынікаў з Расеі. Гэта значыць, узровень сьмяротнасьці расейцаў, якія жылі ў Беларусі, быў значна ніжэйшы, чым сярод расейцаў у самой Расеі. Тое самае і цяпер. Напрыклад, паводле зьвестак за 1989 год, сьмяротнасьць немаўлятаў сярод расейцаў у Беларусі амаль у два разы ніжэйшая, чым у расейцаў у Расеі. Чым гэта патлумачыць?

Па-першае, паказьнікі сьмяротнасьці расейцаў у Расеі рэзка павялічваюцца за кошт цяжкіх прыродна-кліматых умоваў, бытавой неўладкаванасьці, нізкага ўзроўню аховы здароўя.

Па-другое, за апошнія 200 гадоў расейцы больш актыўна за іншыя народы імперыі (потым — саюзу) уцягваліся ў прамысловую вытворчасць, а гэта непазьбежна вяло да павышэння сьмяротнасьці працаздольных узростаў. Доля расейцаў у Расеі, занятых у галінах зь цяжкімі і шкоднымі ўмовамі, была большаю, чым доля іншых народаў Расеі і СССР. Тое самае характэрна і для Расеі цяперашняй. Нарэшце, прыярытэт ва ўрбанізацыі выдаюча таксама за расейцамі і за Расеяй. Найбольшая доля гарадскога насельніцтва сярод расейцаў: сёньня амаль 80% расейцаў жывуць у гарадах.

Такім чынам, адказваючы на пытаньне, чаму расейцы жывуць меней і паміраюць часцей за іншых, можна сьцьвярджаць: прычына ў тым, што на працягу стагодзьдзяў расейскі народ сваім жыццём расплочваецца як за імперскія амбіцыі свае эліты, так і за пагардлівае стаўленьне эліты да здароўя нацыі.

Умбэрта Эка

Салодка мне тануць на

урывак з рамана "Выспа ўчорашняга дня"

Напэўна ён праспаў дзень і ноч. Так, хутчэй за ўсё, бо калі ён прачнуўся, нібы зноў нарадзіўся на сьвет, было панаць. Значыцца, зноў ноч, а не яшчэ ноч. Але ён падумаў, што яшчэ ноч, інакш за дзень нехта знайшоў бы яго. Месяцовае зьяньне, пранікаючы з палубы, асьвятляла гэты пакой, падзелены на манэр камбузу; над печку вісёў чыгунок.

У памяшканьні было двое дзьвераў, адны — да бушпрыту, другія — на палубу. Ён выглянуў праз іх, і перад ім паўсталі, нібы на двары было сьветла, упарадкаваныя ліны, кабэстан, манты з сабранымі ветразямі, некалькі гарматаў перад стрэльніцамі, абрыс паўюты. Ён колькі разоў гукнуў — ніводная жывая душа не азвалася; прыхіліўся да пярэгарадкі — і проста перад сабою, на адлегласці адной мілі, заўважыў профіль Выспы, нават убачыў, што брыз гайдаў галіны прыбарэжных пальмаў.

Выгіналася абляманая пяском лука зямлі, бяле ў блядым сутоньні, але, як лубы чалавек, што пацярпеў караблекрушэньне, Рабэрта ня мог сказаць, ці то была выспа, ці кантынэнт.

Дашкандыбаўшы да другога борту, ён заўважыў — на гэты раз далёка, амаль на мяжы далягляду — іншыя пікі, таксама сьціснутыя між двума мысамі. А вакол разлягалася мора, быццам жадаючы давесці, што карабель, праліўшы шырокаю пратокай, якая падзяляла два масывы зямлі, прышвартаваўся на рэйдзе. Рабэрта вырашыў, што калі не між дзьвюма выспамі, дык, напэўна, ён апынуўся між Выспаю і бліжкім да яе вялікім абшарам зямлі. Наўрад ці ён разглядаў іншыя гіпотэзы, бо ніколі ня чуў пра вялізныя затокі, куды плысці — быццам паміж дзьвюх зямель трапіць. Вось так, ня ведаючы, наколькі бязмежнымі бываюць кантынэнты, ён не памыліўся.

Неблагое становішча для чалавекі, які пацярпеў караблекрушэньне: ногі на цвёрдай падлозе, да сушы два крокі. Аднак плаваць Рабэрта ня ўмеў, а неўзабаве яшчэ й выявіў, што ніводнага чаўна на караблі няма, тымчасам стол, на якім яго прыгнала да карабля, ужо зыбаўся на пльні паводдаль ад судна, таму з уздымам радасьці выратаваньня ад сьмерці змяшалася разгубленасьць трайнае самоты: самоты мора, карабля і суседства з Выспаю. "Гэ-тэй", — крычаў Рабэрта на ўсіх вядомых яму мовах, спасьцігаючы, наколькі ён бяздужы. Цішыня. Нібы на караблі ўсе

памерлі. І ніколі яшчэ ягонае параўнаньне — а на параўнаньні ён быў майстар — не бывала трапнейшым. Бадай так, і пра гэта бадай я хацеў бы мовіць, ды ня ведаю, з чаго пачаць.

Зрэшты, я ўжо пачаў. Зьямоглы чалавек блукае па акіяніскіх прасторах, і літасьцівыя воды выносяць яго да карабля, які здаецца пустэльным. Пустэльным, быццам экіпаж пакінуў судна хвілінай раней, бо Рабэрта, не бяз цяжкасьці вярнуўшыся ў камбуз, зьяртае ўвагу на лямпу ды крэсіва. У такім выглядзе мог пакінуць яго карабельны кухар, кладучыся спаць, але двух'ярусныя ложка побач з камінам пустуюць. Рабэта запальвае лямпу, аглядаецца па баках і знаходзіць вялікую колькасць харчу: сушаная рыба, сухары, нягледзячы на вільгаць, амаль не кранутыя блакітам цывілі, адзін раз пацягнуў нажом ды грызі. Рыба саланюткая, але вады — колькі схочаш.

Хутка Рабэрта ўвабраўся ў сілу, ці сілы ўжо былі вярнуліся да яго, бо ён стаў пісаць — шматслоўна, узьнёсла і адмыслова — пра ўцехі сваёй бяседы, зь якой не зраўняецца ніводзін банкет алімпійскіх багоў, пра райскую амброзію зь безданяў смарагдавых, пра дзіва ператварэньня сьмерці ў жыцьцё. Вось жа, што Рабэрта піша Пані свайго сэрца: "Сонца майго ценю, цемры маёй сьвятло, чаму нябёсы, ганарліва ўзняўшы гэтую буру, ня зрынулі мяне ў яе вір? На што вырвалі маё тло з пашчы сасмаглага Нэптунна, калі сьледам у пагатуў трагічнай прагнай самоце захлынуцца мусіла душа мая?"

Магчыма, калі мілажальныя нябёсы не адораць мяне сваёй спамогай, Вы ніколі ня убачыце ліста, які я ў гэтай хвілі пішу Вам, і згарэўшы дзіваньня, як паходня, агнём гэтых водаў, счарнею я ў Ваіных вачох, па-

добна Сэлене, што на жаль свой цешыцца з сонечнага агню, наступова рухаючыся ў сваёй пілігрмыцы за край элісу нашай плянэты, пазбаўленая спамогі промняў сьвяціла — валадара, спачатку марнее ў лёгкі сярпчак, і той быццам перажывае сьцябло вышняга жыцьця, і знібыткуўваецца ясната начнога вока, і да рэшты растае яно на агромністым лазуровым шчыце, дзе мудрая прырода яўляе свае буйвасныя гербы й загадкавыя

Малюнак Сьцяга Харуцка

Андрэй Дынько

Факс на той сьвет

Цяжкая штука для беларуса пісаць пра сучаснага эўрапейскага пісьменьніка: адчуваеш бадай тое самае, калі пасылаеш факс у Ватыкан. Звычайна нібыта справа: цісьнеш на "старт", і гатова, але ўсё ж някавата. Рыхтык пасылаеш факс на той сьвет. Каб яшчэ ліст на файнай паперы з выштальцонамі завітушкамі літараў, а то банальны, звычайны факс. Тое самае з Эка: мы настолькі жывіліся з закаванай у кантэкст, немагчымай без яго беларускай літаратурай, што незмардаванасьць рэчаіснасьцю любога эўрапейскага літаратара здаецца пасткаю ці містыфікацыяй, якія таксама сталіся другою паловай беларускае душы.

Апроч гэтага, ужо чыста з псыхалёгічнага гледзішча, Эка сваім становішчам пісьменьніка-паходні і валадара італьянскіх думак выклікае жаданьне супярэчыць яму. Шматлікія культуры адчуваюць патрэбу ў такім лідары, вылучаюць яго больш ці менш заслужана і ператвараюць са зьявы мастацкай у зьяву сацыяльную. Уплыў такога мастака не абмяжоўваецца колам інтэлектуалаў, а праектуецца на шырокую грамаду. Ад такіх пісьменьнікаў увесь час чакаюць: "зараз ён нешта скажа". І нават, калі такія людзі захоўваюць рэдкую здольнасьць да самаразьявіцьця, яны ўсё адно не пазьбягаюць ролі пэўнага кштату Бацькоў, якіх сыну хочацца аспрэчыць.

Прэтэнцыённасьць Эка выяўляецца найперш у ягоных інтэрвію, якія ён раздае, нібыта сядзячы за 40 кілямэтраў ад свае млявае, тлустае, як яе называюць італьянцы — "Bologna la grassa" — Балёны, у "Фэрары", пад помнікам яе ўтрапёнаму сыну Саванаролу. У інтэрвію Эка можа зь безапэляцыйнасьцю прарока разважаць аб тым, як кампютар, унук кнігі, дапамога сваёй бабулі паставіць крыж на халернай тэлевізіі; ці эфэктна думае ўголас пра тое, што для яго кампютар ды аловак аднолькава важныя, бо ў пэўных выпадках, напрыклад, падчас вандровак, аловакам карыстацца ямчэй, хоць увогуле

кампютар зьяняе працэс літаратурнае творчасьці, бо ліквідуе этап рукапісу; ці называе самай надзённай праблему фізычнай захавальнасьці кніг. Апошнім часам памяркоўна закранаецца тэма Бога: сябра Эка, балёнскі эканаміст Рамана Продзі, лідар левых, "заабортніцкіх" каталікоў (іхны сымбаль — аліўкавае дрэва) мае быць падтрыманы на выбарах "дубам", то бок былымі камуністамі, лявіцай, пешчаным дзіцём італьянскіх пісьменьнікаў.

Між тым, ледзьве ня ўсё сваё юнацтва Эка імкнуўся вызваліцца ад Бога. "Імя ружы" й было кнігай чалавекі, які вывучаў і пісаў пра сярэднявечную эстэтыку, які абараняў дыплёмную паводле Тамаша Аквінскага (1954, "Эстэтычнае праблема ў Сьв. Тамаша"), а затым перавыдаў гэтую працу ў 1970 годзе, і ў назове Сьв. Тамаш стаў Тамашом проста. "Ківач Фуко" зьявіўся хутчэй увасабленьнем іншай аўтарскай юнацкае думкі пра сьвет як вынік звар'яцелай гермэнэўтыкі і пра спробы надзяліць гісторыю рацыянальным сэнсам.

Напэўна, на першыя два раманы і на сяміялягчыныя працы Эка вялікі ўплыў зрабіла атмасфэра Балёны, гораду са здаровым сэнсам і заснаваным юрыстамі ўнівэрсытэтам, гораду, які так і ня здолеў стварыць нічога вялікага, акрамя дзьвюх вежаў-суперніцаў, што бязглузда тыцнуліся ў неба, ды так моцна, што адна скрывілася і ледзьве стаіць. Дарма Балёнья мёрлыся барукацца з Флярэнцыяй, яна нават не змагла дабудаваць фасад свайго вялізнага сабору Сан-Пэтронья. Славетную сярэд эмільянцаў, жыхароў правінцыі, цэнтрам якой — Балёнья, фразу з Бакача "O singular dolcezza del sangue bolognese" нават перакласьці можна двума спосабамі: "О, асаблівае слодыч балёнскае крыві" (ваўкалацтва нейкае!) і "О, асаблівае рахманасьць балёнскае крыві".

Спраўды, Балёнья робіць чалавекі памяркоўным; з-пад шматлікіх змрочных аркадаў балёнскіх дамоў ня ўбачыш ня тое, што месяца, гэтага халоднага цыганскага сонца, такога мілага італьянцам (Пірандэлі, Леопардзі, Мантале ці ўзяць

апошні вар'яцкі фільм Фэліні), але нават неба. Можна, таму ў балёнцах цыганскасьці менш, чым у іхных суродзічах зь іншых гарадоў. Балёнцаў падабаеш больш за Балёню, асабліва, калі яны пачастуюць цябе сваімі смачнымі tortellini, якія напярэдадні ляпілі ўсею сям'ёю са сьлынным lambrusco.

Разнастайнасьць балёнскіх страваў не дае нарадзіцца тузе безнадзейнасьці, нават калі кожны дзень чыкільгаеш па сьлякоце на пляц Вэрдзі, у сэрца ўнівэрсытэту, каб выпадкова (бо пэрыяд лекцыяў скончаны) сустрэць Эка, інтэлектуала, якога разумее народ (нашым бы такую "ганебную" для эліты папулярнасьць: 26 мільёнаў асобнікаў "Імя ружы", прададзеныя ў сьвецце), а Эка ўсё не праходзіць побач. Ці ў гэтым вінаватая балёнская філфакаўцы, што замест здачы іспытаў усё страйкуюць ды страйкуюць, і ня проста так, а з акупацыяй будынкаў? Легка ім бунтаваць, калі іх не зьбіваюць і ня звозяць у пастарунак. Але ж, ці Эка прычынаю, ці рахманасьць балёнскае крыві, але на ўнівэрсытэцкіх мурах тут ня знойдзеш звыклага ангельскага слова, якое пачынаецца на "f", а сканчаецца на "k". Праўда, зь іншага боку, летась сотні балёнцаў, сьвяткуючы перамогу над зборнай Нігерыі на чэмпіянаце сьвету, усьпяліся на спрадвечны сымбаль гораду, фантан Нэптунна, добра патрушчыўшы крохкае збудаваньне.

Можна, якраз тады, калі я чакаў Эка на пляцы Вэрдзі, ён дапісаў свой трэці раман: "Выспу ўчорашняга дня". Трэба адзначыць, што працуе сіньёр Умбэрта ўсё больш спраўна: "Імя ружы" ён таіў у сэрцы 48 гадоў, "Ківач" — 8, а "Выспу" — толькі 6. І пісалася "Выспа", напэўна, таксама ў "Фэрары", у дворыку побач з музэйчыкам пасьмяротных эпітафіяў за палацам Скіфаноя, дзе Баярда чытаў Эркале І д'Эстэ "Ралёнда закаханага", а Арыёста чытаў Альфонсу, сыну Эркале, свайго "Ралёнда ўтрапёнага", дзе Таса гуляў з апошнім герцагам фэрарскім Альфонсам II... Героя "Выспы" клічуць не Ралёнд, а Рабэрта, але ягоныя авантуры і пабудова раманаў ці не запачыныя зь велічнае "ранейшае" літаратуры.

ГЭТЫМ караблі

сymbалі таямніцаў. Але цяпер Ваш позірк засьцілае мне вочы, сьляпы я, бо Вы мяне ня бачыце, нямы, бо Вы не гаворыце мне, бяспамятны, бо Вы пра мяне забыліся.

Ува мне жыве толькі палкая золкасьць ды імжыстае польмя смужнае здані, і мой дух хацеў бы ўзычыць Вашаму гэтую здань, што не зьнікае ў злыбзнай сечы супрацьлегласьцяў. Паланёны Нэптунам, ратуючы жыцьцё на гэтым драўляным уцёсе, на гэтым хісткім бастыёне, які мне заступнікам ад Нэптуну, укараны вялікадушнасьцю нябёсаў, схаваны ў гэтым мізэрным саркафагу, расхінутым усім сонцам, у гэтым горным скляпеньні, у гэтым непрыступным астросе, расчыненым на ўсе бакі, не спадзяюся ўбачыць Вас болей.

Пані, пішу Вам, быццам аддаю нявартую маю пашаноту, адцьвіліваю ружу маёй скрухі, аднак маё зганьбаваньне нават перапаўняе мяне гонарам, і раз ужо мой вырак — такі дар, я бадай што цешуся зь нямілага выратаваньня. Думаю, што колькі жыве чалавек, адзіны я з роду людзькога караблекрушэньнем закінуты быў на пустэльны карабель”.

Ці магчыма, каб першы ліст быў гэтакі? Калі меркаваць паводле даты на ім, Рабэрта ссў за пісаньне неўзабаве пасыла свайго прыбыльця на карабель, як толькі знайшоў паперу ды пяро ў капітанскай каюце і перш, чым дасьледаваць рэшткі судна. І ўсё ж пэўны час ён мусіў змарнаваць на тое, каб увабрацца ў сілу, каб скінуць зь сябе зьямогу параненага зьвера. Магчыма, што гэта быў нявінны хітрык каханьня: спачатку ён усё ж знаёміўся зь месцам, у якім апынуўся, пасыла піша гэтак, нібы адразу ўзяўся за пяро. Чаму ён ведае (мяркуе, баіцца), што лісты ніколі ня знойдуць адрасата і піша адно з пакуты (пакутнае ўдачы, па-ягонаму, але мы будзем стрыманыя)? Цяжка здагадацца пра ўчынкі ды пачуцьці героя, які палае шчырым каханьнем, але невядома, ці выкладае на паперы тое, што адчувае, ці тое, да чаго абавязваюць правілы пшчотнага жанру, але, зь іншага боку, што мы ведаем пра розьніцу паміж жарсьцю, якую адчуваеш, і жарсьцю, якую выкладася на паперы? Каторая зь іх першасная? Таму гэта не пісьменства, а пісаньне дзеля сябе; піша, быццам падлетак, песьцячы нязбыткую мару і з нэндзы нараджаючы радок за радком. Яму пішацца не таму, што каханая далёка, нават блізкаю яна была адно толькі вобразам, але ад пшчоты да

сябе, закаханага ў каханьне.

Тут матэрыялу хопіць на цэлы раман, але, зноў жа, з чаго пачаць?

Я вам кажу, што першы ліст ён напісаў ужо пасыла таго, як агледзеўся, але пра ўбачанае напіша толькі ў наступных допісах. Хай сабе так, і ўсё ж, як перакладаць дыярыюш чалавека, які трапнымі мэтафарамаі апавядае пра тое, што сам бачыць кепска, бо ён, хворы на вочы, дасьледуе карабель уначы?

Рабэрта скажа, што на вочы скардзіўся з таго часу, калі куля скрабянула па скроні пры аблозе Казале.*

У іншым месцы ён намякае, і, можа стацца, яно й праўда, што вочы аслаблі з прычыны мору. Рабэрта быў кволлага целаскладу, нават іпахандрычнага, наколькі я зразумеў; ягоная боязь сьвятла была напалову абумоўлена нейкім раздражненьнем, і тут яе яшчэ абвастралі прэпараты пана д’Ігбі.

Дакончыла справу, бяспрэчна, падарожжа на “Амарылі”, дзе ён не выходзіў з закрытага памяшканьня і мусіў пазьбягаць сьвятла, каб не спускаць труму з вачэй. І гэтак некалькі месяцаў — у цемры, пры сьвятле кноту, а пасыла — вандроўка на абломку карабля пад асьляпляльным экватарыяльным ці трапічным сонцам. Калі ён прыстае да “Дафны”, дык, хворы ці не, ён баіцца сьвятла, праводзіць першую ноч у камбузе, ачуньвае, а другое начы адважваецца на выправу па караблі. Дзённае сьвятло палюхае яго, раздражняючы ня толькі вочы, але й абпаленую сонцам сьпіну; ён хаваецца ад сонечнага сьвятла, ды неўпрыкмет звываецца з начным ладам жыцьця. Выгляд месяца паляпшае яму настрой; удзень неба здаецца яму надта звычайным, а ўначы ён адкрывае новыя сузор’і (тыя самыя буйвасныя гербы й загадкавыя сымбалі); ён пачуваецца як у тэатры; ён упэўніваецца, што мусіць доўга заставацца на караблі, можа, да самага скону, і, каб ня страціць сваёй Пані, стварае яе наноў на паперы, пераконваючыся, што, сапраўды, з часу расстаньня страціў няшмат.

І вось ён захутваецца ў свае начныя няспаньні, нібы ў малярнае ўлоньне і вырашае разьвітацца з сонцам. Магчыма, ён чытаў пра мэдзэрскіх, лівонскіх ды валаскіх ваўкалакаў, што нястомна вандруюць ад вечаровых зараніцаў да дзяньніцы, а пасыла першага пеўневага сьпева зашываюцца па магілах: ён уцягнуўся ў пэўнага кшталту гульнію...

На другі вечар Рабэрта, мусіць, пачаў складаць інвэнтар сваёй маёмасьці. Ён досыць гукаў і ўжо ня думаў пра тое, што на караблі нехта ёсьць. Але нябожчыкаў ён мог знайсці з усёй верагоднасьцю, тады б стала ясна, чаму карабель пусты. Асьцярожна рушыў ён у экспэдыцыю, і зь лістоў цяжка зразумець, зь якой часткі карабля ён пачаў: ані судна, ані бартавыя прылады дакладна не апісаныя. Іншыя прылады падаюцца яму знаёмымі, бо ён чуў пра іх ад маракоў, іншых ён ня ведае і апісвае такімі, якімі бачыць. Верным знакам таго, што каманда весьляроў на “Амарылі” была зборнай шыбельнікаў зь сямі мораў, ёсьць факт, што адну прыладу ён называе па-француску, другую — па-галандску, трэцюю — па-ангельску. Не адразу ўціміш, чаму іншы раз ён накіроўваецца на карму ў капітанскую рубку ці паўют, а іншы раз і на задні галіяр: галілізм, які азначае тое самае; ён ужывае слова “стрэльніца”, і я яму ахвотна дарую, бо гэтак слова нагадвае мне дзіцячыя кнігі пра морскія вандроўкі; вядзе гаворку пра “парусок”, які мы называем ветразем фок-мачты, але пакуль для французаў reguiche — гэта наш контар-бэзан, незразумела, што ён мас на ўвазе, калі кажа, што стаяў пад паруском. Я ўжо не кажу, што й сам бэзан ён часам на францускі манэр называе “артымонам”. У такім разе, што ён хоча сказаць словам “мэзан”, бо для французаў гэта фок-мачта (але, дзякуй Богу, не для ангельцаў, бо для іх бэзан — mizzenmast)?

Калі ж я памыляюся — нічога страшнага; гісторыю ня зьменіш.

*Казале — месца ў П’емонце. Рабэрта дэ ля Грывэ родом з Манфэрата, раёну П’емонту. Заўвага перакладчыка.

Umberto Eco. L’isola del giorno prima. Bompiani, 1994

■ ЗАНАТОЎКІ ЭГІСТА

Адам Глёбус Неэратычныя сны

Прысьнілася... Уступіў у таемны масонскі саюз, які займаецца вывучэньнем забойстваў. Выглядала ўступленьне наступным чынам: да мяне з паўразбуранага менскага Дому масонаў выйшаў высокі малады чалавек у доўгім чорным незашпіленым палітоне і сказаў, што я прыняты ў таемную арганізацыю, якая займаецца дасьледаваньнямі забойства чалавека чалавекам. Малады масон прапанаваў ісьці за ім, і я, ні слова ня кажучы, падпарадкаваўся, нібыта была папярэдняя дамоўленасьць пра маё безумоўнае паслухмянаства. Ішлі мы каля зялёных аўтамабільных гаражоў... Прачнуўся.

Еду на цягніку, за вакном вымытыя дажджамі травеньскія краявіды. Цягнік прыпыняе свой ход, сыходжу на станцыі Койданава.

Мяне вязе па вуліцы Чапаева невядомы мужчына ў вайсковым плямістым адзеньні, вязе на ровары, я сяджу на багажніку.

— Вось дом цёткі Мілі, а гэты — Топікаў, — кажу я ў плямістую салатную сьпіну.

— Я ўсё ведаю, — адказвае.

— Спыні...

Незнаёмец маўчыць. Яму цяжка ўзяжджаць на гару, і я лёгка саскокваю на вільготную пасыла дажджу траву.

Ні ў цёткі Мілі, ні ў Топіка нікога няма.

Праз сады я праходжу да дому бабы Ядзі.

З бляшанага жалабка вялікія кроплі дажджавога вады падаюць у паўноткую жалезную бочку, зь якой у сьпэку будуць паліваць гарод.

На падворку стаіць вялікі стол, за якім сядзяць ледзь ня ўсе мае койданаўскія сваякі: Казік, дзядзька Ваня Мілько, баба Маня Кісель, Антон, Ніна, цётка Міля, дзед Ваня, Топік, Слаўка, Віця, Шурык, дзядзька Чэсік, цётка Алёна, Валя, Рэня...

На стале няма посуду, адно некалькі паўпустых пляшак з сухім віном.

— Во і ён прыйшоў, — сказаў дзядзька Ваня.

Мяне крыху здзівіла, што мяне не назвалі Валодзем.

Але сытуацыя выправілася. Ніна, жонка майго дзядзькі Антона, запрасіла ў хату:

— Ты зайдзі паеш з дарогі, а то са стала мы ўсё прыбралі. Добра, што прыехаў, гэта якраз сёньня пачынаюцца саракавіны па бабе Ядзі...

Я прачнуўся. Была палова на пятую. На кухні выпіў паўшклянкі вады, сядзячы на ложку, думаў-гадаў пра сон.

Баба Ядзя памерла ў 1969 годзе. Минула чвэрць стагодзьдзя. Якія саракавіны?..

Ёсьць сны, што паўтараюцца на працягу жыцьця. У мяне такі сон зьнітаваны з вайною. Сяджу ў акопе. На мне форма немаведама якога войска. Званьне, як можна здагадацца, маю найменшае. Акоп доўгі, крывы, і ў ім шмат салдатаў. Афіцэр страляе ўгору і крычыць, каб салдаты ўздымаліся і белгі ў атаку. Большасьць выконвае загад. У акопе я застаюся адзін. Афіцэр вяртаецца і пачынае пагражаць пісталетам. Да гэтага моманту сон паўтараецца нязьменна з аднолькавымі дэталіямі: я пастрыжаны нагола, з акопных сьценак струменіцца тонкі сухі пясок, разьлюшаны афіцэр трасе зброяй перад маім тварам. А вось разьвязкі бываюць розныя. Здраецца, што я страляю з карабіна афіцэру ў грудзі. Бывае, ён пускае кулю ў маю скронь. А часам я прачынаюся ў той момант, калі афіцэр вяртаецца.

Іду вуліцай Альшэўскага ў накірунку школы №16. Мяне суправаджаюць два мурыны ў спартовых гарнітурах. Яны распытваюць пра вартасьці энцыклапэдыяў на CD. Я паступова ссоўваю размову на зборнік хоку беларускіх паэтаў, у якім не знайшлося месца ні Алесю Рязанаву, ні Зянону. Маіх спадарожнікаў не цікавіць паэзія, і яны не хаваюць гэтага. Мы заходзім у невялічкі дзьверы з акенцам, тут звычайна запраўлялі сьфіоны газаванай вадой з цытрыновым сыропам. Заместа запраўшчыцы нас вітае вусаты трэнэр па плаваньню. Пакуль мурыны гавораць з трэнэрам, я праходжу ў душ. Вада ледзяная. Прачынаюся...

Сучасная ЛІТАРАТУРА

Кніга стала прадаецца ў наступных пунктах:

У МЕНСКУ: у шапіку ТБМ (каля Нацыянальнага Банку), у Літаратурным музэі М.Багдановіча (вул. Багдановіча 7а) і ў фэе Нацыянальнае бібліятэкі;

У ГОМЕЛІ: у адзеле інфармацыйнай тэхналягіі абласной бібліятэкі;

У ГОРАДНІ: у шапіку “Васілек” (каля ўнівэрсытэту);

У МАЛАДЭЧНЕ: у шапіку ТБМ (на чыгуначным вакзале).

У іншых выпадках раім зьвяртацца да сыстэмы “Кніга-поштай”. Для гэтага трэба 41.000 БРБ пералічыць на адрас: Андрэеўскі Андрэй Паўлавіч, Менск 220094, а/с 89. Не забудзьцеся падаць свой адрас.

Сучасная ЛІТАРАТУРА

Адам Глёбус

ТОЛЬКІ НЕ ГАВАРЫ
МАЁЙ МАМЕ...

